

Jaarstukken 2023

Van de Gemeenschappelijke Regeling GGD en Veilig Thuis Haaglanden

Vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur dd. 27 juni 2024

GR 2024/039

Inhoud

Voorwoord	1
Algemene leeswijzer	2
Deel 1: Jaarverslag van de GR	3
Leeswijzer jaarverslag	3
1. Programmaverantwoording.....	4
1.1 Samenvattend financieel overzicht.....	4
1.2 Nacalculatie en voorstel resultaatbestemming	5
1.3 Programmaverantwoording Regionale GGD-taken.....	6
1.4 Programmaverantwoording Veilig Thuis.....	29
1.5 Programmaverantwoording GR-ondersteuning en overhead	43
2. Paragrafen	44
2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	44
2.2 Bedrijfsvoering.....	47
Deel 2: Jaarrekening van de GR.....	51
Leeswijzer jaarrekening	51
1. Baten en lasten	52
1.1 Overzicht van baten en lasten	52
1.2 Toelichting baten en lasten programma regionale GGD-taken	54
1.3 Toelichting baten en lasten programma Veilig Thuis.....	60
1.4 Toelichting baten en lasten overhead	62
1.5 Overige toelichtingen op baten en lasten	63
2. Balans	67
2.1 Balans per 31 december 2023.....	67
2.2 Toelichting op de balans.....	68
2.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	70
2.4 Gebeurtenissen na balansdatum.....	71
2.5 Verantwoording rechtmatigheid dagelijks bestuur GR.....	71
3. Bijlagen bij de jaarrekening	72
3.1 Eindafrekeningen.....	72
3.2 Overzichten conform Financieel Statuut.....	77
3.3 Overzichten taakvelden conform BBV	78
3.4 Sisa verantwoordingsinformatie.....	79
3.5 Controleverklaring	79
Deel 3: Besluit.....	80

Voorwoord

Beste lezer,

Met deze jaarstukken blikt het bestuur van de gemeenschappelijke regeling GGD en Veilig Thuis Haaglanden terug op het jaar 2023. Het was een jaar waarin zowel GGD Haaglanden als Veilig Thuis Haaglanden goed op koers zijn om de gestelde doelen te realiseren. Voor de GGD stond in 2023 niet alles meer in het teken van coronabestrijding, maar was er ruimte om te werken aan nieuwe ontwikkelingen. En bij Veilig Thuis is in 2023 het personeelsbestand steeds meer op orde gekomen waardoor er een inhaalslag kon worden gemaakt ten aanzien van de wachtlijst.

Een belangrijk thema in 2023 binnen de ambitie gezonde leefomgeving was luchtkwaliteit. In oktober 2023 publiceerde GGD Haaglanden de resultaten van het onderzoek naar luchtkwaliteit in onze regio. Uit de bevindingen blijkt dat de gezondheidsschade door luchtvervuiling in onze regio boven het landelijk gemiddelde ligt. Deze onderzoeksresultaten en de impact op de gezondheid van inwoners vindt het bestuur verontrustend. De gezondheid van inwoners is voor het bestuur van groot belang en daarom zetten de negen gemeenten in Haaglanden afzonderlijk en gezamenlijk al in op een goede luchtkwaliteit. Ook na 2023 wordt hier verder aan gewerkt.

Het programma corona is in 2023 volledig onderdeel geworden van de taak Algemene Infectieziektebestrijding. De inzet van GGD Haaglanden in het kader van coronabestrijding was met name gericht op de vaccinatiecampagne in het najaar.

Landelijke ontwikkelingen waar de GGD een bijdrage aan heeft geleverd zijn de werkzaamheden in het kader van het Integraal Zorg Akkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Zo heeft GGD Haaglanden bijgedragen aan de regiobeelden van de twee zorgverzekeringsregio's en van de regio ROAZ West. Deze regiobeelden geven inzicht in de gezondheid en gezondheidsverschillen van inwoners van Haaglanden.

Voor Veilig Thuis Haaglanden stond 2023 in het teken van het verder werken aan de ontwikkelopgave om een stabiele organisatie te realiseren. Er zijn goede resultaten geboekt op het behoud van personeel en de werving van vast en tijdelijk personeel. De personele bezetting is beter op orde. Hierdoor kon er extra ingezet worden op terugdringen van het aantal casussen op de wachtlijst. De afname van de wachtlijst is in lijn met de ambitie van het bestuur om de wachtlijst verder terug te dringen en blijft ook komend jaar prioriteit.

De instroom van het aantal meldingen en adviezen was in 2023 lager dan begroot. Hierdoor was er meer ruimte om in te zetten op een tijdige screening van de spoedbeoordeling als onderdeel van het triagebesluit. Daarnaast is er in 2023 gestuurd op een kwalitatief betere afronding van het triagebesluit door Veilig Thuis Haaglanden. Door een completere triage aan de voorkant kan beter doorverwezen worden naar passende hulpverlening en wordt voorkomen dat casussen onnodig op de wachtlijst komen.

We zijn als bestuur trots op de inzet van GGD Haaglanden en Veilig Thuis Haaglanden en zijn hen dankbaar voor weer een jaar werken aan een gezond en veilig Haaglanden.

Namens het Algemeen Bestuur van GGD en Veilig Thuis Haaglanden,

Marieke van Bijnen
Voorzitter

Algemene leeswijzer

Voor u liggen de Jaarstukken 2023 van de Gemeenschappelijke Regeling GGD en Veilig Thuis Haaglanden (GR). De negen deelnemende gemeenten zijn: Delft, Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk, Wassenaar, Westland en Zoetermeer.

Conform het *Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten* bestaan de jaarstukken uit twee delen die zelfstandig leesbaar zijn: het jaarverslag en de jaarrekening.

In deel 1, de Programmaverantwoording, wordt inhoudelijk verantwoording gegeven van de activiteiten en resultaten in het programma Regionale GGD-taken, het programma Veilig Thuis en het programma GR-ondersteuning.

In deel 2, de Jaarrekening, worden de financiële resultaten en de financiële positie van de GR nader toegelicht.

In deel 3 volgt de besluitvorming over en naar aanleiding van de jaarstukken.

Deel 1: Jaarverslag van de GR

Leeswijzer jaarverslag

Het Jaarverslag 2023 bestaat uit twee delen:

- Hoofdstuk 1: De Programmaverantwoording
- Hoofdstuk 2: De Paragrafen

De Programmaverantwoording begint met een samenvatting (1.1). In de volgende paragraaf (1.2) is het voorstel van de resultaatbestemming opgenomen. De Programmaverantwoording gaat vervolgens in op de te onderscheiden programma's: het programma Regionale GGD-taken (1.3) en het programma Veilig Thuis (1.4). De Programmaverantwoording zet per programma uiteen:

- Welke doelen zijn bereikt
- Wat daarvoor is gedaan
- Wat dat heeft gekost

Tot slot wordt in de programmaverantwoording inzicht gegeven in de GR-ondersteuning en overhead (1.5).

Na de Programmaverantwoording volgen de paragrafen Weerstandsvermogen en risicobeheersing (2.1) en Bedrijfsvoering (2.2). In de paragraaf Bedrijfsvoering is de stand van zaken opgenomen van de zienswijzen die gemeenteraden hebben gegeven.

1. Programmaverantwoording

1.1 Samenvattend financieel overzicht

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten van de gemeenschappelijke regeling opgenomen met een onderverdeling naar de programma's: GGD, Veilig Thuis en GR-ondersteuning en overhead. Conform de BBV-voorschriften wordt per programma inzicht gegeven in de lasten met betrekking tot de overhead.

Tabel GR1: Overzicht baten en lasten per onderdeel van de GR (bedragen X €1.000 afgerond)

	Primaire begroting	Actuele begroting	Realisatie 2023	Verschil
Programma Regionale GGD-taken				
Baten	21.172	26.391	23.658	-2.733
Lasten	-16.023	-20.960	-18.227	2.733
Saldo	5.149	5.431	5.431	0
Baten Programma corona	p.m.	10.656	5.755	-4.901
Lasten Programma corona	p.m.	-10.656	-5.755	4.901
Saldo Programma corona	p.m.	0	0	0
Totaal saldo baten en lasten	5.149	5.431	5.431	0
Toevoeging (-)/Onttrekking aan reserves (+)	100	184	184	0
Totaal programma Regionale GGD-taken	5.249	5.615	5.615	0
Programma Veilig Thuis				
Baten	18.979	19.355	19.482	127
Lasten	-13.171	-13.683	-13.484	199
Saldo	5.808	5.672	5.998	326
Toevoeging (-)/Onttrekking aan reserves (+)	0	486	486	0
Totaal programma Veilig Thuis	5.808	6.158	6.484	326
GR-ondersteuning en overhead				
Baten GR-ondersteuning	439	511	739	228
Lasten GR-ondersteuning	-439	-511	-468	43
Lasten Programma corona	p.m.	0	0	0
Lasten overhead GGD	-5.249	-5.615	-5.615	0
Lasten overhead Veilig Thuis	-5.688	-6.158	-6.158	0
Totaal GR-ondersteuning en overhead	-10.937	-11.773	-11.502	271
Recapitulatie				
Totaal resultaat GGD inclusief overhead	0	0	0	0
Totaal resultaat Veilig Thuis inclusief overhead	120	0	326	326
Totaal resultaat GR-ondersteuning	0	0	271	271
Totaal GR GGD en VT	120	0	597	597

Uit de tabel van baten en lasten blijkt dat het resultaat op totaalniveau voor de gemeenschappelijke regeling GGD en VT in 2023 € 597.000 voordelig is. Uit onderstaande specificatie blijkt hoe dit resultaat is opgebouwd.

Specificatie van het resultaat Gemeenschappelijke Regeling GGD/VT (x € 1.000 afgerond)

Baten uit deelnemersbijdragen GGD en bijdragen derden GGD	23.658	
Lasten vergoeding uitvoeringsorganisatie (incl. overhead) GGD	<u>-23.842</u>	
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening Regionale GGD-taken		-184
Baten uit deelnemersbijdragen VT	19.482	
Lasten vergoeding uitvoeringsorganisatie (incl. overhead) VT	<u>-19.642</u>	
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening Veilig Thuis		-160
Baten uit deelnemersbijdragen GR-ondersteuning en bijdragen derden	739	
Lasten GR-ondersteuning	<u>-468</u>	
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening GR-ondersteuning		271
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening		-73
Onttrekking aan bestemmingsreserve GGD	184	
Onttrekking aan bestemmingsreserve Veilig Thuis	<u>486</u>	
Onttrekking aan bestemmingsreserves		670
Resultaat GR GGD & Veilig Thuis voor bestemming		597

1.2 Nacalculatie en voorstel resultaatbestemming

GGD

Het resultaat op het onderdeel GGD is voor de gemeenschappelijke regeling € 184.000 negatief. Dit resultaat wordt afgedekt door een onttrekking van hetzelfde bedrag aan de bestemmingsreserve GGD, conform eerdere besluitvorming in het AB.

Conform de spelregels uit het Financieel Statuut vinden met betrekking tot de GGD de volgende nacalculaties van de deelnemersbijdragen plaats:

- o Toezicht kinderopvang: via de GR wordt in totaal € 362.000 aan de deelnemende gemeenten terugbetaald.
- o Taken Wet op de lijkbezorging: via de GR wordt in totaal € 91.000 incl. btw door deelnemers bijbetaald.
- o Verrekening compensabele btw: in de begroting 2023 en de op basis daarvan gefactureerde voorschotbedragen voor de deelnemersbijdragen is rekening gehouden met btw, via de GR betalen de deelnemers achteraf nog € 21.000 en kunnen hiervoor compensatie krijgen uit het btw Compensatiefonds.

Met deze nacalculaties is reeds rekening gehouden in de gepresenteerde baten en lasten voor het onderdeel GGD.

Veilig Thuis

Het resultaat op het onderdeel Veilig Thuis is voor de gemeenschappelijke regeling € 160.000 negatief. De betaalde vergoeding aan de uitvoeringsorganisatie is hoger dan de deelnemersbijdragen, daarbij is rekening gehouden met de verrekening die nog plaats zal vinden met de gemeenten ten aanzien van de compensabele btw.

Het negatieve resultaat wordt gecompenseerd door de geraamde onttrekking aan de bestemmingsreserve Veilig Thuis van € 486.000. Na verwerking van deze begrote onttrekking is sprake van een positief resultaat van € 326.000. Dit komt doordat het budget op het onderdeel versterken lokale teams op het gebied van huiselijk geweld niet volledig benut is. Het AB stelt voor om dit budget van € 226.000, net als voorgaande jaren, toe te voegen aan de bestemmingsreserve Versterken lokale teams, zodat het beschikbaar blijft voor de gemeenten voor dit doel. Daarnaast is het resultaat op de taak Meldingen (vast + flexibel) € 100.000. Het AB stelt voor dit budget via de bestemmingsreserve VTH te behouden bij de GR te behoeve van de personele inzet voor het afhandelen van meldingen in 2024.

Met betrekking tot Veilig Thuis zal onderstaande nacalculatie van de deelnemersbijdragen plaatsvinden:

- o Verrekening compensabele btw: in de begroting 2023 en de op basis daarvan gefactureerde voorschotbedragen voor de deelnemersbijdragen is rekening gehouden met btw, via de GR

betalen de deelnemers achteraf nog € 126.000 en kunnen hiervoor compensatie krijgen uit het btw Compensatiefonds.

Met deze nacalculatie is reeds rekening gehouden in de gepresenteerde baten en lasten voor het onderdeel Veilig Thuis.

Op het onderdeel GR-ondersteuning is sprake van een voordelig resultaat van € 271.000. Het AB stelt voor dit resultaat toe te voegen aan de bestemmingsreserves GGD en VT bij de GR (verdeling 50/50). Hierdoor kunnen incidentele uitgaven in 2024 gedekt worden vanuit de reserves en hoeft de deelnemersbijdrage daarvoor niet omhoog. Zie voor een nadere toelichting van de voorgestelde inzet van deze middelen het document: Ontwerp begrotingswijziging 2024.

1.3 Programmaverantwoording Regionale GGD-taken

In dit hoofdstuk wordt (inhoudelijke) verantwoording afgelegd over de regionale GGD-taken. In de ontwerpbegrotingen en begrotingswijzigingen tot en met 2024 zijn de taken steeds geordend naar de vijf pijlers van de publieke gezondheid. Deze indeling naar pijlers is verouderd en wordt bij de aankomende ontwerpbegroting 2025 en begrotingswijziging 2024 losgelaten. Voortaan wordt in de p&c-documenten de indeling van de vijf ambities van GGD Haaglanden uit de Visie 2030 gehanteerd. Vanwege de vergelijkbaarheid met de begroting 2023 is deze verantwoording 2023 nog gebaseerd op de indeling naar de vijf pijlers publieke gezondheid. Hierbij wordt per taak aangegeven: 'wat hebben we bereikt', 'wat hebben we daarvoor gedaan' en 'wat hebben we daarbij ingezet'. Bij iedere taak zijn waar mogelijk realisatiecijfers opgenomen. De bestrijding van het coronavirus vanuit het programma Corona 2023 is in dit hoofdstuk verantwoord onder de reguliere taken.

De context van publieke gezondheid in Haaglanden

GGD Haaglanden werkt voor meer dan 1,1 miljoen inwoners in een gebied van ruim 450 km². Negen gemeenten, variërend van grote stad (en bijbehorende grote stadsproblematiek), 100.000-plus steden met een grote bevolkingsdichtheid, tot landelijke dorpskernen in een agrarisch gebied. Een regio met een hoge bevolkingsdichtheid, grote gezondheidsverschillen, agrarische activiteiten (waaronder glastuinbouw), industrie, dienstverlening en toerisme. Met de regeringszetel, het Koninklijk Huis en de ambassades binnen haar grenzen en (daarmee) een sterke nationale en internationale functie. Met intensieve verkeersstromen, met transport van grote aantallen personen en goederen, over het spoor en over de vele drukke (snel)wegen. De verwachting is dat de bevolking in de komende jaren verder groeit, wat bijvoorbeeld leidt tot verdichting van de gebouwde omgeving.

In het sociaal domein hebben gemeenten een grote rol in de ondersteuning van hun inwoners. Gemeenten en zorgverzekeraars zijn steeds meer op elkaar aangewezen om preventie, zorg en ondersteuning met elkaar te verbinden. In deze ontwikkeling staat GGD Haaglanden voor betrouwbare publieke gezondheid.

Het wettelijk kader

De Wet publieke gezondheid (WPG) is het belangrijkste kader waarbinnen GGD Haaglanden het regionale Programma Publieke Gezondheid realiseert voor alle gemeenten en voor alle inwoners in de regio Haaglanden. Naast de WPG zijn ook aan de orde: de Wet op de lijkbezorging, de Wet Kinderopvang, de Wet bevolkingsonderzoek, de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, de Wet veiligheidsregio's, het Warenwetbesluit Tatoeëren en Piercen en de APV (seksinrichtingen). En voor GGD Haaglanden als zorgaanbieder is de zorgwetgeving van toepassing, zoals de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz) en de Wet Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (Wet BIG).

Visie 2030

Vanuit de wettelijke taken bewaakt, beschermt en bevordert GGD Haaglanden nu en in de toekomst de publieke gezondheid. GGD Haaglanden heeft vijf ambities onderscheiden in de Visie 2030, die in 2021 is vastgesteld door het Algemeen Bestuur (AB) van de GR. Vanuit de benoemde uitgangspunten (werken vanuit positieve gezondheid, werken met een integrale blik aan preventie) en de kernwaarden (toegewijd, deskundig, proactief, onafhankelijk) geeft de GGD invulling aan deze ambities:

- i. Voorvechter gelijke kansen op een goede gezondheid
- ii. Adviseur voor een gezonde leefomgeving
- iii. Regionale partner acute problemen publieke gezondheid
- iv. Veilig vangnet waar dat (nog) ontbreekt
- v. Deskundige, proactieve organisatie

In de bestuursrapportages van 2023 zijn illustraties opgenomen van activiteiten die de GGD heeft uitgevoerd in 2023 om deze ambities te realiseren. Deze illustraties komen deels ook terug bij de

verantwoording per taak in deze jaarstukken. De Visie 2030, uitgewerkt in ambities, staat centraal bij wat de GGD heeft gedaan.

Overige taken GGD Haaglanden

De Jaarstukken hebben betrekking op de taken die vallen onder de Gemeenschappelijke Regeling GGD en Veilig Thuis Haaglanden (GR). Naast deze regionale taken voert GGD Haaglanden ook lokale taken uit, zoals het programma Kansrijke Start of de bijdrage aan Gezonde Scholen en ook taken die bekostigd worden door centrumgemeenten Den Haag en Delft (bijvoorbeeld Geweld in Afhankelijkheidsrelaties). Vanaf 2023 zijn er twee specifieke uitkeringen op basis waarvan GGD Haaglanden budget ontvangt van het ministerie van VWS en waarvan de verantwoording via de jaarstukken van de VWS verloopt. Het gaat om de regeling die gericht is op het versterken van de pandemische paraatheid en om de regeling in het kader van de basiscapaciteit voor corona vaccinaties.

Pijler 1: Monitoren, signaleren, adviseren

1.1 IZA en GALA

Wat heeft GGD Haaglanden bereikt?

Het Integraal Zorg Akkoord (IZA) heeft als doel om de zorg goed, toegankelijk en betaalbaar te houden. Om deze transitie te realiseren, is het nodig om het preventieve gezondheidsbeleid te versterken zoals beschreven in het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Aangezien deze bewegingen vanuit het huidige systeem onvoldoende kunnen worden gemaakt, zijn de IZA- en GALA-akkoorden afgesloten. Alle betrokken partijen hebben het afgelopen jaar een start gemaakt met de uitvoering van beide akkoorden. Vanuit de GGD hebben we hierin een belangrijke rol vervuld als regionale kennispartner en adviseur van de gemeenten in regio Haaglanden.

Wat heeft GGD Haaglanden daarvoor gedaan?

- Advisering op integrale plannen van aanpak van alle gemeenten in de regio (GALA).
- Gespreksleidraden opgesteld voor de ketens Kansrijke Start, Kind naar Gezonder Gewicht en Valpreventie. Met iedere gemeente zijn er op basis van deze leidraden adviesgesprekken gevoerd over de totstandkoming van de lokale ketenaanpakken.
- Inbrengen van kennis en expertise in de totstandkoming van de regiobeelden.
- Samen met JGZ het aanstellen en aansturen van drie regionale ketencoördinatoren op de thema's Kansrijke Start, Kind naar Gezonder Gewicht en Valpreventie. Hier wordt in 2024 vervolg aan gegeven in samenwerking/afstemming met de gemeenten en zorgkantoren DSW en CZ.
- Opleveren van een overzichtsrapport wat per keten aanwezig is in regio Haaglanden en een verkenning van kansen en mogelijkheden voor regionale samenwerking. In het rapport is ook een advies opgenomen over de mogelijke rol van GGD Haaglanden en JGZ.
- Bijdragen aan de regioplannen in de CZ-regio, de DSW-regio en de ROAZ-regio West. Dit betrof met name inbreng op de onderwerpen preventie en gezond leven. Voor de actielijn preventie in de CZ-zorgkantoorregio is Annette de Boer bestuurlijke trekker.
- Organiseren van een kick-off bijeenkomst voor GGD-medewerkers om kennis en ervaringen uit te wisselen op het thema terugdringen van gezondheidsachterstanden. Dit thema loopt als rode draad door zowel het IZA als GALA akkoord.

Wat heeft deze taak bijgedragen aan de Visie 2030?

- De ambities van de visie 2030 sluiten aan bij de doelstellingen in het IZA en GALA. Het vergroten van kansengelijkheid en terugdringen van gezondheidsachterstanden (ambitie 1) loopt als een rode draad door beide akkoorden. Om gemeenten goed bij deze transitie te ondersteunen vraagt dat van de GGD dat wij ons deskundig en proactief opstellen (ambitie 5). Voor het maken van de beweging van zorg naar preventie is het van belang om de verbinding te leggen tussen het sociaal, medische en fysieke domein (ambitie 2) en kwetsbare inwoners waar nodig een vangnet te bieden (ambitie 4) Tenslotte hopen we, door op al deze domeinen in te zetten, dat (acute) gezondheidsproblemen zoveel mogelijk worden voorkomen (ambitie 3).

1.2 Epidemiologie

Wat heeft GGD Haaglanden bereikt?

GGD Haaglanden heeft op gemeentelijk niveau de gezondheidssituatie en leefstijl van de burgers in de regio Haaglanden inzichtelijk gemaakt. Hiernaast zijn epidemiologische adviezen aan de Haaglanden gemeenten gegeven en GGD Haaglanden heeft o.b.v. gezondheidsinzichten consultaties verstrekt aan lokale en/of regionale (zorg)instellingen.

Wat heeft GGD Haaglanden daarvoor gedaan?

Vanuit de taak epidemiologie heeft GGD Haaglanden zich beziggehouden met werkzaamheden die verband houden met de (gevolgen van de) coronacrisis en 'reguliere' werkzaamheden. De reguliere werkzaamheden betroffen onder meer de uitvoering van de Kindmonitor, de uitvoering van de Gezondheidsmonitor Jeugd 2023, de voorbereiding van de Gezondheidsmonitor Volwassenen & Ouderen 2024 en actualisatie van de Gezondheidsgids Haaglanden, waarin veel informatie over de gezondheid en leefstijl. De werkzaamheden i.v.m. de coronacrisis stonden in het teken van de uitvoering van de landelijke monitor OGGZ/COVID-19, het analyseren en publiceren van de resultaten van de corona Gezondheidsmonitor JongVolwassenen 2022 en die van de corona Gezondheidsmonitor Volwassenen & Ouderen 2022.

In het kader van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) heeft de GGD leidraden voor ketenaanpakken opgesteld. T.a.v. het Integraal Zorgakkoord (IZA) heeft de GGD bijgedragen aan de regiobeelden voor de zorgkantoren regio Haaglanden en WSD.

Inzicht in de coronacrisis en de gevolgen

De volgende werkzaamheden i.v.m. de coronacrisis, gefinancierd met rijksmiddelen, zijn uitgevoerd tot en met juni 2023:

- Er is gezorgd voor een wekelijks regionaal en/of gemeentelijk surveillance inzicht in het aantal nieuwe besmettingsgevallen, het aantal ziekenhuisopnames, de rioolwatercijfers en de vaccinatiegraad. Maandelijks is voor de hele regio op wijkniveau een overzicht van de vaccinatiegraad opgeleverd.
- Er is een interactief dashboard ontwikkeld, zodat de GGD snel een actueel en fijnmazig beeld heeft van besmettingen en vaccinaties.
- Er is verdiepend onderzoek gedaan naar de vatbare populatie voor COVID-19 (niet gevaccineerd en niet besmet) en naar COVID-19 gerelateerde ziekenhuis- en IC-opnames. Daarnaast is bijgedragen aan onderzoek naar het gebruik van rioolwaterdata voor (fijnmazige) surveillance (RIVM) en aan onderzoek naar optimalisatie van bron- en contactonderzoek (GGD Amsterdam).

Vanaf juli 2023 zijn deze werkzaamheden overgenomen door de afdeling Algemene Infectieziektebestrijding van de GGD.

In opdracht van VWS en met financiering via ZonMw worden in de periode 2021-2025 extra gezondheidsmonitors uitgevoerd om de impact van het coronavirus op de gezondheid en leefstijl in verschillende leeftijdsgroepen in kaart te brengen. In het kader hiervan zijn de data van de corona Gezondheidsmonitor JongVolwassenen 2022 en van de corona Gezondheidsmonitor Volwassenen & Ouderen 2022 geanalyseerd en gepubliceerd op De Gezondheidsgids Haaglanden. Ook is in het kader van de corona Gezondheidsmonitor OGGZ, een bijdrage geleverd aan het eerste rapport van de landelijke monitor OGGZ/COVID-19 dat in juli is gepubliceerd.

Specifieke activiteiten die in het kader van de coronacrisis zijn uitgevoerd, betreffen:

- De uitkomsten van de landelijke corona Gezondheidsmonitor JongVolwassenen 2022 en van de corona Gezondheidsmonitor Volwassenen & Ouderen 2022 zijn geanalyseerd en gemeentelijke/regionale uitkomsten gepubliceerd in De Gezondheidsgids Haaglanden. De uitkomsten van beide monitors zijn breed gedeeld, onder andere tijdens twee online seminars voor wethouders en beleidsmedewerkers van de gemeenten en in duidingsgesprekken bij gemeenten die daar behoefte aan hadden.
- In het kader van de corona OGGZ monitor heeft de GGD een bijdrage geleverd aan het eerste rapport van deze landelijke monitor OGGZ/COVID-19. Tevens zijn er plannen gemaakt voor activiteiten in 2024.
- Daarnaast zijn voorbereidingen getroffen voor de corona Gezondheidsmonitor JongVolwassenen 2024.

Daarnaast heeft GGD Haaglanden de volgende reguliere werkzaamheden uitgevoerd, waaronder:

- De start met de voorbereidingen voor de Gezondheidsmonitor Volwassenen & Ouderen 2024.
- In het kader van de Kindmonitor zijn de resultaten van het schooljaar 2021/2022 gepubliceerd op de Gezondheidsgids en gepresenteerd aan de JGZ. Ook is een nieuwe registratieronde gestart voor het schooljaar 2023/2024. Resultaten van het schooljaar 2022/2023 zijn geanalyseerd. Publicatie

en presentatie van de resultaten zal in 2024 plaatsvinden. De Kindmonitor wordt uitgevoerd in samenwerking met het CJG (Den Haag) en JGZ-ZHW. Doel van de Kindmonitor is om inzicht te krijgen in de gezondheid en leefstijl van kinderen jonger dan 12 jaar.

- In het kader van het inwonerspanel GGD Haaglanden zijn er twee peilingen uitgevoerd; in april 2023 (Energiecrisis) en oktober 2023 (Wat houdt u bezig?). De resultaten hiervan zijn verwerkt in twee infographics, die gedeeld zijn met beleidsmedewerkers van de regiogemeenten en gepubliceerd in De Gezondheidsgids Haaglanden.
- Er zijn vier Epidemiologische Bulletins verschenen.
- Diverse onderwerpen op de Gezondheidsgids Haaglanden zijn geactualiseerd tijdens een van de vier reguliere update-momenten, zoals bevolkingsomvang en -samenstelling, bevolkingsprognose, armoede, sterfte en gezonde levensverwachting.

Ook zijn diverse epidemiologische adviezen verstrekt, zoals:

- (Strategische) adviezen aan professionals van binnen en buiten gemeenten, die bij kunnen dragen aan de gezondheid van inwoners van Haaglanden.
- Input/adviezen naar aanleiding van vragen van diverse gemeenten.

Indicator	Prognose 2023 bij vaststelling begroting	Resultaat 2023
Taak 1: gemeentelijk gezondheidsinzicht	<ol style="list-style-type: none"> 1. Update Gezondheidsgids Haaglanden met gemeentelijk gezondheidsinzicht. 2. Uitvoeren Kindmonitor schooljaar 2023-2024 en analyseren en publiceren resultaten schooljaar 22/23. 3. Analyse, publicatie en presentatie van resultaten van de Corona Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen 2022 4. Analyse, publicatie en presentatie van resultaten van de Corona Gezondheidsmonitor Volwassen & Ouderen 2022 5. Uitvoering van de Gezondheidsmonitor Jeugd 2023 	<ol style="list-style-type: none"> 1. De Gezondheidsgids Haaglanden is in 2023 vier keer geactualiseerd en er zijn doorlopend onderzoekspublicaties geplaatst. 2. Het meetjaar 23/24 is gestart en loopt. De resultaten van schooljaar 22/23 zijn geanalyseerd. Presentatie en publicatie vinden in 2024 plaats. 3. De resultaten van de Corona Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen 2022 zijn geanalyseerd, gepubliceerd en gepresenteerd (webinar). 4. De resultaten van de Corona Gezondheidsmonitor Volwassen 2022 zijn geanalyseerd, gepubliceerd en gepresenteerd (webinar). 5. De Gezondheidsmonitor Jeugd 2023 is volgens planning in het najaar van 2023 uitgevoerd.
Taak 2: epidemiologische adviezen	Opstellen van minimaal 20 gemeentelijk adviezen en 20 adviezen voor samenwerkingspartners.	<p>Er zijn wekelijks epidemiologische data over de coronacrisis gedeeld met gemeenten, en er zijn ruim 40 adviezen gegeven aan gemeenten en samenwerkingspartners:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aan andere professionals, die kunnen bijdragen aan de gezondheid van inwoners van Haaglanden • aan gemeenten naar aanleiding van vragen vanuit de gemeenten.
Publicaties (rapportages, factsheets, artikelen, presentaties)	<ul style="list-style-type: none"> • 10 publicaties (rapport, factsheet, artikel) • 10 (gemeentelijke) presentaties • 4 epidemiologische bulletins 	<ul style="list-style-type: none"> • >100 publicaties, o.a. Gezondheidsgids, gemeenteprofielen en regioprofiel cGM V&O, infographics inwonerspanel en Epibul-artikelen • >20 presentaties, o.a. Kindonderzoek, cGM Jongvolwassenen, 2022 cGM V&O 2022 en Haagse Praat • vier Epibuls
Onderzoeksprojecten	Uitvoeren van 7 onderzoeksprojecten uitmondend in publicatie.	<p>Uitgevoerde projecten in 2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> • CGM Jongvolwassenen 2022 (analyse en publicatie) • CGM V&O 2022 (analyse en publicatie) • GM Jeugd 2023 (uitvoering) • Kindmonitor 22/23 en 23/24

Indicator	Prognose 2023 bij vaststelling begroting	Resultaat 2023
		<ul style="list-style-type: none"> Inwonerspanel GGD Haaglanden, peiling mrt 2023 en okt 2023 Publicaties van deze onderzoeken zijn te vinden op Gezondheidsgids Haaglanden. Hiernaast is kennis uit diverse onderzoeken van derden beschikbaar gemaakt.

Wat heeft GGD Haaglanden daarbij ingezet?

Taak (€)	Gerealiseerde lasten 2023
Epidemiologie	€1.046.000

Wat heeft deze taak bijgedragen aan de Visie 2030?

Vanuit de taak epidemiologie heeft GGD Haaglanden vooral bijgedragen aan ambitie 1 (voorvechter gelijke kansen op een goede gezondheid) en ambitie 5 (deskundige, proactieve organisatie) van de visie 2030. Voorbeelden hiervan zijn de uitvoering van de Gezondheidsmonitor (Jeugd 2023), van de Kindmonitor en van twee peilingen voor het GGD panel (ambitie 1), de uitvoering van de corona Gezondheidsmonitors (cGM JongVolwassenen 2022, cGM V&O 2022, cGM OGGZ) (ambitie 1), het voeren van duidingsgesprekken met gemeenten, het verzorgen van webinars na afronding van de beide Corona Gezondheidsmonitors (ambitie 5). In het kader van IZA en GALA is bij de advisering (in invulling van) de regiobeelden en regioplannen voor de zorgkantoren van regio Haaglanden en WSD vooral het uitgangspunt terugdringen van gezondheidsachterstanden de insteek geweest, wat heeft bijgedragen aan ambitie 1. De actieve bijdragen op zowel regiobeelden, regioplannen en de leidraden ketenaanpakken hebben bijgedragen aan de ambitie pro-actieve en deskundige organisatie (ambitie 5).

1.3 Gezondheidsbevordering

Wat heeft GGD Haaglanden bereikt?

GGD Haaglanden heeft gemeenten, in samenwerking met de verschillende partners in het veld, geadviseerd en ondersteund in de uitvoering en versterking van het lokale gezondheidsbeleid, door het adviseren over en het coördineren van preventieve activiteiten en het versterken van de preventie-infrastructuur.

Wat heeft GGD Haaglanden daarvoor gedaan?

Vanuit afdeling gezondheidsbevordering heeft GGD Haaglanden de deelnemende gemeenten ondersteund bij het uitvoeren en implementeren van het lokale gezondheidsbeleid:

- Het implementeren en uitvoeren van lokale preventie-akkoorden en sportakkoorden in de verschillende gemeenten
- Het adviseren en ondersteunen bij het terugdringen van genotmiddelengebruik. Zo is ook dit jaar deelname aan de de IkPas-campagne gestimuleerd (gericht op vermindering van alcoholconsumptie). Ook werkt de GGD in alle gemeenten aan de campagne Stoptober (gericht op het stoppen met roken).
- Het actief aanjagen van een rookvrije generatie als regievoerder in de uitvoeringsplannen voor een Rookvrije omgeving. Ook actief bijgedragen met advies, een regionaal digitaal netwerk, informatie en materialen.
- Gemeenten en partners geadviseerd over thema's als gezonde kinderopvang, gezond mediagedrag, positieve gezondheid, relaties & seksualiteit en genotmiddelen preventie (o.a. Wassenaar).
- Gemeenten en partners geadviseerd over vitaliteit & ouder worden.
- Advisering van de Preventiecoalitie in Den Haag en Zoetermeer en van de beweging Gezond en Gelukkig Den Haag.
- Het stimuleren tot deelname aan programma's en advisering gericht op het terugdringen van overgewicht bij de jeugd in diverse gemeenten, zoals Leidschendam, Zoetermeer, Den Haag.
- Het adviseren over mentale gezondheid, gericht op veerkracht, normaliseren en welbevinden bij jongeren in diverse gemeenten, zoals Delft Leidschendam-Voorburg, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk en Westland.

- Het adviseren over diversiteit en gezonde seksualiteit, ook als het ingewikkeld wordt, zoals bijvoorbeeld bij de landelijke ophef in de media over de week van de Lentekriebels op PO scholen. Symposium in Zoetermeer georganiseerd voor professionals over relaties en seksualiteit.
- Adviseurs Lokaal gezondheidsbeleid van de afdeling Gezondheidsbevordering zijn samen met collega's van de beleidsafdeling en leefomgeving in gesprek gegaan met alle gemeenten over GALA en de gewenste ondersteuning op de ketenaanpakken Valpreventie, Kind naar gezond gewicht/overgewichtpreventie, Kansrijke start en leefomgeving. Advisering vond plaats op plannen van aanpak GALA van alle gemeenten op hiervoor genoemde thema's.

Wat heeft GGD Haaglanden daarbij ingezet?

Taak (€)	Gerealiseerde lasten 2023
Gezondheidsbevordering - <i>incl. publieksinformatie</i>	€ 1.325.000

Wat heeft deze taak bijgedragen aan de Visie 2030?

Via gezondheidsbevordering heeft GGD Haaglanden met name bijgedragen aan ambities 1 en 2, waarbij ze werkt vanuit een integrale blik en het gedachtengoed van positieve gezondheid.

Als 'voorvechter van gelijke kansen op goede gezondheid' (ambitie 1) adviseerde lokaal gezondheidsbeleidsadviseurs in het kader van GALA plannen. Ook adviseert GGD Haaglanden het programma Gezond en Gelukkig Den Haag en bewonersparticipatie via bijvoorbeeld Café Positief Gezond (Delft), met als doel om bij te dragen aan leefbaarheid, geluk, en een gezonde leefstijl, daar waar de gezondheidsverschillen het grootst zijn. Aan 'adviseur voor een gezonde leefomgeving' (ambitie 2) is bijgedragen met o.a. diverse activiteiten gericht op een aantrekkelijke leefomgeving die uitdaagt tot bewegen. Zo hebben wij in verschillende gemeenten geadviseerd vanuit de invalshoek gezondheidsbevordering in combinatie met leefomgeving over de te ontwikkelen omgevingsvisie (Zoetermeer, Den Haag, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp en Delft).

1.4 Beleidsadvisering

Wat heeft GGD Haaglanden bereikt?

De GGD heeft op strategisch niveau gemeenten, het bestuur van de GR GGD en VT Haaglanden, de directie, afdelingen van GGD Haaglanden en ketenpartners in de regio Haaglanden geadviseerd en ondersteund bij het ontwikkelen van doelmatige en doeltreffende beleidskaders voor (lokaal/regionaal) volksgezondheidsbeleid.

Wat heeft GGD Haaglanden daarvoor gedaan?

Het beleidsteam van GGD Haaglanden heeft:

- gemeenten geadviseerd en heeft deelgenomen aan sessie over lokale preventie-akkoorden en lokale nota's gezondheidsbeleid.
- lokale kernboodschappen gepresenteerd aan gemeenten, waarbij integrale beleidsadviezen zijn gegeven. Deze beleidsadviezen zijn mede gebaseerd op de bevindingen van de Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2022 en de coronagezondheidsmonitor Jeugd 2021. Daarnaast is bij het opstellen van de beleidsadviezen rekening gehouden met actualiteiten en de lokale context en speerpunten binnen gemeenten.
- gemeenten geadviseerd over de herijking van het lokaal Sportakkoord.
- input geleverd aan gemeenten voor beantwoording van raadsvragen over diverse onderwerpen zoals bijvoorbeeld het Sense-spreekuur, suïcidepreventie en de aanrijtijden van de ambulance.
- geadviseerd over ontwikkelingen rondom IZA en GALA, onder andere op het gebied van integrale plannen van aanpak, regiobeelden en -plannen en monitoring en evaluatie.
- ingezet op het versterken van beleidsadviezen door meer verbinding te leggen met door de GGD uitgevoerde onderzoeken. Om dit te realiseren zijn de afdeling epidemiologie en het cluster beleidsadvisering samengevoegd tot één afdeling (Epidemiologie en Beleidsadvisering). Hiermee kunnen (uitkomsten van) onderzoeken beter worden geduid en kan epidemiologische expertise steviger worden ingebed in de beleidsadvisering aan gemeenten.
- bijeenkomsten georganiseerd voor de raadsleden van de gemeenten in regio Haaglanden om hen te informeren over de taken en verantwoordelijkheden van de GGD en actuele ontwikkelingen op het gebied van publieke gezondheid. Meegewerkt aan de oplevering van het GGD-rapport over luchtverontreiniging in de regio Haaglanden. Dit rapport is opgesteld naar aanleiding van een regionale kernboodschap over luchtkwaliteit. Ook is een regionale informatiebijeenkomst georganiseerd waar wethouders en ambtenaren van zowel het sociale als fysieke domein bij aanwezig waren.

Wat heeft GGD Haaglanden daarbij ingezet?

Taak (€)	Gerealiseerde lasten 2023
Beleidsadviesing	€ 769.000

Wat heeft deze taak bijgedragen aan de Visie 2030?

Deze taak heeft bijgedragen aan alle ambities door het realiseren en het samenbrengen van verschillende afdelingen, gemeenten en ketenpartners om onderwerpen vanuit integraliteit te benaderen. Vanuit beleidsadviesing werden ook de Visie 2030 en de ambities uitgedragen naar de andere afdelingen binnen de GGD, gemeenten en ketenpartners. Zo is de Visie 2030 bijvoorbeeld verwerkt in de presentaties van de lokale Kernboodschappen aan gemeenten.

1.5 Preventieve ouderengezondheidszorg

Wat heeft GGD Haaglanden bereikt?

De preventieve ouderenzorg is integraal uitgevoerd vanuit de taken gezondheidsbevordering, epidemiologie, beleidsadviesing, leefomgeving (bijvoorbeeld ten aanzien van koolmonoxide, hitte en koude) en infectieziektebestrijding (bijvoorbeeld ten aanzien van antibioticaresistentie). Deze regionale inzet is een wettelijke taak vanuit de Wet publieke gezondheid. We willen het ouderengezondheidsbeleid op gemeentelijk niveau versterken door deze integrale inzet van activiteiten, opdat ouderen zo zelfredzaam mogelijk, met eigen regie en een goede kwaliteit van leven, kunnen deelnemen aan de samenleving.

Wat heeft GGD Haaglanden daarvoor gedaan?

Het versterken van het ouderengezondheidsbeleid op gemeentelijk niveau door de inzet van activiteiten die eraan bijdragen dat ouderen zo zelfredzaam mogelijk, met eigen regie en een goede kwaliteit van leven, kunnen deelnemen aan de samenleving. We vragen we aandacht voor een focus op ouderen in lopende processen waar het gaat om gezonde leefstijl. Dit kan zijn in de sport- en preventieakkoorden maar zeker ook in de huidige ontwikkelingen in vitaal ouder worden, valpreventie en andere onderdelen in de GALA/IZA onderwerpen. In het kader van ouderengezondheidsbeleid participeert de GGD in netwerken rond gezondheid, welbevinden en vitaliteit. Daarnaast is in 2023 de vierde editie van het Magazine Vitaal Ouder Worden met gerichte informatie voor ouderen en hun mantelzorgers over gezond leven is verschenen. Er zijn 15.000 exemplaren verspreid onder ouderen in de regio Haaglanden, veelal door de professionals en vrijwilligers die met ouderen werken zoals welzijn en ouderenbonden.

Wat heeft GGD Haaglanden daarbij ingezet?

Taak (€)	Gerealiseerde lasten*
Preventieve ouderengezondheidszorg	-

*Deze lasten vallen binnen andere taken van GGD Haaglanden

Wat heeft deze taak bijgedragen aan de Visie 2030?

De taken en activiteiten van preventieve ouderenzorg hebben vooral bijgedragen aan de ambities 'Voorvechter gelijke kansen op een goede gezondheid' en 'Adviseur voor een gezonde leefomgeving'. De GGD trachtte vooral voor deze doelgroep de gezonde keus toegankelijk en makkelijk te maken, waarbij ook de inrichting van de sociale en fysieke omgeving een rol speelde. Denk bijvoorbeeld aan de hitteplannen. Op dit terrein is nauw samengewerkt met de afdeling Leefomgeving van GGD Haaglanden, maatschappelijke partners in de regio en gemeenten.

1.6 Regeling onverzekerden

Wat heeft GGD Haaglanden bereikt?

Deze GGD-taak betreft het informeren van gemeenten over onverzekerden voor wie de zorgverlener een verzoek tot vergoeding van gemaakte kosten heeft ingediend bij GGD GHOR Nederland. Het doel is dat gemeenten vervolgcities initiëren (zoals het verzorgen van een (zorg)verzekering, een briefadres, uitkering en eventueel, vervolgzorg). Als het om een dak- of thuisloze gaat, gaat het eventueel om het oppakken van vervolghulp.

Vanaf 1 april 2022 is het advies van GGD GHOR Nederland opgevolgd om het de regeling 'on hold' te zetten. GGD Haaglanden heeft deze taak in 2023 niet uitgevoerd.

Product	Realisatie 2023*
Verwerkte meldingen van geboden onverzekerde zorg door zorgverleners die in de regio geregistreerd staan	-
Totaal verwerkte meldingen (inclusief bovenstaande)	-

* Taak niet uitgevoerd in 2023

Pijler 2: Uitvoerende taken gezondheidsbescherming

2.1 Algemene infectieziektebestrijding

Wat heeft GGD Haaglanden bereikt?

In de Wet publieke gezondheid staan taken die aan de gemeenten zijn opgedragen en die de GGD moet uitvoeren op het gebied van infectieziektebestrijding zoals het vroegtijdig opsporen, behandelen en beschermen tegen infectieziekten, het voorkómen van verdere verspreiding van infectieziekten en het vergroten van de kennis om de kans op infectieziekten te verminderen.

Om bovenstaand hoofdoel te bereiken, is ingezet om verder vorm te geven aan de volgende kerntaken:

- Bestrijden van infectieziekten- en voorkomen van verdere verspreiding
- Surveillance
- Beleidsadvisering
- Preventieactiviteiten
- Netwerk en regie
- Voorbereiding op grootschalige infectieziekte-uitbraken
- Kennis en onderzoek

Wat heeft GGD Haaglanden daarvoor gedaan?

Om bovenstaande kerntaken goed uit te voeren en pandemisch paraat te staan, is in 2023 gestart met het landelijk programma 'Versterking infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid' (VIP). Dit programma loopt tot en met het vierde kwartaal van 2024. Het landelijk programma is erop gericht een impuls te geven aan de kwalitatieve en kwantitatieve versterking van infectieziektebestrijding bij de GGD'en in reguliere, niet-pandemische tijden en zo paraat te staan voor toekomstige uitbraken. Voor het versterkingsprogramma is in zowel 2023 en 2024 landelijk ruim € 37 miljoen beschikbaar gesteld. Deze middelen zijn verdeeld over vijf pijlers, namelijk:

1. Kwetsbaarheden wegnemen voor pandemische paraatheid. Het beschikbare budget is binnen GGD Haaglanden ingezet om extra medewerkers binnen de IZB aan te nemen met diverse achtergronden zoals medisch medewerkers, data-analist, epidemiologen, voorlichtingscoördinator, projectcoördinator, communicatiemedewerker.
2. Monitoring en surveillance. Hiervoor is het budget gebruikt om de epidemiologische capaciteit verder uit te breiden. Daarnaast is er ingezet om de bovenregionale surveillance vorm te geven en is een aanzet gegeven aan het ontwikkelen van een bovenregionaal dashboard.
3. Versterken wetenschappelijke kennisinfrastructuur. Door het aantrekken van een kwartiermaker academische werkplaats publieke gezondheid infectieziekten is er een impuls gegeven aan onderzoek en zijn er in 2023 een aantal onderzoeksvoorstellen ingediend bij ZonMW en is er een onderzoeksgroep opgezet binnen AIB.
4. Samenwerken op bovenregionaal niveau. Binnen de regio Zuid-Holland is de samenwerking met andere GGD'en geïntensiveerd.
5. Slim én versneld opleiden: Er is budget beschikbaar gesteld voor de coördinatie van opleidingen IZB en is er gewerkt aan een visie op het gebied van leren en ontwikkelingen.

Naast deze 5 pijlers is ingezet op preventie en netwerk en regie. Bij preventie is een start gemaakt met maken van een plan van aanpak en het formuleren van een visie. Verder is weer ingezet met het opbouwen en onderhouden van het netwerk binnen VVT-instellingen. Ook is een dashboard ontwikkeld, hierdoor is er beter zicht op de surveillance, trends en ontwikkelingen van infectieziekten binnen de GGD Haaglanden.

Om te zorgen dat GGD Haaglanden goed voorbereid is op een mogelijke infectieziekte-uitbraak met potentieel landelijke impact zijn de *lessons learned* uit de coronacrisis opgehaald. Alle infectieziekten draaiboeken zijn in overleg met de crisiscoördinator en GHOR Haaglanden geactualiseerd en er zijn voorbereidingen getroffen om professionals te trainen op de verschillende onderdelen van outbreakmanagement.

Het programma VIP en de daaruit vloeiende werkzaamheden was één van de belangrijkste ontwikkelingen binnen de infectieziektebestrijding. Daarnaast is er uitvoer gegeven aan de vaccinatiecampagne voor HPV 18+ en de voor- en najaarscampagne voor de coronavaccinaties.

Naast voorgenoemde activiteiten, is het programma Corona geïntegreerd in de infectieziektebestrijding en zijn de reguliere taken uitgevoerd, zoals het verwerken van meldingsplichtige ziekten. Zoals blijkt uit onderstaand overzicht is het aantal meldingsplichtige ziekten (excl. COVID-19) toegenomen en neemt ook de arbeidsintensiviteit toe van meldingen. Bijvoorbeeld door de uitgebreide meldplicht van invasieve groep A streptokokken (iGAS), waarbij intensief contactonderzoek nodig is en recepten voorgeschreven worden. Maar ook door de soms gebrekkige bereidheid van burgers om mee te werken of vaccinaties te ontvangen, waardoor een situatie niet direct onder controle is te krijgen en langere follow-up behoeft (passend in het beeld van de verminderde vaccinatiebereidheid van onze populatie).

Het aantal 'enquiries' en 'situations' zijn met name vragen betreffende corona en scabiës.

Indicator	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023
Aantal meldingen over meldingsplichtige infectieziekten*	379	589	699
Niet-meldingsplichtige casussen, situations en enquiries	8.515	3.287	1.734
Meldingen van zorginstellingen (artikel 26 Wpg)*	296	229	264

*De getallen in deze rij zijn exclusief de meldingen corona. Corona meldingen in 2023: 2813

Wat heeft GGD Haaglanden daarbij ingezet?

Taak (€)	Gerealiseerde lasten 2023
Algemene infectieziektebestrijding	€ 3.857.000

Wat heeft deze taak bijgedragen aan de Visie 2030?

Het uitvoeren van de taken die behoren bij infectieziektebestrijding hebben met name bijgedragen aan de ambitie 'Regionale partner acute problemen publieke gezondheid'. Het is één van de belangrijkste taken om infectieziekten regionaal te duiden en de regie te voeren bij het vroegtijdig opsporen van infectieziekten. Door het updaten van de draaiboeken en het actualiseren van het outbreakmanagement is GGD Haaglanden in staat om bij acute problemen op te treden als regionale partner. Ook het opzetten van een bovenregionaal dashboard heeft bijgedragen aan het voortijdig identificeren van mogelijke grootschalige infectieziekte-uitbraken. Als laatste heeft het uitvoeren van de HPV 18+ inhaalcampagne en de voor- en najaarscampagne voor de coronavaccinaties bijgedragen aan deze ambitie.

2.2 Tuberculosebestrijding

Wat heeft GGD Haaglanden bereikt?

De GGD-en zijn verantwoordelijk voor de bestrijding van tuberculose en voeren daartoe gerichte screeningsactiviteiten uit bij risicogroepen (veelal immigranten en asielzoekers), naast een intensieve preventieve en curatieve zorg. Tuberculosebestrijding voor de inwoners in de regio Haaglanden wordt uitgevoerd door het Regionale Expertise Centrum Tuberculosebestrijding Zuid-Holland. Dit betreft een samenwerkingsverband op het gebied van tuberculosebestrijding tussen de vier GGD'en in Zuid-Holland. Door krachten te bundelen op het gebied van tuberculosebestrijding kunnen de pieken in de reguliere werkload en bij acute situaties goed worden opgevangen, waardoor een breed inzetbare specialistische tbc-zorg met een hoge kwaliteit voor heel Zuid-Holland beschikbaar blijft.

Het aantal tuberculosepatiënten blijft stabiel en passend binnen een geleidelijk dalende trend, die de afgelopen twintig jaar gaande is in Nederland.

Door middel van screening en contactonderzoek zijn in 2023 74 patiënten met een tuberculosebesmetting gediagnosticeerd. Dit is bijna 9 procent meer dan in 2022 (n=68 patiënten) en conform verwachting.

Na de COVID-19 pandemie is de instroom van migranten en asielzoekers weer op gang gekomen en is er geen sprake meer van uitgestelde zorg.

In 2023 zijn 1.868 kinderen (> 2 maanden), van wie een van de ouders uit een land komt met veel tuberculosebesmettingen, opgeroepen voor een vaccinatie tegen tuberculose (BCG-vaccinatie). Ongeveer 50% van deze groep kinderen (n=942) zijn gevaccineerd met een BCG-vaccin.

Wat heeft GGD Haaglanden daarvoor gedaan?

De GGD is o.b.v. de Wet publieke gezondheid (WPG) verantwoordelijk voor de bestrijding van tuberculose, inclusief het vormgeven van preventieactiviteiten richting risicogroepen. Vroegtijdig opsporen van tuberculosebesmettingen kan verdere verspreiding succesvol voorkomen. Sommige groepen, waaronder asielzoekers en immigranten, lopen meer risico om besmet te raken. De GGD voert dan ook op actieve wijze screeningsprogramma's uit onder deze risicogroepen. Vanuit volksgezondheidsperspectief, naast het reguliere bron- en contactonderzoek, blijft dit de hoogste prioriteit hebben, om transmissie onder de algemene bevolking tegen te gaan.

Uitgevoerde activiteiten in 2023 in het kader van tuberculosebestrijding zijn:

- Verzamelen en presenteren van epidemiologische gegevens over tuberculose.
- Screenen van risicogroepen.
- Behandelen en begeleiden van tuberculosepatiënten.
- Het intensiveren van voorlichtingen en presentaties aan diverse risicogroepen en meerdere samenwerkingspartners.
- Bestrijden van uitbraken van tuberculose en mogelijke onrust die daarmee gepaard gaat.
- Het adviseren van individuele burgers, gemeentebesturen en andere samenwerkingspartners.
- Het onderhouden van contacten met (medische) ketenpartners (bijvoorbeeld coördinatie opvang asielzoekers, PGA, medische specialisten, etc.) en waar nodig het coördineren van netwerkactiviteiten
- Opleiden van nieuwe professionals.
- 24/7 beschikbaarheids- en bereikbaarheidsdienst (inclusief online bereikbaarheid) voor meldingen of vragen over tuberculose.

Indicator	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Prognose 2023	Realisatie 2023
Aantal (nieuwe) gediagnosticeerde tuberculosepatiënten	85	68	85	74
Cliënten met een tuberculose-infectie	86	66	85	91
Aantallen verrichtingen (foto's, Mantoux-screenings, BCG-screenings, IGRA-screenings, inclusief consulten)	7.758	9.277	8.000	9.803
Totaal aantal cliëntcontacten	9.785	9.411	10.500	10.277

Wat heeft GGD Haaglanden daarbij ingezet?

Taak (€)	Gerealiseerde lasten 2023
Tuberculosebestrijding	€1.372.000

Wat heeft deze taak bijgedragen aan de Visie 2030?

Met het uitvoeren van de taak tuberculosebestrijding heeft GGD Haaglanden bijgedragen aan de ambitie 'Voorvechter gelijke kansen op een goede gezondheid'. De GGD richtte zich op monitoren, signaleren, adviseren, netwerken en toezicht op (mogelijke) patiënten om de overdracht van tuberculose zo veel mogelijk terug te dringen. Dit is tevens ook in lijn met de ambitie 'Regionale partner acute problemen publieke gezondheid'. Door het behandelen van patiënten en mensen met een tuberculose-infectie en het begeleiden van alle tuberculosepatiënten gedurende de behandeling, ter maximale bevordering van de therapietrouw (ook voor onverzekerden en illegalen), is er ook bijgedragen aan de ambitie 'Veilig vangnet waar dat (nog) ontbreekt'.

2.3 Bevordering seksuele gezondheid

Wat heeft GGD Haaglanden bereikt?

GGD Haaglanden heeft de seksuele gezondheid van inwoners van de regio Haaglanden bevorderd. Dit deed de GGD door bij te dragen aan het voorkomen, bestrijden en behandelen van seksueel overdraagbare aandoeningen en het voorkomen en bestrijden van ongewenste (tiener)zwangerschappen en seksueel geweld. Naast de curatieve taak op de polikliniek en outreachactiviteiten, zet de GGD Haaglanden ook in op preventieactiviteiten voor verschillende aandachtsgroepen zoals jongeren, sekswerkers, migranten, en mannen en transgender vrouwen die seksueel contact hebben met mannen.

Wat heeft GGD Haaglanden daarvoor gedaan?

De GGD heeft de volgende activiteiten uitgevoerd:

- de landelijke regeling 'Aanvullende Seksuele Gezondheid' (ASG)
- het Rijksvaccinatieprogramma Hepatitis B voor risicogroepen
- de landelijke Pre Expositie Profylaxe (PrEP)-regeling
- groepsvoorlichtingen zoals Girls talk, Seks en Pizza, en bij COA locaties
- Outreachactiviteiten (consult en testen op locatie) bij o.a. Jongereninformatiepunt (JIP), Spot 46, Rainbowfestival

Indicator	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023
Aantal uitgevoerde (declarabele) ASG-consulten*	10.500*	10.796	12.519
Groepsvoorlichtingen bevordering seksuele gezondheid	24	34	59
Participatie evenementen bevordering seksuele gezondheid	0	4	9
Aantal verstrekte eerste vaccinaties Hepatitis B	302**	304**	400**
Aantal cliënten (gemiddeld) in zorg; PrEP-regeling	412	581	660

* Het betreft hier de initiële (subsidiabele) consulten; het totaal aantal consulten (inclusief PrEP en sense-only) bedraagt in 2022 16.576.

** Het betreft hier de aantallen uit het HBV-register.

Wat heeft GGD Haaglanden daarbij ingezet?

Taak (€)	Gerealiseerde lasten 2023
Bevordering seksuele gezondheid - Incl. ASG-regeling, hepatitis B-regeling en PrEP-regeling	€ 3.503.000

Wat heeft deze taak bijgedragen aan de Visie 2030?

GGD Haaglanden heeft via de taak bevordering seksuele gezondheid bijgedragen aan de ambities 'Voorvechter van gelijke kansen op een goede gezondheid' en 'Veilig vangnet waar dat (nog) ontbreekt'. Dit is ook in lijn met de ambitie 'Regionale partner acute problemen publieke gezondheid'. Via het bieden van consulten en curatieve inzet op de polikliniek en het uitvoeren van outreachactiviteiten versterkte GGD Haaglanden de laagdrempelige toegang tot voorlichting, advies, zorg en bescherming voor mensen met extra gezondheidsrisico's.

2.4 Medische Milieukunde

Wat heeft GGD Haaglanden bereikt?

Vanuit de medische milieukunde zijn verschillende activiteiten uitgevoerd om een gezonde leefomgeving te beschermen en te bevorderen. GGD Haaglanden gaf onder andere adviezen aan inwoners, gemeenten en instellingen.

Wat heeft GGD Haaglanden daarvoor gedaan?

In 2023 was het aantal meldingen van inwoners (385) hoger dan voorgaande jaren. Het aantal meldingen per maand wisselt sterk: het aantal loopt uiteen van 19 in april en 40 in de maanden januari, juli en

november. Deze meldingen gaan vaak over vocht en schimmel in huurwoningen, en daarnaast zijn er veel langlopende, complexe meldingen (bijvoorbeeld over laagfrequent geluid en koolmonoxide).

De inzet van de Gezondheidskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen (GAGS) bij incidenten was dit jaar op een gemiddeld niveau. Voorbeelden van inzet zijn bij een grote brand in een bedrijfspand in Den Haag met bovengelegen woningen en een grote brand in een leegstaand slooppand in Zoetermeer.

Van nazorg vanuit de GGD bij incidenten was dit jaar vaker sprake dan gemiddeld. Een voorbeeld van nazorg door de GGD is advisering over dioxine die is vrijgekomen bij de brand bij het afvalverwerkingsbedrijf AVR in de regio Rotterdam Rijnmond en tot in de weilanden van gemeente Midden-Delfland is terecht gekomen.

Sinds 2020 stijgt het aantal adviezen aan de Haaglanden gemeenten (specifieke casuïstiek, beleidsadvies, advies Ruimtelijke Ordening). De gemeenten zijn geadviseerd over o.a. geluidbeleid (Actieplannen Omgevingsgeluid), milieuaspecten bij evenementen, de geschiktheid van locaties voor nieuwbouw, uitbreiding van scholen, over geluid bij woningbouwplannen, over gezondheid in milieueffectrapportages en over gezonde leefomgeving in brede zin bij ruimtelijke ontwikkelingen. Een bijzondere casus was dit jaar het aantreffen van verhoogde concentraties PFOS in een sloot in Den Haag (Leidschenveen-Ypenburg). De GGD heeft geadviseerd over gezondheidsrisico's, vragen van burgers in het gebied afgehandeld en bijgedragen aan een bewonersbijeenkomst.

Naast de meer klassieke medische milieukunde heeft GGD Haaglanden (proactief):

- Aandacht gegeven aan actuele thema's waar door middel van preventie gezondheidswinst is te boeken. Zoals luchtkwaliteit, geluid, klimaat en inrichting van de openbare ruimte.
- Gemeenten geadviseerd bij hun integrale plannen van aanpak voor GALA-SPUK. Hiervoor en anticiperend op de toenemende vraag om advisering, heeft GGD Haaglanden haar mogelijke inzet op het gebied van leefomgeving inzichtelijk gemaakt.
- In regionaal verband gewerkt aan de voorbereidingen van de implementatie van de Omgevingswet. Daarnaast is er bijgedragen aan het opstellen van de omgevingsvisies van Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Rijswijk en Wassenaar.
- De samenwerkingsagenda van de vier Zuid-Hollandse GGD'en met de provincie Zuid-Holland op het gebied van een gezonde leefomgeving naar een volgende fase gebracht, meer gericht op een structurele samenwerking.
- Gewerkt aan de voorbereiding en uitvoering van een aantal projecten, zoals een Europees project over klimaatadaptatie (LIFE-IP, samen met andere GGD'en), UV-bescherming (KWF) en het terugdringen van gezondheidsachterstanden (ZonMW).

Indicator	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023
Advies aan burgers (n.a.v. melding)	357	334	368	385
Advies aan instellingen/ instanties (n.a.v. meldingen en beleidsadvies)	43	25	18	23
Advies bij incidenten (nazorg en GROEP)	3	1	2	5
Advies van GAGS bij incidenten	24	11	18	17
Advies aan gemeenten; specifieke casus	10	19	18	13
Advies aan gemeenten; beleidsadvies	64	70	85	96
Advies aan gemeenten: RO-adviezen	73	66	75	69
Advies aan gemeenten; ondersteuning bij raadvragen	10	5	2	8
Totaal	584	531	586	616

Wat heeft GGD Haaglanden daarbij ingezet?

Taak (€)	Gerealiseerde lasten 2023
Medische Milieukunde	€ 926.000

Wat heeft deze taak bijgedragen aan de Visie 2030?

Het reactieve deel van het werk binnen de taak medische milieukunde heeft zich voor een groot deel gericht op situaties waar sprake is van gezondheidsachterstanden door de kwaliteit van de leefomgeving (woning of directe woonomgeving). Ook in adviezen over omgevingsbeleid en plannen voor gebiedsontwikkeling heeft de GGD extra aandacht besteed aan het voorkomen van vermijdbare

gezondheidsachterstanden. Dit is een bijdrage aan de ambitie 'Voorvechter gelijke kansen op een goede gezondheid'. Daarnaast heeft de GGD aan de invulling van GGD-brede ambitie 'Adviseur voor een gezonde leefomgeving', gewerkt onder andere door een bijdrage te leveren aan het omgevingsbeleid van gemeenten en het netwerk in het fysieke domein te versterken. Vanuit de taak medische milieukunde heeft de GGD daarbij gestreefd naar een integrale benadering in de adviezen door samenwerking met gezondheidsbevordering, epidemiologie, infectieziektebestrijding en beleidsadvisering. Via de inzet bij incidenten (GAGS en nazorg) heeft de taak medische milieukunde bijgedragen aan de ambitie 'Regionale partner acute problemen publieke gezondheid'.

2.5 Technische Hygiënezorg

Wat heeft GGD Haaglanden bereikt?

De GGD heeft de gezondheid van de burger beschermd door een veilige en hygiënische omgeving te bevorderen van instellingen en voorzieningen om de risico's op het gebied van micro-organismen te verkleinen.

Wat heeft GGD Haaglanden daarvoor gedaan?

GGD Haaglanden heeft voor de taak technische hygiënezorg de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Behandeling van vragen en meldingen van burgers, instellingen en gemeenten
- Signalering van ongewenste situaties
- Advisering (inclusief legionellapreventie) aan burgers, gemeenten en instellingen in overeenstemming met de richtlijnen van het Landelijk Centrum voor Hygiëne en Veiligheid (LCHV)
- Evenementadvisering en -inspecties
- Inspecties van AZC's en opvanglocaties voor vluchtelingen

GGD Haaglanden heeft minder meldingen technische hygiënezorg geregistreerd dan in voorgaande jaren. Door verbeterde informatievoorziening op de vernieuwde website van GGD Haaglanden, is het aantal binnengekomen vragen gerelateerd aan tattoos & piercing in de afgelopen jaren gedaald. Verder registreren we meldingen niet meer die minder dan 10 minuten behandeltijd kosten.

GGD Haaglanden heeft 76 legionella-adviezen gegeven in 2023. Dit betrof zowel adviezen over legionella in water als adviezen bij meldingen van patiënten met een longontsteking veroorzaakt door de legionellabacterie (veteranenziekte). Het aantal meldingen van patiënten is in 2023 aanzienlijk hoger dan voorgaande jaren. Het gaat hier om een stijging van 42% ten opzichte van het aantal meldingen in 2022. Deze stijging wordt ook landelijk gezien. De GGD deed onderzoek naar mogelijke oorzaken om zo toekomstige uitbraken te voorkomen, maar er zijn geen gemeenschappelijke bronnen gevonden die deze stijging kunnen verklaren. Het is mogelijk dat vochtige en warme weersomstandigheden een rol spelen.

Het aantal gegeven beleidsadviezen is lager dan begroot, door gebrek aan beschikbare personele capaciteit.

Het aantal uitgebrachte evenementadviezen op veiligheidsplannen is conform prognose.

Alle AZC's die geen noodopvang zijn, zijn dit jaar bezocht. Verder is dit jaar voor een gemeente schriftelijk advies gegeven bij een opvanglocatie voor ontheemden en zijn hier twee locatiebezoeken gedaan.

Indicator	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023
Meldingen technische hygiënezorg	54	40	46	37
Legionella adviezen	27	44	55	76
Beleidsadviezen	4	4	9	2
Uitgebrachte evenementadviezen op het veiligheidsplan	18	32	49	45
Evenementen waar inspectie heeft plaatsgevonden	1	0	18	16
Aantal AZC locaties waar één of meerdere keren een inspectie is uitgevoerd*	1	0	5	6

* Dit is exclusief de advisering aan gemeenten met betrekking tot opvanglocaties voor ontheemden, deze vallen buiten de GR-financiering.

Wat heeft GGD Haaglanden daarbij ingezet?

Taak (€)	Gerealiseerde lasten 2023
Technische Hygiënezorg	€ 267.000

Wat heeft deze taak bijgedragen aan de Visie 2030?

Deze taak heeft bijgedragen aan de ambities 'Voorvechter gelijke kansen op een goede gezondheid', 'Adviseur voor een gezonde leefomgeving' en 'Regionale partner acute problemen publieke gezondheid'. Bij de advisering is altijd oog voor de context en daarmee aandacht voor de mogelijkheid van gezondheidsachterstanden. Een voorbeeld is de inzet voor de gezonde opvang in AZC's in de regio.

2.6 Reizigersadvies en -vaccinaties

Wat heeft GGD Haaglanden bereikt?

Het geven van gezondheidsadvies en vaccinaties aan reizigers en risicogroepen, waaronder specifieke beroepsgroepen en het voorkomen van de introductie van importziekten.

Wat heeft GGD Haaglanden daarvoor gedaan?

GGD Haaglanden draagt door reizigersadvies en -vaccinatie bij aan het beschermen van individuele reizigers tegen infectieziekten en andere gezondheidsrisico's en het voorkomen van de introductie van importziekten. De vraag naar reizigersvaccinaties is dit jaar wederom toegenomen. Echter, door tekorten op de arbeidsmarkt aan verpleegkundigen is het niet mogelijk om aan alle aanvragen te voldoen.

Naast reizigersvaccinaties zijn medisch noodzakelijke vaccinaties en beroepsvaccinaties uitgevoerd. En is er een spreekuur ingericht voor het uitvoeren van de vaccinaties op maat. Dit zijn vaccinaties die niet gratis worden aangeboden, zoals het rijksvaccinatieprogramma of de griepvaccinatie, maar waar de burger wel zelf voor kan kiezen. Oftewel: extra vaccinaties die op maat kunnen worden gezet zoals bijvoorbeeld tegen gordelroos of waterpokken.

Onderstaande tabel toont de totaal aantallen consulten en gegeven vaccinaties.

Indicator (aantallen)	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023
Consulten	3.539	8.291	13.882
Gegeven vaccinaties	3.883	11.840	19.236

Wat heeft GGD Haaglanden daarbij ingezet?

Taak (€)	Gerealiseerde lasten 2023
Reizigersadvies en -vaccinaties	€ 1.495.000

Wat heeft deze taak bijgedragen aan de Visie 2030?

De afgelopen jaren heeft GGD Haaglanden veel kennis en ervaring uitgebouwd op het gebied van grootschalige vaccinaties zoals de coronavaccinaties en het uitvoeren van de HPV 18+ inhaalcampagne. Deze kennis en ervaring heeft bijgedragen aan het realiseren van de ambitie 'Regionale partner acute problemen publieke gezondheid'. Daarnaast heeft het verder ontwikkelen van het vaccineren op maat en het ontwikkelen van een vaccinatiecentrum voor volwassenen bijgedragen aan de ambitie 'Deskundige en proactieve organisatie' doordat de GGD burgers en ketenpartners nog beter kan adviseren op het gebied van vaccineren.

Pijler 3: Bewaken van de publieke gezondheid bij rampen en crises

3.1 Inzet rond (en voorbereiding op) incidenten, rampen en crises

Wat heeft GGD Haaglanden bereikt?

De GGD heeft ervoor gezorgd dat er bij crises op een adequate wijze invulling is gegeven aan het bewaken van de publieke gezondheid.

Wat heeft GGD Haaglanden daarvoor gedaan?

- Het geactualiseerde Integrale Crisisplan (ICP) is in 2023 vastgesteld en geïmplementeerd. De lessen uit de coronacrisisbestrijding zijn in dit ICP verwerkt.
- De taken van het proces Jeugd zijn overgenomen door het Crisisinterventie Team van Jeugdbescherming West. Hiervoor is een convenant uitgewerkt en ondertekend.
- De Zelfevaluatie Kwaliteitskader Crisisbeheersing en Opleiden, Trainen en Oefenen (OTO) 2.0 is uitgevoerd. Hiermee voldoet GGD Haaglanden opnieuw aan de landelijk gestelde vereisten.
- GGD Haaglanden is in 2023 24u/dag bereikbaar, beschikbaar en inzetbaar geweest als crisisorganisatie.
- Gedurende 2023 was er inzet bij in totaal 37 crisissituaties en -meldingen, waaronder veel gezinssituaties, maar ook een dodelijke steekpartij in een supermarkt.
- Vanuit het onderdeel OTO zijn in 2023 alle geplande activiteiten uitgevoerd om teamleden van het crisisteam op te leiden en hun bekwaamheid te onderhouden m.b.t. de eigen rol en de samenwerking binnen het crisisteam. Er is getraind met actuele casuïstiek en de nadruk heeft vooral gelegen op crisis en werken met ons netwerk. Daarnaast hebben twee trainingsmomenten met de GHOR plaatsgevonden. Alle crisisteamleden hebben minimaal een keer deelgenomen aan een OTO-activiteit.
- Samenwerking met de crisisorganisatie van GGD Hollands Midden is geïntensiveerd door het delen van crisisplannen en door gezamenlijk een grootschalige bovenregionale oefening uit te voeren.
- In 2023 is een analyse gedaan over de uitvoering van de psychosociale hulpverlening (PSH) om deze in de toekomst te verbeteren.

Wat heeft GGD Haaglanden daarbij ingezet?

Taak (€)	Gerealiseerde lasten
Inzet rond (en voorbereiding op) incidenten, rampen en crises	€ 134.000

Wat heeft deze taak bijgedragen aan de Visie 2030?

De crisisorganisatie GGD Haaglanden heeft vooral bijgedragen aan de ambitie 'Regionale partner acute problemen publieke gezondheid'. Hierbij beschikt GGD Haaglanden over de benodigde kennis en een breed netwerk van samenwerkingspartners.

Pijler 4: Toezicht houden

4.1 Toezicht op de Kinderopvang

Wat heeft GGD Haaglanden bereikt?

GGD Haaglanden heeft voor alle negen gemeenten instellingen voor kinderopvang (kinderdagverblijven en buitenschoolse opvang), gastouderbureaus en gastouders getoetst op het naleven van de Wet Kinderopvang 2005. De afstemming en communicatie over de prioriteiten en keuzes is tot stand gekomen door overleg met de afzonderlijke gemeenten.

Wat heeft GGD Haaglanden daarvoor gedaan?

Goed toezicht in de kinderopvang is belangrijk omdat het bijdraagt aan de gezondheid, veiligheid en het welzijn van de kinderen. De kinderopvang moet de opvangkinderen ruimte bieden om zich te ontwikkelen. Door de jaarlijkse inspecties houdt de GGD zicht op de kwaliteit, gezondheid en veiligheid binnen de kinderopvangcentra. Maar toezicht in de kinderopvang is niet alleen beperkt tot het waarborgen van de kwaliteit, gezondheid en veiligheid van de kinderen, het is ook gericht op het bevorderen van hun welzijn en ontwikkelingsmogelijkheden.

De GGD heeft aan haar wettelijke taak voldaan en alle kinderopvangcentra in de regio Haaglanden bezocht door middel van jaarlijkse inspecties. Bij alle gemeenten wordt voldaan aan de verplichting om minimaal 50% van de gastouderopvanglocaties te inspecteren. Bij 1 gemeente wordt 100% van de voorzieningen geïnspecteerd. De focus bij de gehouden inspecties lag in 2023 op:

- Voldoende gekwalificeerd personeel in de kinderopvang: door de arbeidskrapte stond de inzet van voldoende gekwalificeerd personeel net als vorig jaar onder druk. De GGD heeft bij meer dan de helft van alle onderzoek gekeken naar de beroepskracht/kind-ratio. Bij afwijkingen beoordeelde de toezichthouder de aard, ernst en omstandigheden van de afwijking.
- Stabiliteit en kwaliteit in afwijkende omstandigheden: een voortdurend tekort aan personeel en een hoog ziekteverzuim is van invloed op de stabiliteit op de groep. De toezichthouder van de GGD heeft in deze situaties beoordeeld hoe de houder ervoor heeft gezorgd dat de opvang toch voldoende stabiel en veilig was voor de op te vangen kinderen.
- Veiligheid: de GGD heeft bij de locaties in Den Haag en bij 1/3 van de locaties in andere gemeenten onderzocht of de houder tijdens de opvang te allen tijde iemand inzet die gekwalificeerd is voor het verlenen van eerste hulp. Bovendien is gecontroleerd of bij de locaties voor dagopvang wordt voldaan aan het 'vierogenprincipe'.
- Inspraak ouders: Bij de inspecties van de buitenschoolse opvang locaties is gekeken of er een oudercommissie is ingesteld.
- In 2023 is de helft van alle locaties binnen de regio Haaglanden flexibel geïnspecteerd. Dit is een nieuwe vorm van toezicht en betekent dat er buiten twee vaste kwaliteitseisen naar andere eisen is gekeken dan in voorgaande jaren. Deze vorm van toezicht maakt het toezicht minder voorspelbaar en bevordert de kwaliteit van de houder doordat er een breder beeld is van de kwaliteitseisen.

Indicator (aantallen)	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023
Jaarlijkse inspectie KDV, BSO, gastouderbureaus	1.055	1.096	1.094
VE-module voor locaties die VE aanbieden jaarlijks en OVR	254	252	281
Inspecties nieuwe locaties en gastouderbureaus in 2023 (voor-en na inspectie)	152	106	121
Inspecties gastouders (nieuw en jaarlijkse inspecties)	315	533	545
Incidentele en nader onderzoeken (incl. flitsacties, KDV, BSO, GOB, GO)	164	358	389
Inspecties n.a.v. een klacht o.b.v. klachtenformulieren	25	28	53
Inspecties jeugdinstelling	1	1	2
Bevel	2	1	1

Wat heeft GGD Haaglanden daarbij ingezet?

Taak (€)	Gerealiseerde lasten 2023
Toezicht houden	€ 1.612.000

Wat heeft deze taak bijgedragen aan de Visie 2030?

De taken van de afdeling Toezicht hebben vooral bijgedragen aan de ambities 'Voorvechter gelijke kansen op een goede gezondheid' en 'Adviseur voor een gezonde leefomgeving'. De kern van de kwaliteitseisen is dat kinderen volop de ruimte krijgen om zich te ontwikkelen en veilig en gezond op te groeien. Toezichthouders van de GGD zien toe op het naleven van de eisen en dragen zo bij aan het waarborgen van die kwaliteit van de kinderopvang waarbij de (wijzigings-)wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (IKK) leidend is. Ook is er in 2023 extra aandacht geweest voor het aanwezig zijn van loden leidingen in gebouwen van voor 1960.

4.2 Inspectie tatoeage & piercingsstudio's en seksinrichtingen

Wat heeft GGD Haaglanden bereikt?

Het beschermen van de gezondheid van de burger (en sekswerker) door een veilige en hygiënische omgeving te bevorderen van studio's voor tatoeage en piercing, cosmetische tatoeage, juweliers en seksinrichtingen.

Wat heeft GGD Haaglanden daarvoor gedaan?

GGD Haaglanden controleert en vergunt namens het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, tatoeage- en piercingstudio's, studio's voor cosmetische tatoeage en juweliers. Dit wordt uitgevoerd

conform de hygiënerichtlijnen van het Landelijk Centrum voor Hygiëne en Veiligheid. Ook inspecties bij seksinrichtingen voert de GGD uit conform deze hygiënerichtlijnen. Het aantal locaties T&P waar een inspectie is gedaan is conform prognose, net zoals het aantal vrijstellingen vergunningsplicht T&P bij evenementen.

Indicator (aantallen)	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023
Aantal locaties Tatoeage- en piercing waar één of meerdere keren een inspectie is uitgevoerd en vergunning is verleend/geweigerd	81	107	89	110
Verleende vrijstelling vergunningplicht Tatoeëren en Piercen bij evenementen	-	-	2	5
Aantal seksinrichtingen waar één of meerdere keren een inspectie is uitgevoerd	57	51	62	58

Bij alle seksinrichtingen is conform (bijgestelde) begroting een hygiëne-inspectie uitgevoerd. Naast het uitvoeren van inspecties op locatie, heeft GGD Haaglanden dit jaar ook het hygiënehoofdstuk 'hygiëneplan' in de beleidsplannen van de ondernemingen (lokale taak) beoordeeld.

Wat heeft GGD Haaglanden daarbij ingezet?

Taak (€)	Gerealiseerde lasten 2023
Inspectie tatoeages & piercings en Hygiëne-inspectie seksinrichtingen	€ 28.000

Wat heeft deze taak bijgedragen aan de Visie 2030?

Deze taak heeft vooral bijgedragen aan de ambities 'Voorvechter gelijke kansen op een goede gezondheid', 'Adviseur voor een gezonde leefomgeving' en 'Regionale partner acute problemen publieke gezondheid'. Bij de advisering is oog voor de context en daarmee aandacht voor de mogelijkheid van gezondheidsachterstanden. De advisering rondom infectierisico en hygiëne is onderdeel van de advisering op gezonde leefomgeving. Bij verschillende van de typen advisering is sprake van, of bestaat een risico op, acute gezondheidsproblemen.

4.3 Forensische geneeskunde

Wat heeft GGD Haaglanden bereikt?

Het op professionele wijze uitvoeren van de lijkschouw (vaststellen van natuurlijk of niet-natuurlijk overlijden en afhandelen), afhandelen van meldingen van euthanasie, en afhandelen van verzoeken tot uitstellen/vervroegen van begrafenissen/crematies of het vervoeren van een overledene naar het buitenland.

Het openen van het eerste letselsprekkuur in de politieregio Den Haag voor slachtoffers van straatmishandeling, kinderen, kwetsbaren, verkeersslachtoffers en politieambtenaren in functie.

Wat heeft GGD Haaglanden daarvoor gedaan?

GGD Haaglanden heeft voor de taak forensische geneeskunde het volgende uitgevoerd in 2023:

- Uitvoeren van lijkschouw, vaststellen van de aard van het overlijden (natuurlijk of niet-natuurlijk overlijden) en zo mogelijk vaststellen van de doodsoorzaak door de forensisch arts.
- Uitvoeren van taken in het kader van de meldingsprocedure euthanasie door de forensisch arts.
- Uitvoeren van activiteiten in het kader van de NODOK-procedure (Nader Onderzoek Doodsoorzaak van Kinderen) door de forensisch arts in geval van onverwacht/onverklaarbaar overlijden bij kinderen.
- Afgeven van een lijkenpas (verklaring dat het overlijden niet ten gevolge van een besmettelijke ziekte is) waarmee het vervoer naar het buitenland kan worden geregeld.
- Intercollegiaal contact tussen de forensisch arts en andere artsen (zoals huisartsen).
- Professionaliseren van forensisch medisch onderzoek middels bij- en nascholingen, inrichting speciale letselonderzoekskamer, implementatie van een letselsprekkuur op verwijzing van Veilig Thuis of politie.

Op het gebied van forensische geneeskunde is in 2021 een samenwerkingsproject gestart tussen GGD Haaglanden en GGD Hollands Midden, waarmee de GGD-en beogen forensische geneeskunde robuust in te richten door dit stapsgewijs gezamenlijk in de politieregio Den Haag aan te gaan bieden.

In 2023 is deze samenwerking verder gegroeid. In toenemende mate wordt samengewerkt in het rooster, administratieve processen en werkprocessen zijn geharmoniseerd, casuïstiekuitwisseling en bij- en nascholing vindt plaats.

Een aandachtspunt blijft het tekort aan forensisch artsen. Werving wordt bemoeilijkt door het landelijke tekort aan forensisch artsen dat voor een deel veroorzaakt wordt door gebrek aan landelijke structurele financiering en passende arbeidsvoorwaarden. Om te zorgen dat de dienstverlening door kan gaan is in 2023 bij GGD Haaglanden gebruik gemaakt van de landelijke noodmaatregel laagcomplexen lijkschouw waardoor basisartsen konden worden ingezet. Deze noodmaatregel is overgegaan in het landelijk vooropleidingsregister waar GGD Haaglanden gebruik van maakt. Via deze weg en met incidentele inzet van forensisch artsen uit GGD Hollands Midden en externe partijen hebben we de dienstverlening kunnen uitvoeren.

Onderstaande tabel toont de resultaten in 2023, waaruit naar voren komt dat de stijging van aantallen blijft doorzetten.

Indicator (aantallen)	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023
Collegiaal overleg/adviezen forensische zorg	344	412	475
Euthanasie	434	511	506
Lijkschouw	882	913	971
Melding dood minderjarige	19	21	31
Uitstellen begrafenis en lijkenpas	700	1.066	1.130
Totaal	2.379	2.923	3.113

Wat heeft GGD Haaglanden daarbij ingezet?

Taak (€)	Gerealiseerde lasten 2023
Forensische geneeskunde (excl. btw)	€ 627.000

Wat heeft deze taak bijgedragen aan de Visie 2030?

De GGD Haaglanden heeft in het kader van de forensische geneeskunde wettelijke taken uitgevoerd die het beste aansluiten bij 'Veilig vangnet waar dat (nog) ontbreekt'. Met het schouwen van lijken in geval van niet-natuurlijke doodsoorzaken en het voeren van een letselspreekuur heeft de GGD Haaglanden een essentiële schakel geboden in de strafrechtelijke keten, in nauwe samenwerking met politie en OM.

Pijler 5: Brede public health

5.1 Directeur Publieke Gezondheid (DPG)

Wat heeft GGD Haaglanden bereikt?

De DPG is wettelijk verantwoordelijk voor twee organisaties, zowel de GGD als de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR), als onderdeel van de Veiligheidsregio Haaglanden. Een onderdeel van de functie van DPG is behoud en ontwikkeling van GGD-expertise, organisatie brede voorbereiding op toekomstige trends en integrale sturing op publieke- en acute gezondheid.

De Corona programma organisatie is per 1 mei 2023 volledig afgeschaald en ondergebracht bij de afdeling Algemene Infectieziektebestrijding. Ook de werkzaamheden in de opvang van ontheemden uit Oekraïne zijn in de eerste helft van 2023 afgeschaald.

In 2023 is verder gewerkt aan de implementatie van de Visie 2030. De GGD heeft in 2023 besloten de interne organisatiestructuur per 1 januari 2024 te wijzigen (intern 'de herinrichting' genoemd), zodat de genoemde ambities in de Visie beter en effectiever bereikt kunnen worden. Niet alleen is gewerkt aan de structuur, maar ook cultuur en integrale samenwerking heeft aandacht gekregen. GGD Haaglanden heeft - net als in 2022- ingezet op de ontwikkelingen op het gebied van de informatievoorzieningen, zoals datagedreven werken en digitalisering. GGD Haaglanden heeft verder gewerkt aan het optimaliseren van

de informatieveiligheid, met als doel dat GGD Haaglanden naast de ISO-9001 certificering (CIIO) ook de NEN7510 certificering verkrijgt.

Wat heeft GGD Haaglanden daarvoor gedaan?

- Op basis van het adviesrapport & VanderLaar is in het eerste kwartaal van 2023 een plan van aanpak herinrichting gemaakt die na een positief advies van de Ondernemingsraad OCW heeft geleid tot een implementatieplan in september 2023 en de uitvoering van de plannen in het najaar.
- Medio 2023 is een voortgangsrapportage implementatie 'Uitvoering visie 2030' opgesteld. Per ambitie is gekeken wat de voortgang is van de benoemde activiteiten. Ook is inzichtelijk gemaakt dat de 6 integrale projecten die in het implementatieplan zijn beschreven, deels afgerond zijn en deels in andere (landelijke) programma's zijn verweven.
- Voor het programma IZA/GALA zijn regiobeelden opgesteld, die inzicht geven hoe het gesteld is met de inwoners van de regio Haaglanden. Per gemeente zijn leidraden op maat gemaakt voor de thema's gezonde leefomgeving, valpreventie, kind naar gezonder gewicht en kansrijke start.

Wat heeft GGD Haaglanden daarbij ingezet?

Taak (€)	Gerealiseerde lasten
Directeur publieke gezondheid	€ 700.000

5.2 Taken van de GGD als zorginstelling

Wat heeft GGD Haaglanden bereikt?

GGD Haaglanden heeft in 2023 voldaan aan verplichtingen voor zorgaanbieders conform de wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz). Het kwaliteitssysteem van de dienstverlening van GGD Haaglanden is conform de ISO9001:2015 norm voor professionele dienstverlening uitgevoerd. De certificering is in 2021 voor een periode van drie jaar verlengd.

Wat heeft GGD Haaglanden daarvoor gedaan?

Vanuit deze taak zorgt GGD Haaglanden voor het op een verantwoorde en kwalitatief hoogwaardige manier leveren van zorg.

Certificering

In 2023 vond een opvolgbezoek plaats in verband met het certificaat dat de GGD draagt. CIIO nam de verrichtingen en organisatie van onderdelen van de GGD door op het gebied van leiderschap, klantfocus, betrokkenheid van professionals, relatiemanagement, processen en continu verbeteren. De auditoren zagen de grondslag voor het voeren van het certificaat door de GGD bevestigd. Het kritieke punt van aanwezigheid en vindbaarheid van beschrijvingen van kritieke primaire processen werd ingetrokken, aangezien de plannen en realisatie tot zo ver vertrouwen geven dat dit punt onder controle is gebracht. De ingerichte jaarwerkplancyclus vormt een goede randvoorwaarde voor het systematisch realiseren van verbeteringen. Dit kan verder uitgebouwd worden door meer nadruk te leggen op aantoonbare analyses en het aantoonbaar monitoren van de effectiviteit van maatregelen. De GGD heeft in 2023 ruim aandacht besteed aan het principe van verbeteren (ontwikkeling van de Check en Act) en borgde dit onder andere in diverse plenaire besprekingen, een centrale maatregel- en verbeterregister en een nieuwe inrichting van de centrale directiebeoordeling.

Een nieuwe methodiek van risicobeheersing is in alle afdelingen geïmplementeerd in de aanloop naar de certificering voor NEN7510, een (nieuwe) verplichte norm voor informatieveiligheid in de zorg. Benodigde analyses en inventarisaties zijn uitgevoerd om de benodigde governance, beleid, awareness en instrumenten op te bouwen ter voorbereiding op certificatie in 2024.

Klachten

Een belangrijk onderdeel van het kwaliteitssysteem is de klachtenbehandeling.

In totaal zijn in 2023 112 meldingen van klachten ontvangen. Alle meldingen zijn na ontvangst beoordeeld door de klachtenfunctionarissen.

De verdeling hiervan was als volgt:

Type klachtenmelding	Aantal
Melding over reguliere organisatie	11
Melding Regionale Ambulance Voorziening (RAV)	38
Melding Dienstverlening Corona	16
Melding geen klacht, maar signaal	8
Melding klacht niet bedoeld voor GGD Haaglanden (en overgedragen)	17
Melding klacht ketenpartner (en overgedragen)	8
Melding Klacht om overige reden niet ontvankelijk	14
Totaal	112

Van de 112 meldingen zijn 9 klachten in behandeling genomen, 3 hiervan hadden betrekking op de RAV Haaglanden en 6 hadden betrekking op Centrum Jeugd en Gezin van Den Haag. Geen van de in behandeling genomen klachten hadden betrekking op GGD Haaglanden. Van de 9 in behandeling genomen klachten is er uiteindelijk 1 voorgelegd aan de Geschillencommissie Zorg.

Veilig Incidenten Melden (VIM)

De VIM-procedure heeft tot doel de kwaliteit en veiligheid van het zorg- en dienstverleningsproces van de GGD te verbeteren door het systematisch melden, analyseren, herstellen en opvolgen van (bijna) incidenten. Dat is belangrijk om optimale prestaties te kunnen leveren in ons zorg- en dienstverleningsproces. In het kader van de interne procedure Veilig Incidenten Melden (VIM) zijn in 2023 72 meldingen gedaan, waarmee het aantal meldingen nagenoeg gelijk is gebleven met 2022 waarin 73 meldingen zijn gedaan. Van de 72 meldingen betrof het in 53 gevallen een VIM-melding, in 6 gevallen een VIM-signaal en in 13 gevallen is een VIM-signaal vanwege de ernst van het signaal omgezet in een VIM-melding.

Opleidingsinstelling

In aansluiting op de Visie 2030 organiseert de GGD deskundigheidsbevordering en kennisontwikkeling, als opleidingsinstelling heeft GGD Haaglanden in 2023:

- De GGD Brede Visie en Beleid op Leren en Ontwikkelen opgesteld en vastgesteld. Implementatie volgt in 2024.
- Het digitaal zakboekje 'Thuis bij GGD Haaglanden' is opgesteld en vastgesteld, om nieuwe medewerkers te helpen hun weg te vinden binnen onze organisatie.
- 8 Haagsche Praat bijeenkomsten gehouden, 7 via MS Teams en 1 Haagsche Praat Special op donderdag 23 november. Op deze dag organiseren we de kick-off bijeenkomst 'Versterken kennisfunctie van onze GGD'. Met deze bijeenkomsten is GGD-breed en met JGZ-professionals kennis gedeeld over o.a. 'EHealth4 all' en 'Planetaire gezondheid'.
- Naast de Haagsche Praat-bijeenkomsten zijn er maandelijks digitale lunchlezingen 'Hapje kennis', georganiseerd voor en door GGD-medewerkers.
- Tweemaal de Module Publieke Gezondheid regiobreed georganiseerd voor GGD-medewerkers; voor 2024 al opties genomen ivm grote belangstelling.
- Artsen in Opleiding (AIOS) Maatschappij + Gezondheid (M+G) opgeleid binnen het Landelijk Werkgeverschap.
- Na visitatie eind 2022 door de Registratiecommissie Geneeskundig Specialisten kreeg GGD Haaglanden in 2023 bericht dat de erkenning als opleidingsinstelling voor M+G en profielen IZB en TBC worden verlengd en de erkenning van de GGD als opleidingsinstituut wordt uitgebreid met profiel MMK.
- De coassistenten is een nieuw, GGD-breed programma aangeboden. Dit is als zeer positief geëvalueerd en wordt voortgezet.
- GGD Haaglanden heeft begeleiding geboden aan 6 reguliere coschappen, 4 keuze coschappen, 9 AIOS in diverse richtingen, deskundigen infectiepreventie, 3 trainees, 2 wetenschapsstages en diverse stagiaires.
- De eerste stappen om ook Deskundigen Infectiepreventie op te kunnen leiden met een CZO erkende opleiding zijn gezet, met de GGD-en in de regio zijn we voorlopig erkend.
- Met de Haagse Hogeschool is een gezamenlijke uitwerking van een Minor Publieke Gezondheid opgestart

Wat heeft GGD Haaglanden daarbij ingezet?

Taak (€)	Gerealiseerde lasten
Taken van de GGD als zorginstelling	€ 500.000

5.3 Publieksinformatie

Wat heeft GGD Haaglanden bereikt?

GGD Haaglanden levert en ontsluit kennis over gezondheid, ziektepreventie en gezondheidsvoorzieningen door middel van publieksinformatie. Ze doet dit onder andere met een professioneel uitgevoerd centraal frontoffice, maar ook door de uitleen van professioneel (voorlichtings- en les) materiaal.

Wat heeft GGD Haaglanden daarvoor gedaan?

Het informatiecentrum is op alle werkdagen van 8.30 tot 17.00 uur. Het aantal telefonische consulten en het aantal e-mail contactmomenten is, na een piek in 2021, sinds begin 2023 redelijk gedaald (37%).

Naast deze contactmomenten is 71 keer lesmateriaal uitgeleend in 2023, met name over het thema 'Relaties & seksualiteit'.

Indicator (aantallen)	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023
Telefonische contactmomenten	23.098	43.019	22.667	15.520
E-mail contactmomenten	3.586	7.504	3.344	2.098

Wat heeft GGD Haaglanden daarbij ingezet?

Taak (€)	Gerealiseerde lasten
Publieksinformatie	Zie: Gezondheidsbevordering

Wat heeft deze taak bijgedragen aan de visie 2030?

GGD Haaglanden heeft bijgedragen aan alle 5 de ambities uit de visie. Het informatiecentrum (telefonische bereikbaarheid) is vaak een eerste schakel tussen inwoners en de GGD.

6 Corona

Wat heeft GGD Haaglanden bereikt?

In 2023 heeft GGD Haaglanden uitvoering gegeven aan de taken die in opdracht van de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport worden uitgevoerd in het kader van de bestrijding van COVID-19. Binnen GGD Haaglanden zijn in 2023 alle activiteiten van het programma Corona ondergebracht binnen de reguliere taken van de afdeling infectieziektebestrijding. Vanaf 1 juli 2023 is de meldplicht van COVID-19 komen te vervallen. Na deze datum hoeven artsen en laboratoria individuele meldingen niet meer te melden bij de GGD. Clusters van luchtweginfecties waar kwetsbaren verblijven, waaronder COVID-19, dienen nog wel gemeld te worden aan de GGD. Dit om te monitoren of sprake is van een ernstig ziekbeeld, groot aantal zieken of snelle verspreiding.

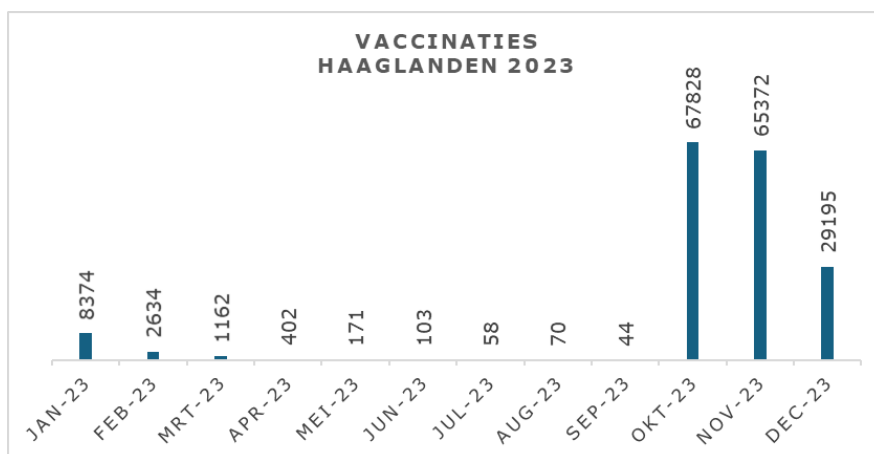
Wat heeft GGD Haaglanden daarvoor gedaan?

Vaccinaties

In de eerste helft van 2023 heeft de GGD de vaccinatieactiviteiten van de campagne die in de herfst 2022 is begonnen voortgezet. In de zomermaanden zijn nauwelijks vaccinaties gezet. In oktober is officieel de najaarscampagne van start gegaan die in december beëindigd is.

In de najaarscampagne 2023 is de coronaprik met een vernieuwd vaccin voor alle kwetsbare inwoners (60+, zwangere en de "grieprik-groep") en zorgmedewerkers met direct patiëntcontact beschikbaar geweest.

In 2023 zijn in totaal 175.413 vaccinaties gezet, waarmee het totaal aantal vaccinaties sinds 2020 op 2.558.177 kwam.

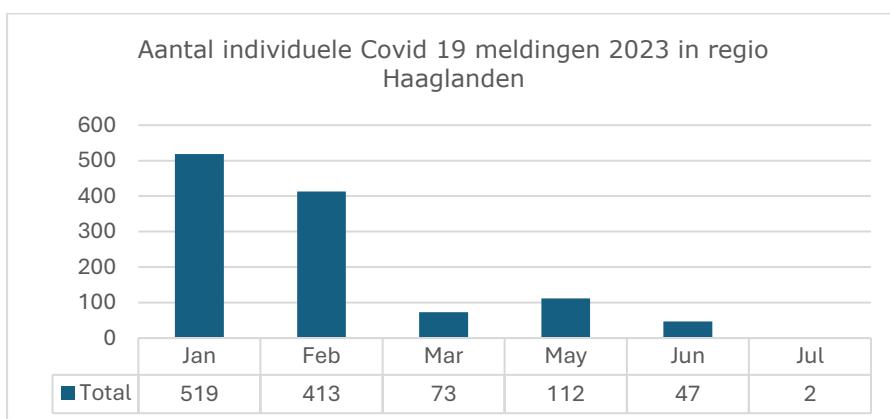
In de regio is het afgelopen jaar gebruik gemaakt van 4 grote locaties, in Den Haag, Rijswijk, 's-Gravenzande en Zoetermeer. Daarnaast zijn er 15 fijnmazig vaccineren locaties in de regio waar meer dan 100 prikken zijn gezet.

Bron- en contactonderzoek

De eerste maanden van 2023 kregen de inwoners van regio Haaglanden die positief testten op een coronatest een gesprek op maat. Burgers die getest waren in de teststraat werden hier actief voor benaderd. Burgers die een positieve zelftest hadden, konden het BCO-team zelf benaderen voor een persoonlijk advies en uitleg over de maatregelen.

Naast het persoonlijk adviesgesprek werden uitbraken bij zorginstellingen en andere instellingen met kwetsbaren geregistreerd voor surveillance-doeleinden en kregen zij, indien nodig, advies vanuit het BCO-team.

In maart 2023 vervielen alle test- en isolatieadviezen, waardoor het aantal geregistreerd positief geteste mensen verder daalde. De GGD bouwde het BCO-team af, waarbij voornamelijk de zorginstellingen nog werden ondersteund en de taken na het vervallen van de meldingsplicht zijn overgedragen aan de reguliere infectieziektebestrijding.

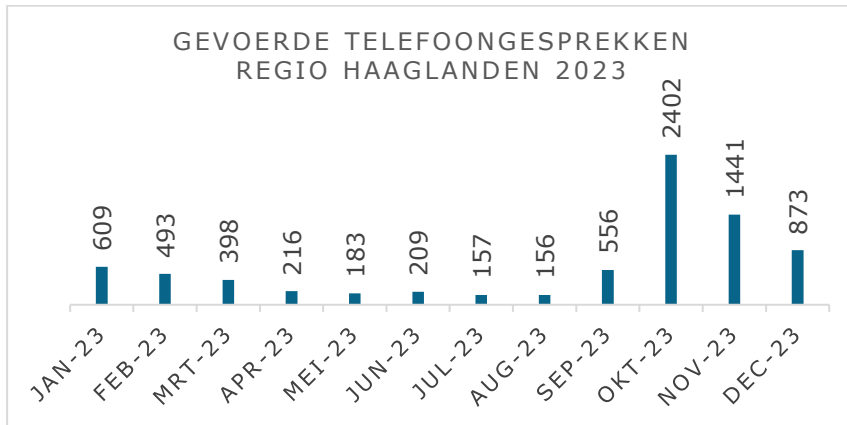

Callcenter Corona

Bij de meerderheid van de corona gesprekken ging het om het inplannen van vaccinatieafspraken, vragen en opmerkingen rond de coronaprik, het inplannen van testafspraken en doorgeven testuitslagen (t/m maart 2023) en de najaarscampagne 2023.

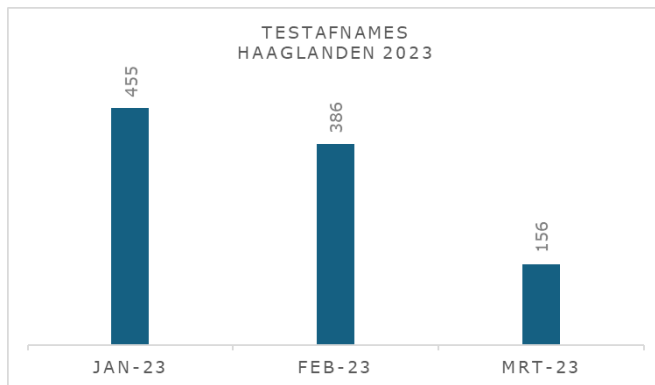
Afspraken voor vaccineren en testen zijn wel voor het grootste gedeelte niet via het callcenter van GGD Haaglanden gemaakt, maar via een landelijk callcenter, een online afsprakenportaal en voor de najaarscampagne 2023 deels ook via een systeem waar burgers een uitnodigingsbrief met een reeds gemaakte vaccinatieafpraak hebben ontvangen ("PAU").

Onderstaande grafiek laat zien hoeveel van de 7693 telefonische gesprekken in 2023 per maand door het callcenter en deels door afdeling AIB in 2023 zijn verwerkt.

Testen

Sinds 17 maart 2023 zijn alle GGD-testlocaties in Nederland gesloten. In 2023 zijn in totaal 997 testen afgenomen, bijna allemaal op de enig overgebleven testlocatie op de Bronovolaan in Den Haag. Het totaal aantal testen dat door de GGD Haaglanden sinds 2020 is uitgevoerd is 2.004.879 geweest.

Wat heeft GGD Haaglanden daarbij ingezet?

Voor het uitvoeren van de corona activiteiten begin 2023 en de najaarscampagne zijn vanuit VWS middelen beschikbaar gesteld. In 2023 is voor € 3,8 miljoen aan meerkosten gemaakt voor het testen en vaccineren in het kader van de coronabestrijding. Deze kosten kunnen ten laste worden gebracht van de meerkostenregeling van VWS. Daarnaast is € 1,9 miljoen beschikbaar gesteld door VWS via een specifieke uitkering voor het in standhouden van de basisinfrastructuur en de najaarscampagne.

Taak (€)	Gerealiseerde lasten
Corona	€ 5.755.000

1.4 Programmaverantwoording Veilig Thuis

Kaders

De Meldcode voor huiselijk geweld en kindermishandeling helpt professionals goed te reageren bij vermoedens van kindermishandeling en andere vormen van huiselijk geweld. Met de Meldcode komen slachtoffers eerder in beeld en kan eerder hulp ingezet worden. Daarvoor is het nodig dat beroepskrachten goed uit de voeten kunnen met signalen en wanneer dat nodig is, situaties van vermoedens van onveiligheid melden bij Veilig Thuis. De Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling stelt voor professionals, werkzaam in sectoren van gezondheidszorg, onderwijs, kinderopvang, maatschappelijke ondersteuning, jeugdhulp of justitie, een professionele norm om melding te doen bij Veilig Thuis als er vermoedens zijn van acute en structurele onveiligheid. Ook individuele omstanders kunnen een melding doen bij Veilig Thuis.

Veilig Thuis Haaglanden voert een gemeentelijke taak uit die voortkomt uit de Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015 (Wmo 2015), te weten:

- Het fungeren als meldpunt voor gevallen of vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling.
- Het naar aanleiding van een melding van huiselijk geweld of kindermishandeling of een vermoeden daarvan, onderzoeken of daarvan daadwerkelijk sprake is.
- Het beoordelen van de vraag of en zo ja, tot welke stappen de melding van huiselijk geweld of kindermishandeling of een vermoeden daarvan aanleiding geeft.
- Het in kennis stellen van een instantie die passende, professionele hulp kan verlenen bij huiselijk geweld of kindermishandeling, van een melding van huiselijk geweld of kindermishandeling of een vermoeden daarvan, indien het belang van de betrokkene dan wel de ernst van de situatie waarop de melding betrekking heeft daartoe aanleiding geeft.
- Het in kennis stellen van de politie of de Raad voor de kinderbescherming van een melding van huiselijk geweld of kindermishandeling of een vermoeden daarvan, indien het belang van de betrokkene dan wel de ernst van de situatie waarop de melding betrekking heeft daartoe aanleiding geeft.
- Indien Veilig Thuis een verzoek tot onderzoek bij de Raad voor de kinderbescherming doet, het in kennis stellen van het college van B&W van de betreffende gemeente.
- Het op de hoogte stellen van degene die een melding heeft gedaan, van de stappen die naar aanleiding van de melding zijn ondernomen.

Taken

Veilig Thuis is een meldpunt voor vermoedens van huiselijk geweld (GW) en kindermishandeling (KM), maar ook een expertisecentrum voor iedereen die in de keten van huiselijk geweld en kindermishandeling werkt. De medewerkers van Veilig Thuis geven adviezen en handelen ingediende meldingen af. Daarnaast doet VTH ook de coördinatie van huisverboden. Als expertisecentrum sluiten medewerkers van VTH als aandachtfunctionarissen aan bij overleggen en geven ze training op hun expertise gebied aan professionals in de HG en KM keten. In de p&c documenten wordt een onderverdeling gemaakt naar de belangrijkste taken die Veilig Thuis Haaglanden uitvoert, dit zijn:

- Advies geven
- Meldingen (onderzoek en voorwaarden & vervolg, inclusief monitoring) beoordelen in een veiligheidstaxatie
- Coördinatie huisverbod uitvoeren
- Voorlichting geven

In de volgende paragrafen is per taak weergegeven wat het afgelopen jaar gedaan is om de doelstellingen te bereiken en welke uitgaven daarvoor gedaan zijn.

Integrale proces van acute en structurele onveiligheid: "Hoe gaat VTH om met schaarste en prioriteit op dossiers"

VTH kiest ervoor de prioriteit te leggen bij het aannemen van meldingen en adviesvragen en het doen van kwalitatief goede veiligheidsbeoordelingen. Door deze werkwijze toe te passen, in combinatie met actief wachtlijstbeheer, houdt VTH zicht op de meldingen die acute aandacht nodig hebben en worden niet onnodig zaken op de wachtlijst geplaatst. Dagelijks worden alle binnengekomen meldingen beoordeeld op spoed binnen 24 uur. Dit lukt VTH in bijna 90% van de gevallen. Daarna wordt tijd genomen om alle feiten en omstandigheden te verzamelen die nodig zijn voor een goed zicht op de acute en structurele onveiligheid in de veiligheidstaxatie (triagebesluit). Veilig Thuis investeert in vaste en flexibele inzet om wachtlijst verder terug te dringen, zodat de tijdigheid van de diensten kan worden verbeterd.

Terugblik afgelopen jaar

Veilig Thuis is georganiseerd in een landelijk netwerk met regionale uitvoering in 25 regio's. VTH werkt in opdracht van de gemeenschappelijke regeling en voert wettelijke taken uit voor de negen deelnemende gemeenten van regio Haaglanden.

In 2023 zijn er door VTH 4% minder adviezen gegeven dan in 2022. Het aantal meldingen was afgelopen jaar 4,5% lager dan in 2022. Als begrotingsdoel was gesteld een inhaalslag van 229 zaken te maken op de wachtlijst na veiligheidsbeoordeling. Vertrekpunt daarbij was de hoogte van de wachtlijst, die op dat moment (tijdens begroting 2023), uit 458 zaken bestond. Veilig Thuis heeft een inhaalslag gemaakt van 277 zaken in 2023.

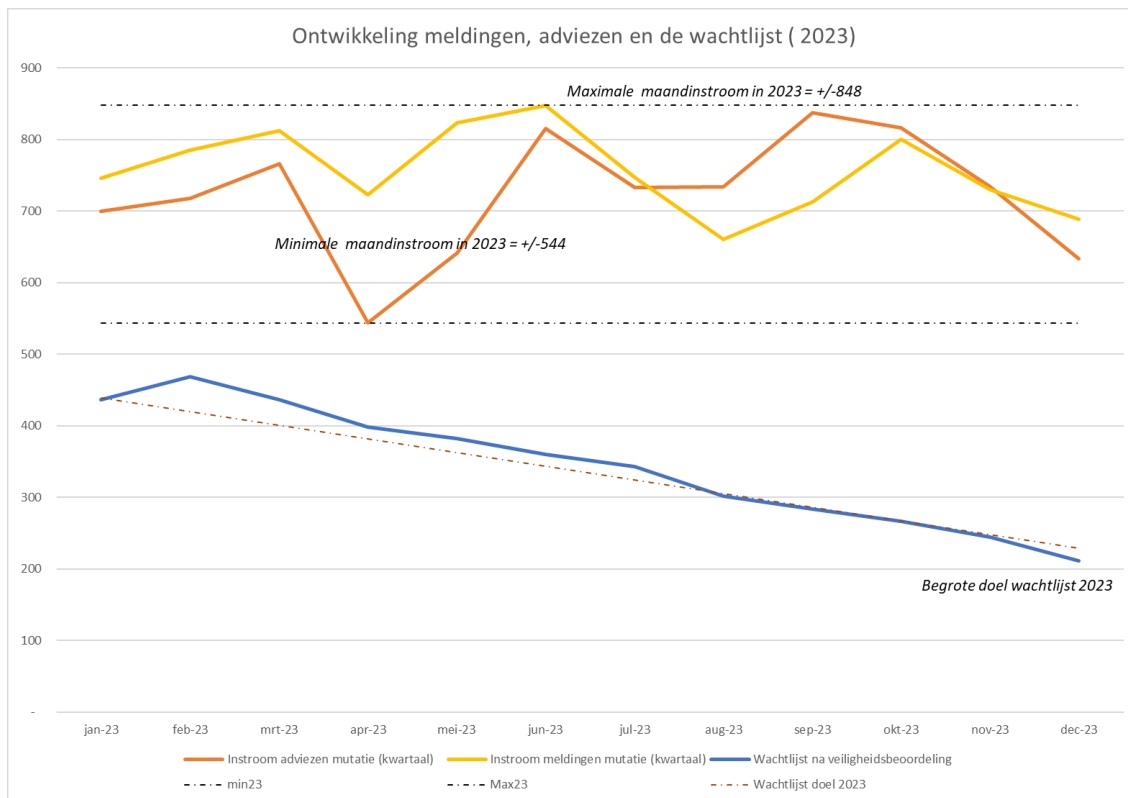
VTH heeft in 2023 naast het uitvoeren van de wettelijke taak (advies geven en meldingen afhandelen) ingezet op het versterken van operationele processen binnen de organisatie en het verbeteren van de ketensamenwerking met de lokale teams en organisaties die gespecialiseerde zorg en ondersteuning bieden. De ketenmonitor en het gemeentedashboard zijn verder ontwikkeld en operationeel geworden en maandelijks gedeeld met alle betrokken gemeenten. Daarnaast is op verzoek aanvullende informatie aan gemeenten verstrekt.

Een aantal ontwikkelingen van afgelopen jaar:

- Er is een meerjarenbeleidsplan en jaarplan gemaakt met concrete thema's, doelen en acties.
- Deze plannen worden regionaal uitgewerkt per regioteam van VTH om zo veel mogelijk aan te sluiten bij de regionale en gemeentelijke situatie.
- Acties en doelen uit de veranderopgave zijn afgestemd met de inspectie en meegenomen in het meerjarenbeleidplan en jaarplan VTH.
- De expertgroepen werken aan de hand van een nieuw jaarplan aan doelen die passen bij de actuele onderwerpen die spelen op de thema's waarvan VTH een expertgroep heeft. Dat waren in 2023 de expertgroepen Eer Gerelateerd Geweld, Licht Verstandelijke Beperking, Complexe Scheiding, Ouderenmishandeling, Seksueel Geweld/Seksueel Misbruik en Stalking. Femicide als actueel landelijk en regionaal aandachtsgebied wordt ingebed in de expertgroepen Stalking en Complexe Scheiding zodat acties ingezet kunnen worden gericht op kennisdeling en het voorkomen van Femicide.

Indicator (aantallen)	Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023
Aantal adviezen	9.003	9.106	8.676
Aantal meldingen	9.504	9.707 ¹	9.078
Wachtlijst ná triagebesluit	488	229	211

¹ Van dit totaal aantal hebben 229 casussen betrekking op wachtlijst beheer (dit zijn eigenlijk diensten en geen nieuwe meldingen)

Ontwikkeling van de organisatie

VTH is een organisatie in ontwikkeling met een forse veranderopgave. Vanaf 2023 is de veranderopgave integraal onderdeel geworden van het meerjarenbeleidsplan en het jaarplan van het MT. Hieronder is beschreven wat Veilig Thuis Haaglanden in dit Meerjarenbeleidsplan heeft opgenomen als missie, visie en thema's waarop actie is ondernomen.

Missie

De missie van Veilig Thuis Haaglanden luidt:

'Het duurzaam stoppen van huiselijk geweld. Een veilig thuis voor iedereen. Dat is waar wij ons elke dag met hart en ziel voor inzetten. Hoe doen we dit? Door het leveren van hoge kwaliteit dienstverlening, door het bieden kennis en expertise, bijvoorbeeld door het geven van voorlichting. En door te werken in partnerschap, met direct betrokkenen en onze partners.'

Positionering

VTH streeft ernaar om proactief een eenduidige boodschap over de taken en verantwoordelijkheden van de organisatie te formuleren en communiceren en maakt daarvoor gebruik van diverse communicatiekanalen. Hiermee positioneert VTH zich als advies- en meldpunt en als expertisecentrum in de regio.

Verbetering website

Eén van de kanalen om VTH te positioneren is de website. In 2023 is gewerkt aan de voorwaarden en veiligheidseisen die worden gesteld aan de website. Aan deze eisen en voorwaarden wordt nu voldaan. Komend jaar wordt aandacht besteed aan de inhoud van de website.

Samenwerking met partners

In 2023 is in overleg met de samenwerkingspartners gewerkt aan een aanscherping van de samenwerkingsafspraken. Het grootste deel van de samenwerkingsafspraken is op basis van een enquête die door VTH uitgevoerd is in 2023 met de score 'goed' beoordeeld.

Daarnaast is VTH in diverse overlegstructuren vertegenwoordigd, bijvoorbeeld in de proeftuin van het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming en de doorontwikkeling Regiovisie Huiselijk Geweld.

Kwaliteit Dienstverlening

VTH wil een kwaliteitsimpuls geven aan de dienstverlening en daarmee een betrouwbare partner zijn. Dit door het uitvoeren van een kwalitatief goede veiligheidsbeoordeling, onderzoek en dossiervorming. VTH is in 2023 gestart met het verder in detail uitwerken en vastleggen van de 9 hoofdprocessen. De 4 belangrijkste hoofdprocessen in het primair proces zijn in 2023 gestart met het uitvoeren van een normtijden onderzoek. De resultaten van dit onderzoek worden eind 2024 verwacht en worden gebruikt voor interne kaders en sturing op de processen en productiviteit van medewerkers in regioteams. Daarmee wil het management van VTH:

- 1) beter sturen op personele inzet en werkdruk per proces en
- 2) de uitvoering van de hoofdprocessen optimaliseren.

VTH heeft onderzocht of er een minder bewerkelijke werkwijze mogelijk is voor een deel van de meldingen. Het betreft de meldingen "Overige Zorg", dit zijn politiemeldingen waar geen vermoedens zijn van huiselijk geweld of kindermishandeling, maar waar enkelvoudige (opvoed)problematiek, zorgen over crimineel gedrag of deelname aan risicogroepen door jongeren aan de orde is.

Gezonde werkomgeving

VTH wil een aantrekkelijke werkgever zijn. Er wordt ingezet op maatregelen om personeel en kennis te behouden en een gezonde doorstroom binnen de organisatie mogelijk te maken. Daarnaast heeft VTH in 2023 in het Meerjarenbeleidsplan als doel opgenomen actief in gesprek te blijven met medewerkers over hun (mentale) gezondheid. In het plan is opgenomen in 2024 te werken aan een structureel aanbod voor alle medewerkers van VTH op de psychosociale gezondheid. Dit doet VTH samen met het Arbocentrum en P&O van de gemeente Den Haag.

Lerende organisatie

VTH heeft in 2023 in het Meerjarenbeleidsplan het doel opgenomen om een lerende organisatie te zijn. Dit doet VTH door nieuwsgierig te zijn, ervaren, onderzoeken en reflecteren. Het leren gebeurt door middel van feedback en leren op alle lagen; zowel met ketenpartners, als organisatie (VTH), binnen alle teams en als individuen. De cultuur draagt hieraan bij. Met als doel dat de lerende organisatie verweven zit in het DNA van de medewerkers. In 2024 werkt VTH een plan uit hoe de organisatie en met partners kan leren van ervaringsdeskundigen, klachten en onderlinge feedback in de organisatie.

Personele bezetting 2023

VTH had begin 2023 een personeelskort van 10 fte op de vaste personeelsformatie. Eind december 2023 was de personele bezetting gelijk aan de toegestane formatie. Diverse wervingsacties hebben ertoe geleid dat VTH de functie van maatschappelijk werker en andere functies in het primair beter kon vervullen. De nieuwe maatschappelijk werkers starten in het instroomteam en vervolgen hun werkzaamheden in principe na 6 maanden in een regioteam. Dit draagt bij een stabielere basis voor de regioteams, daardoor kunnen adviesvragers, melders en directbetrokkenen beter geholpen worden. De personeelsbezetting blijft een belangrijk punt van aandacht voor VTH en daarom wordt actieve werving voor functies waarop uitstroom verwacht wordt voortgezet.

	Formatie 2023 GR	Bezetting 2023											
		jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Subtotaal primair proces	126,20	117,08	116,31	116,53	117,44	118,75	116,98	121,91	121,99	124,11	124,30	126,44	124,08
Subtotaal overhead	26,68	26,17	30,72	30,72	28,05	31,39	30,28	30,28	28,08	28,97	30,64	29,42	29,35
Totaal VT vast personeel	152,87	143,25	147,03	147,25	145,50	150,14	147,26	152,19	150,07	153,08	154,94	155,86	153,43

* De cijfers in deze tabel zijn excl. externe inhuur

Advies

Wat hebben we bereikt?

Omstanders en professionals ontvingen advies over de aard of ernst van signalen. Zij zijn geïnformeerd over de stappen die zij konden zetten om situaties van huiselijk geweld of kindermishandeling te doorbreken en de veiligheid te herstellen. Daardoor werden zij in staat gesteld om de benodigde stappen te zetten.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- o Professionals en directbetrokkene burgers geadviseerd en ondersteund, o.a. door bijvoorbeeld deel te nemen aan gesprekken met directbetrokkenen, hulpverleners, school of politie.

- VTH heeft informatie en advies verstrekt aan Reclassering Nederland, de Raad voor de Kinderbescherming, politie en het Openbaar Ministerie. Dagelijks werden alle aangehouden verdachten die voor een geweldsdelict zijn aangemerkt als huiselijk geweld op de ZSM-locatie besproken met Veilig Thuis. Het advies van VTH werd gebaseerd op dossierinformatie en op expertise van de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling.
- Deelname aan het focusoverleg en de weegoverleggen in het Zorg & Veiligheidshuis. Het ging hier om specifieke zaken met complexe vraagstukken rondom straf en zorg, maar ook huiselijk geweld en kindermishandeling en specifieke vormen van geweld waar VTH expertise in heeft.
- Ook is Veilig Thuis bereikbaar geweest via de chat. Bellen kan soms lastig zijn voor iemand die te maken heeft met huiselijk geweld of kindermishandeling. Slachtoffers, plegers, omstanders en professionals kunnen daarom via de chat anoniem advies vragen bij vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling.

Indicator (aantallen)	Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023
Aantal adviezen	9.003	9.106	8.676

In onderstaande tabel is voor de Haaglanden gemeenten het aantal uitgebrachte adviezen in 2023 en 2022 opgenomen waar kinderen betrokken waren (vermoedens van huiselijk geweld en/of kindermishandeling) en het aantal adviezen zonder kinderen (vermoedens van huiselijk geweld). Het totale aantal adviezen is in 2023 circa 3,7% lager dan 2022. Het aandeel van de adviezen waarbij kinderen betrokken zijn is daarentegen wel gestegen (met 2%) ten opzichte van vorig jaar.

Tabel 2

Aantal adviezen met of zonder kinderen (2023 en 2022)

Gemeente	2023					2022			
	Met	Zonder	Onbekend	Totaal	% met kinderen	Met	Zonder	Totaal	% met kinderen
01 's-Gravenhage	3639	980	158	4777	76%	3.589	1.147	4.736	76%
02 Delft	758	157	40	955	79%	873	270	1.143	76%
03 Zoetermeer	947	149	49	1145	83%	812	214	1.026	79%
04 Rijswijk	361	65	15	441	82%	380	79	459	83%
05 Westland	369	53	24	446	83%	410	123	533	77%
06 Leidschendam-Voorburg	166	36	11	213	78%	246	71	317	78%
07 Pijnacker-Nootdorp	142	15	8	165	86%	107	34	141	76%
08 Wassenaar	81	19	6	106	76%	76	15	91	84%
09 Midden-Delfland	51	12	2	65	78%	44	16	60	73%
11 Buitenregio gemeenten	266	46	41	353	70%	333	195	528	63%
Onbekend	15	8	3	26	62%	-	-	-	-
Totaal	6.795	1.540	357	8.692	78%	6.870	2.164	9.034	76%

* totaal aantal adviezen in deze tabel is niet gelijk aan de realisatie in de tabel van de indicator. Dit komt doordat het informatiesysteem niet werkt met maandafsluitingen, waardoor cijfers met terugwerkende kracht kunnen wijzigen.

Tabel 3

Adviesvrager uitgesplitst naar gemeente en type aanvrager (2023)

2023												
Specificatie	01 's-Gravenhage	02 Delft	03 Zoetermeer	04 Rijswijk	05 Westland	06 Leidscheveld-aan-Voorburg	07 Pijnacker-Noordwijk	08 Wassenaar	09 Midden-Delfland	11 Buitengebied gemeenten	Ontbrekend	Eindtotaal
Anders	2%	4%	2%	3%	3%	1%	1%	2%	5%	4%	0%	2%
Beroepsmatig anders	3%	2%	7%	3%	2%	4%	2%	3%	0%	5%	0%	3%
Buurtbewoner	4%	5%	4%	5%	4%	6%	2%	3%	11%	2%	0%	4%
Directbetrokkene, jeugdige	2%	2%	3%	1%	1%	0%	5%	1%	0%	4%	0%	2%
Directbetrokkene, volwassene	23%	22%	26%	29%	28%	18%	34%	22%	15%	19%	20%	23%
Familiedid van directbetrokkene	5%	6%	6%	4%	9%	4%	3%	10%	2%	8%	20%	7%
Justitie en veiligheid	12%	3%	6%	7%	6%	7%	13%	15%	8%	9%	0%	8%
Kinderopvang	2%	2%	4%	1%	2%	5%	2%	0%	0%	2%	0%	2%
Medische beroepsgroepen	9%	8%	7%	5%	4%	8%	8%	11%	11%	7%	20%	9%
Onderwijs	10%	12%	9%	8%	7%	13%	7%	12%	18%	8%	40%	13%
Paramedische beroepsgroepen	1%	0%	1%	1%	0%	1%	0%	1%	0%	0%	0%	0%
Persoon behoort tot het sociale netwerk	4%	4%	3%	5%	4%	6%	3%	1%	6%	3%	0%	4%
Psychologen, pedagogen, psychotherapeuten en sociaal werkers	25%	30%	23%	27%	31%	26%	19%	19%	25%	28%	0%	23%
Vrijwilliger	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Eindtotaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Tabel 3 geeft de procentuele verdeling weer van het aantal uitgebrachte adviezen in 2023 uitgesplitst naar adviesvrager. Hieruit blijkt dat de meeste adviesvragen worden gedaan door directbetrokkenen (volwassenen), justitie & veiligheid en de beroepsgroep van 'psychologen, pedagogen en maatschappelijk werkers'.

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak (€)	Gerealiseerde lasten 2023
Advies	€ 1.056.000

Meldingen

Wat hebben we bereikt?

Voor degenen die een melding (of vermoeden) van huiselijk geweld of kindermishandeling wilden doen was VTH gedurende 2023 een toegankelijk en laagdrempelig meldpunt. Op basis van de inhoud van de melding werden, in samenspraak met alle betrokkenen, de noodzakelijke vervolgstappen gezet en besloten wie de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de vervolgstappen op zich nam.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- o Bereikbaarheid van het meldpunt gegarandeerd. VTH was in 2023 24/7 telefonisch bereikbaar.
- o Alle meldingen bij binnenkomst direct beoordeeld op de vraag of crisisinterventie noodzakelijk is en daar zo nodig op geacteerd.
- o Vervolgens zoveel mogelijk binnen een termijn van 5 (werk)dagen aanvullende informatie verzameld bij verschillende bronnen en die intercollegiaal of multidisciplinair beoordeeld. Dit proces wordt Veiligheidsbeoordeling genoemd.
- o Alle ingekomen meldingen neemt VTH in ontvangst en in bijna 90% van de gevallen wordt acute veiligheidsbeoordeling dezelfde dag of de eerst volgende werkdag gedaan. Door deze werkwijze toe te passen, in combinatie met actief wachtlijstbeheer, houdt VTH zicht op welke meldingen acuut zijn en direct aandacht nodig hebben en worden ook niet onnodig zaken op de wachtlijst geplaatst.
- o Wachtlijstbeheer van casussen op de wachtlijst voor de diensten onderzoek en voorwaarden en vervolg. Er is in de gaten gehouden of de zaken op de wachtlijst qua zwaarte en urgentie veranderen, zodat deze indien nodig sneller opgepakt moeten worden.
- o Vervolgstappen bepaald en gerealiseerd:

- Direct beëindigen bemoeienis: de beoordeling van een melding kan als uitkomst hebben dat er geen zorgen zijn over de veiligheid van betrokkenen en verdere bemoeienis van Veilig Thuis, lokale teams of een collega-organisatie niet nodig is.
- Direct overdragen: als de veiligheidsbeoordeling uitwijst dat een casus qua aard en ernst kan worden opgepakt door een lokaal team of bestaande hulpverlening die al bij het gezin betrokken is, vindt direct overdracht plaats.
- Veilig Thuis-zonder onderzoek (Voorwaarden en Vervolg): als er aanwijzingen zijn voor een acute en/of structurele onveiligheid en als de directbetrokkenen voldoende bereid en in staat zijn om samen te werken aan het herstel van de veiligheid en daarbij zo nodig hulp te aanvaarden, dan stelt Veilig Thuis veiligheidsvoorwaarden op in overleg met de betrokkenen en professionals, en draagt de casus daarna over, in veel gevallen naar een (gespecialiseerde) hulpverlener.
- Veilig Thuis-inzet met onderzoek: als de bevoegdheid en expertise van Veilig Thuis nodig zijn om helder te verkrijgen of sprake is van huiselijk geweld en/ of kindermishandeling, en/of indien betrokkenen onvoldoende bereid of in staat zijn hulp te accepteren, voert Veilig Thuis onderzoek uit. In kaart wordt gebracht welke onderliggende problemen er zijn die moeten worden opgelost om tot duurzame veiligheid en herstel te komen. Vervolgens worden, net als bij Voorwaarden en Vervolg, veiligheidsvoorwaarden opgesteld en overgedragen
- Na opstelling van veiligheidsvoorwaarden en overdracht monitoren of de hulp op gang gekomen is, of is voldaan aan de veiligheidsvoorwaarden, of deze hebben geleid tot directe veiligheid, of de stabiele veiligheid in voldoende mate is hersteld, of er voldoende aandacht voor herstel van de opgelopen schade is.

Indicator (aantallen)	Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023
Aantal meldingen	9.504	9.478	9.078

De onderstaande tabellen geven informatie over de wettelijke taak voor meldingen in 2023 en 2022.

Tabel 4

Aantal melding 2023 t.o.v. 2022 - uitgesplitst naar enkelvoudige of meervoudige meldingen per casus

2023	2023				2022			
	Aantal casussen met één melding	Aantal casussen met meerdere meldingen*	Totaal	% casussen met meerdere meldingen	Aantal casussen met één melding ²	Aantal casussen met meerdere meldingen	Totaal ²	% casussen met meerdere meldingen ²
01 's-Gravenhage	4040	1336	5376	25%	3.972	1.449	5.421	27%
02 Delft	561	212	773	27%	578	218	796	27%
03 Zoetermeer	664	245	909	27%	778	349	1.127	31%
04 Rijswijk	377	172	549	31%	352	178	530	34%
05 Westland	404	166	570	29%	410	183	593	31%
06 Leidschendam-Voorburg	351	123	474	26%	370	163	533	31%
07 Pijnacker-Nootdorp	147	54	201	27%	158	80	238	34%
08 Wassenaar	92	46	138	33%	118	27	145	19%
09 Midden-Delfland	61	20	81	25%	53	11	64	17%
11 Buitenregio gemeenten	1	0	1	0%	44	7	51	14%
Onbekend	2	2	4	50%	-	-	-	-
Totaal	6700	2376	9076	26%	6.833	2.665	9.498	28%

Tabel 4 geeft het aantal ontvangen meldingen weer uitgesplitst naar casussen met één melding en meerdere meldingen per gemeente (meerdere meldingen wil zeggen dat er meer dan één meldingsbronnen waren per casus). In 2023 zijn voor 26% van de casussen meerdere meldingen binnengekomen. In tabel 6 staat informatie weergegeven over de type melders.

Tabel 5

Aantal meldingen met of zonder kinderen (2023 en 2022)

2023	2023					2022			
	Met	Zonder	Onbekend	Totaal	% met kinderen	Met	Zonder	Totaal	% met kinderen
01 's-Gravenhage	4.317	1.049	10	5.376	80%	4.326	1.095	5.421	80%
02 Delft	625	147	1	773	81%	626	170	796	79%
03 Zoetermeer	737	172	0	909	81%	929	198	1.127	82%
04 Rijswijk	472	77	0	549	86%	451	79	530	85%
05 Westland	488	82	0	570	86%	491	102	593	83%
06 Leidschendam-Voorburg	387	86	1	474	82%	428	105	533	80%
07 Pijnacker-Nootdorp	175	25	1	201	87%	219	19	238	92%
08 Wassenaar	115	23	0	138	83%	126	19	145	87%
09 Midden-Delfland	73	8	0	81	90%	49	15	64	77%
11 Buitenregio gemeenten	1	0	0	1	83%	36	15	51	71%
Onbekend	4	0	0	4	78%				
Totaal	7394	1669	13	9.076	81%	7.681	1.817	9.498	81%

Tabel 5 geeft het aantal meldingen waarbij kinderen betrokken zijn (deze meldingen gaan over vermoedens van kindermishandeling en/of huiselijk geweld), en het aantal meldingen zonder kinderen (deze meldingen hebben betrekking op vermoedens van huiselijk geweld zonder dat een kind betrokken is).

Het algemene beeld is vergelijkbaar met vorig jaar, het percentage meldingen met kinderen is gelijk gebleven (81%). Er zijn wel verschillen in de percentages per gemeente.

Tabel 6

Melder uitgesplitst naar gemeente en type melder (2023)

2023	2023										Eindtotaal
	01 's-Gravenhage	02 Delft	03 Zoetermeer	04 Rijswijk	05 Westland	06 Leidschendam-Voorburg	07 Pijnacker-Nootdorp	08 Wassenaar	09 Midden-Delfland	11 Buitenregio gemeenten	
Specificatie											
Anders	1%	2%	1%	3%	2%	0%	1%	0%	7%	0%	2%
Beroepsmatig anders	3%	3%	3%	2%	3%	2%	2%	3%	4%	0%	3%
Buurtbewoner	1%	1%	1%	2%	0%	1%	1%	0%	1%	20%	3%
Directbetrokkene, jeugdige	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Directbetrokkene, volwassene	1%	3%	3%	3%	4%	1%	4%	2%	2%	0%	3%
Familie lid van directbetrokkene	1%	1%	2%	1%	1%	1%	3%	1%	1%	60%	7%
Justitie en veiligheid	76%	72%	68%	69%	68%	73%	71%	75%	63%	0%	63%
Kinderopvang	0%	0%	1%	0%	0%	1%	1%	0%	1%	0%	1%
Medische beroepsgroepen	8%	7%	8%	9%	10%	7%	8%	12%	6%	20%	10%
Onderwijs	3%	3%	4%	3%	2%	3%	4%	1%	5%	0%	3%
Paramedische beroepsgroepen	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Persoon behoort tot het sociale netwerk	0%	0%	0%	0%	0%	1%	1%	0%	1%	0%	0%
Psychologen, pedagogen, psychotherapeuten en sociaal werkers	6%	7%	8%	8%	9%	9%	3%	5%	7%	0%	6%
Vrijwilliger	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Eindtotaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Tabel 6 geeft het percentage meldingen in 2023 weer uitgesplitst naar type melders per gemeente. Hieruit blijkt dat het overgrote deel wordt gedaan door Justitie & Veiligheid. In 2023 was dat gemiddeld over alle gemeenten 63% (vorig jaar was dat gemiddeld 73%) van de meldingen.

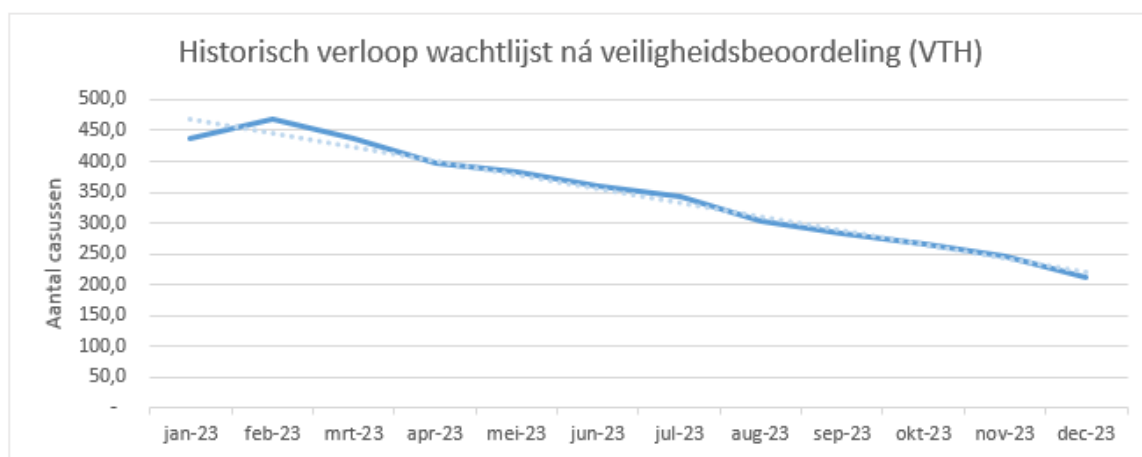
Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak (€)	Gerealiseerde lasten 2023
Meldingen (structurele formatie)	€ 9.002.000
Meldingen (flexibele inzet)	€ 2.145.000

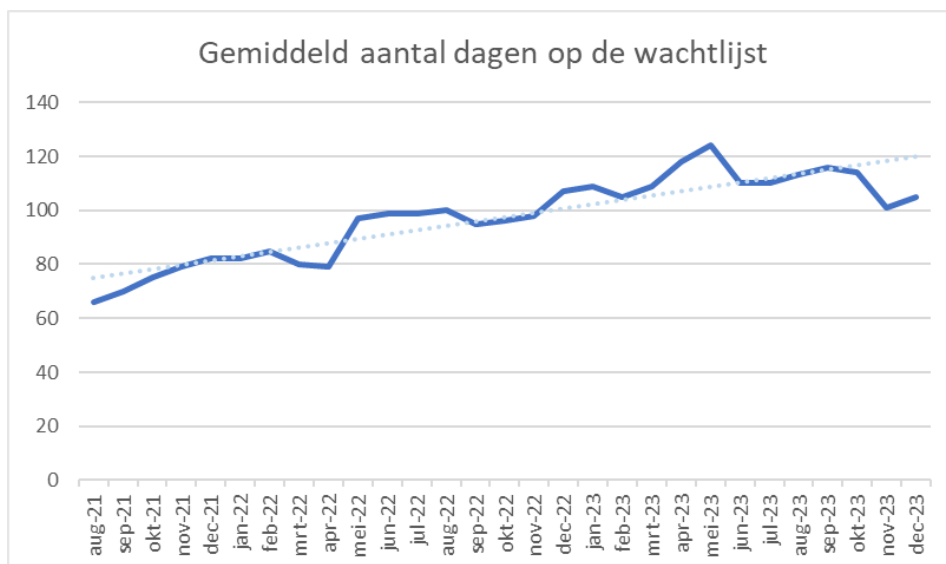
Ontwikkeling wachtlijst Veilig Thuis Haaglanden 2023 (na veiligheidsbeoordeling)

De wachtlijst betreft de meldingen na de fase waarin VTH de veiligheidsbeoordeling heeft uitgevoerd en voor de fase dat een onderzoeker van VTH de casus oppakt en start met een dienst (Onderzoek of Voorwaarden & Vervolg). Bij binnenkomst van een melding wordt altijd voorrang gegeven aan de spoedzaken. De eerste veiligheidsbeoordeling vindt binnen 24 uur na binnenkomst van een melding plaats. Wanneer uit deze eerste beoordeling blijkt dat er signalen zijn van acute onveiligheid wordt hieraan voorrang gegeven. Ook in de aanpak van de wachtlijst geldt dat bij het starten van onderzoeken en in het beheer van de wachtlijst continu wordt gekeken naar de zwaarte en urgentie van de casuïstiek. De wachtlijst heeft zodoende geen invloed op de interventiesnelheid van VTH bij acute situaties.

In onderstaande grafiek is de ontwikkeling van de wachtlijst in 2023 te zien. In de begroting 2023 is als doel opgenomen om de wachtlijst in 2023 te halveren, op dat moment stonden er 456 casussen op de wachtlijst. Een halvering betekende het terugdringen van de wachtlijst in 2023 tot een niveau van 227 casussen. Eind 2023 is dit doel behaald en stonden er nog 211 casussen, waarvoor vervolgonderzoek nodig is op grond van de veiligheidsbeoordeling, op de wachtlijst.

Gemiddeld stond een casus in 2023, gerekend vanaf de triagedatum, 111 dagen (2022: 93) op de wachtlijst. In onderstaande grafiek is te zien hoe de gemiddelde duur van de wachtlijst in 2023 tot en met september opliep en daarna daalde. Op 31 december was de wachttijd 4% afgenomen ten opzichte van de gemiddelde wachttijd op 1 januari 2023 (in 2022 nam deze met 30% toe). Op dit moment is ca. 40% van de casussen op de wachtlijst langer dan 100 dagen geleden getrieerd.

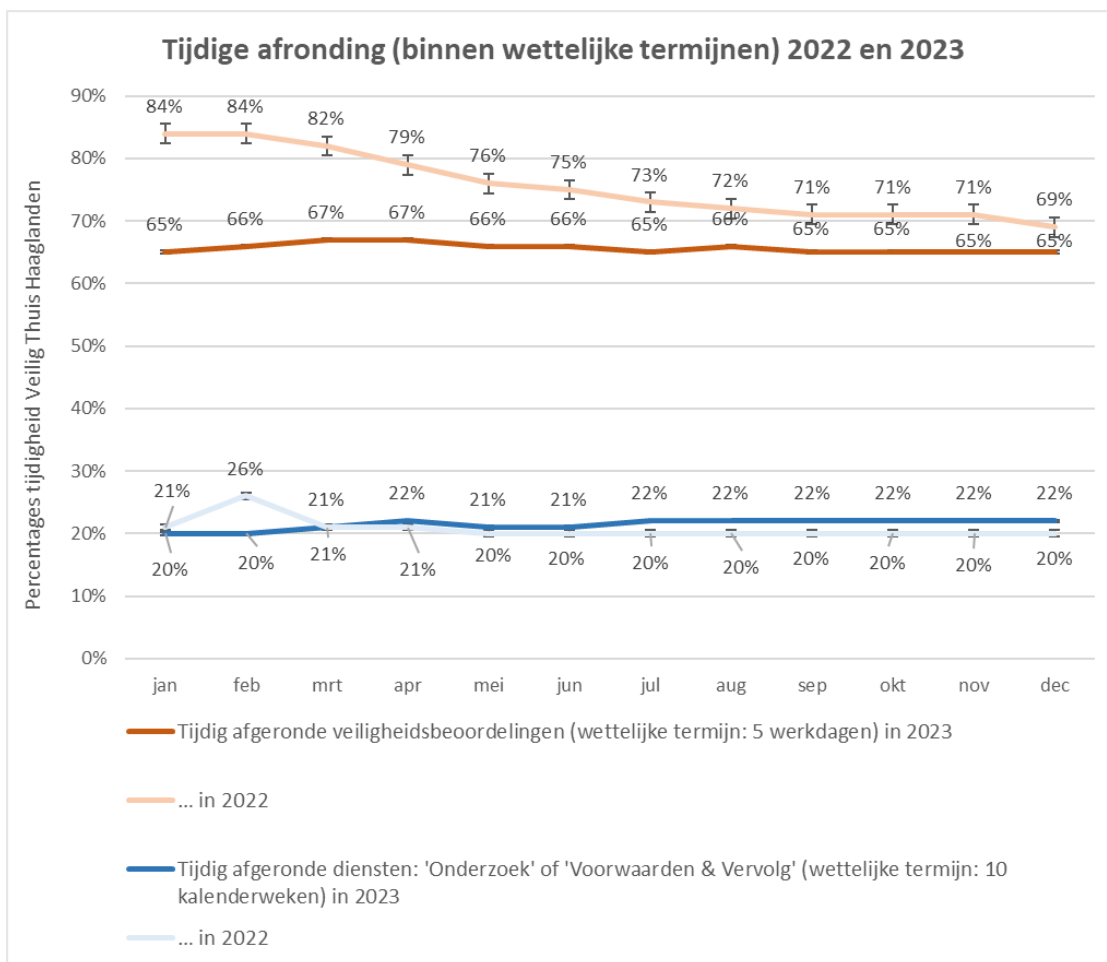
Tijdigheid: veiligheidsbeoordelingen en levering diensten binnen wettelijke termijnen

De wettelijke termijnen zijn door VTH afgelopen jaar niet altijd behaald. De directe oorzaak ten aanzien van Voorwaarden & Vervolg (V&V) en onderzoek is de wachtlijst. Het lukt niet om het traject af te ronden binnen de wettelijke termijn van 10 weken na het afronden van het triagebesluit over de melding.

De wettelijke termijn die geldt voor de eerste veiligheidsbeoordeling wordt ook niet altijd gehaald. In de praktijk blijkt dat in ongeveer een derde van de gevallen er meer tijd nodig is om een goede veiligheidsbeoordeling te doen. Door een goede veiligheidsbeoordeling wordt voorkomen dat er zaken onnodig op de wachtlijst komen. Dit heeft het afgelopen jaar mede bijgedragen aan het kunnen terugdringen van de wachtlijst. Het meer tijd nemen voor een zorgvuldige triage heeft geen negatief effect op de snelheid van passende dienstverlening maar draagt juist bij aan het sneller inzetten van de juiste hulpverlening. In een aantal gevallen wordt er bewust voor gekozen om af te wijken van de wettelijke termijn tot uiterlijk 7 werkdagen, omdat in de praktijk blijkt dat die tijd nodig is om alle betrokkenen te bereiken om een goede veiligheidsbeoordeling te kunnen doen. Zoals beschreven op de vorige pagina wordt altijd voorrang gegeven aan zaken waarbij signalen zijn van acute onveiligheid.

Onderstaande figuur geeft de tijdigheid weer van de veiligheidsbeoordelingen en levering van diensten, binnen de wettelijke termijnen voor 2023 en 2022. De blauwe lijnen geven de tijdigheid van de veiligheidsbeoordelingen aan (ook wel triagebesluit genoemd), die wettelijk gezien binnen 5 werkdagen na binnenkomst moeten zijn afgehandeld. De oranje lijnen tonen de afronding van diensten (gedefinieerd als 'onderzoek' of 'voorwaarden en vervolg'), waarvoor een wettelijke termijn staat van 10 weken. Over het jaar 2023 is gemiddeld 66% van de veiligheidsbeoordelingen afgehandeld binnen de wettelijke termijn van 5 werkdagen (2022:76%).

De tijdige afronding van diensten was in 2023 gemiddeld 21% (2022: 21%).

Huisverbod coördinatie

Wat hebben we bereikt?

Verhoging van de effectiviteit van huisverboden, door het overzicht te bewaren, ondersteuning te bieden en te zorgen voor afstemming op hetgeen de hulpverlenende, gemeentelijke en strafrechtelijke partijen uitvoeren.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In het kader van de Wet Tijdelijk Huisverbod heeft Veilig Thuis de coördinatie uitgevoerd. Veilig Thuis stelde het zorgadvies op voor gemeenten (lees: de burgemeester) over het (niet) verlengen van het huisverbod en ondersteunde procesregisseurs van gemeenten (behandeling van voorlopige voorzieningen en beroepszaken bij de rechtbank). De coördinatoren werkten samen met de andere partijen die betrokken zijn bij het huisverbod. Zij beoordeelden de veiligheidsafspraken en brachten hun expertise in. Op het Veiligheidshuis was een team van coördinatoren werkzaam ten behoeve van bovengenoemde taken en om de uitvoering van de hulpverlening door de Reclassering Nederland, Algemeen Maatschappelijk Werk en Crisisdienst Jeugd gedurende een huisverbod op elkaar af te stemmen.

Indicator (aantallen)	Realisatie 2022	Prognose 2023	Realisatie 2023
Coördinatie huisverboden	460	441	404

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak (€)	Gerealiseerde lasten 2023
Coördinatie huisverboden	€ 531.000

Voorlichting

Wat hebben we bereikt?

Met voorlichtingsactiviteiten is bijgedragen aan bewustwording, kennisoverdracht en het aanreiken van handelingsvaardigheden aan professionals op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Veilig Thuis gaf voorlichting aan professionals over de verschillende vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling en over de eigen werkwijze. Doelen van de voorlichting waren verbetering van de signalering, ondersteunen van het werken volgens de meldcode en verbeteren van de samenwerking tussen Veilig Thuis en de samenwerkingspartners. De doelgroep zijn alle professionals die betrokken zijn bij de signalering en de aanpak, zoals het onderwijs, de gezondheidszorg en het lokale veld.

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak (€)	Gerealiseerde lasten 2023
Voorlichting	€ 15.000

Cliënttevredenheid

Het directbetrokkenen ervaringsonderzoek (DBEO) wordt elke maand uitgezet naar alle directbetrokkenen waarvan de dienst Voorwaarden & Vervolg of Onderzoek is afgerond. De vragen zijn opgesteld en doorontwikkeld met 16 andere VT's uit het land.

Deelnemen via QR-code

Eind juni 2023 is er een QR-code opgenomen in de afsluitbrief die na het afronden van een dienst verstrekt wordt aan een directbetrokkene. Direct betrokkenen kunnen deze QR-code scannen en komen dan bij het ervaringsonderzoek uit. Medewerkers van VTH geven daarnaast in de cliënt administratie aan of direct betrokken benaderbaar zijn voor onderzoek.

Deelnemen via email

Het Directbetrokkene (DB) Ervaringsonderzoek is een vragenlijst die per mail wordt gedeeld met directbetrokkenen van 16 jaar en ouder na een afgesloten Onderzoek of V&V. Het doel is om periodiek feedback op te halen over de tevredenheid over de dienstverlening van Veilig Thuis Haaglanden. De vragenlijst wordt anoniem ingevuld. In de praktijk nemen minder directbetrokkenen deel aan de enquête via de email dan via QR-code. De deelnemers hebben een voorkeur voor deelname aan de enquête via de QR-code om diverse redenen:

1. Het opsturen van de vragenlijst levert gevaar op voor een directbetrokkene.
2. Een directbetrokkene weet niet dat wij betrokken zijn, of dat zijn/haar mailadres is opgenomen in ons registratiesysteem.
3. Een directbetrokkene heeft aangegeven geen vragenlijst te willen ontvangen

Enquête respondenten (periode juni-november)

Afgelopen jaar zijn in een periode van circa 4 maanden 320 diensten afgerond en daarvan hebben 146 direct betrokkenen aangegeven benaderbaar te zijn voor de enquête. Van deze directbetrokkenen was in 59 gevallen een juist email adres bekend, waar de enquête naartoe gestuurd is. Daarnaast zijn via de QR-code 11 enquêtes aangemaakt. Uiteindelijk zijn dus 70 enquêtes uitgestuurd (email) of aangemaakt (QR-code). Van het totaal aantal afgeronde diensten is daarmee uiteindelijk 22% uitgenodigd voor het invullen van de enquête (70/320). Daarvan is de response rate 17% (12 deelnemers, oftewel 3,8%). VTH bekijkt hoe de response rate verhoogd kan worden. In 2024 wordt een nadere analyse uitgevoerd en verbeteracties ingezet.

Klachten

Veilig Thuis handelt klachten intern af door de inzet van een klachtenfunctionaris. Dit is de interne klachtafhandeling. Sommige van deze klachten worden opgeschaald naar een externe klachtenfunctionaris als de klacht of indiener van de klacht daar aanleiding toe ziet. Externe klachten kunnen via de opschaling van interne klachten of via een directe route bij de externe klachtencommissie terechtkomen.

Interne klachtenbemiddeling

Veilig Thuis heeft 1 fte beschikbaar voor de rol van klachtenfunctionaris. De klachtenfunctionaris is binnen Veilig Thuis het eerste aanspreekpunt voor de interne en externe klachtafhandeling en vervult daarmee een adviserende, bemiddelende én regierol binnen Veilig Thuis. Veilig Thuis streeft met de interne

klachtenroute naar een oplossing voor een klacht of een andere genoegdoening voor de klager. Veilig Thuis wil leren van klachten en gebruikt klachten voor kwaliteitsverbetering binnen de organisatie. In 2023 is de klachtenfunctionaris bij 21 interne klachten betrokken geweest (in 2022 was dat bij 46 klachten). Het onderwerp van de ingediende klachten binnen Veilig Thuis is divers en betreft onder andere: onjuiste of onduidelijke communicatie, onvrede over verslaglegging, niet eens zijn met de besluitvorming, zorgen om partijdigheid, onvoldoende bereikbaarheid van (de medewerker) Veilig Thuis. De leerpunten en aanbevelingen die voortkomen uit klachten worden gedeeld binnen de afdeling beleid, zodat zij meegenomen kunnen worden bij aanpassingen van beleid en het ontwikkelen van nieuw beleid. Veilig Thuis professionaliseert haar klachtbehandeling door aan te sluiten bij het gemeente brede programma van de Gemeente Den Haag ter verbetering van de afhandeling van klachten.

Externe klachtbehandeling

Veilig Thuis is wettelijk verplicht om ook een onafhankelijke klachtencommissie te hebben voor de formele klachtbehandeling. De onafhankelijke klachtencommissie maakt een eigen jaarverslag. In totaal heeft de externe klachtencommissie in 2023 25 klachten ontvangen (vergelijkbaar met afgelopen 2 jaar). 4 klachtonderdelen zijn ongegrond verklaard.

De meeste klachtonderdelen gingen over de werkwijze van VT: van het algeheel niet eens zijn met de betrokkenheid van Veilig Thuis tot onvrede over de wijze waarop Veilig Thuis haar taak uitvoert. Er zijn met betrekking tot de gegronde klachtonderdelen verbeteracties uitgevoerd en gecommuniceerd naar de medewerkers.

Korte samenvatting uit het jaarverslag van de onafhankelijke externe klachtencommissie

Jaar	2020	2021	2022	2023
Totaal aantal ontvangen klachten	30 (+ 4 uit 19)	24	22	25
Totaal aantal behandelde klachten	23	17	11	14
Klachten ingetrokken of niet behandeld	9	8	5	7
Waarvan na een intern klachtgesprek	(3)	(5)	(4)	(5)
Klacht niet-ontvankelijk	4	0	2	0
Klacht behandeld: gegrond	1	1	0	0
Klacht behandeld: ongegrond	8	6	1	4
Klacht behandeld: deels gegrond	1	2	3	3
Klachten uit 2020/2021/2022 nog in behandeling op 11 januari 2024	0	8	10	21

Bron: Jaarverslag 2023, onafhankelijke klachtencommissie Veilig Thuis regio Haaglanden

Klachten uit eerdere jaren

- Externe klachten uit eerdere jaren die niet zijn afgesloten zijn in de regel klachten waarbij de indiener niet reageert of waarin de externe klachtencommissie in afwachting is van een reactie van de indiener.
- De reden dat die klachten nog open staan is in de regel niet inhoudelijk, dat wil zeggen dat de aard van de klachten niet de reden is dat deze klachten meerdere jaren open staan.
- VTH heeft een klachten reglement. Om te voorkomen dat klachten onnodig open blijven staan wil VTH bij de actualisatie van dit reglement benoemen hoe het proces verloopt en hoe lang klachten maximaal open blijven staan.

Calamiteitencommissie

Vanaf 1 januari 2015 zijn jeugdhulpaanbieders, gecertificeerde instellingen, de Raad voor de Kinderbescherming en de Veilig Thuis organisaties verplicht om calamiteiten bij de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) te melden (Jeugdwet, artikel 4.1.8).

Bij een calamiteit is het de taak van de calamiteitencommissie van VTH om de calamiteit te melden bij inspectie en op grond van het oordeel van inspectie onderzoek uit te voeren of een evaluatie te houden. De opzet van het calamiteitenonderzoek is het voorkomen van herhaling van de calamiteit en het verbeteren van het handelen van VTH. Oftewel: we willen leren van de gebeurtenis om risico's op herhaling kleiner te maken en onze kwaliteit van werken of bepaalde werkprocessen in de bedrijfsvoering te verbeteren.

In 2023 waren er 3 calamiteiten. Van 1 calamiteit is het onderzoek afgerond en een verbeterplan opgesteld. De andere calamiteiten zijn bij inspectie gemeld en daarvan is beoordeeld dat daarvoor een

evaluatie van de calamiteit voldoende was. Van 1 van die 2 calamiteiten is de evaluatie afgerond. Van de derde en laatste calamiteit wordt eind januari een onderzoek uitgevoerd in samenwerking met JBWest.

Versterken lokale teams

In de begroting van Veilig Thuis is budget beschikbaar voor de versterking van de lokale teams van de deelnemende gemeenten in de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Het beoogd resultaat is dat lichtere meldingen rondom huiselijk geweld lokaal kunnen worden afgehandeld en de complexere meldingen door de lokale teams, in samenwerking met de keten, kunnen worden opgepakt. Dit leidt tot een verbetering van de doorlooptijden en vermindering van de wachtlijsten bij VTH. Iedere gemeente bepaalt zelf hoe de middelen in de eigen gemeenten worden ingezet. In 2023 hebben o.a. trainingen plaatsgevonden en is extra capaciteit ingezet om meer tijd te kunnen besteden aan de aanpak van casussen waarbij sprake is van huiselijk geweld of kindermishandeling.

Taak (€)	Gerealiseerde lasten 2023
Versterken lokale teams	€ 241.000

1.5 Programmaverantwoording GR-ondersteuning en overhead

In deze paragraaf wordt ingegaan op de inzet van de GR-ondersteuning. Om de taken en doelen van GGD en VT te realiseren is binnen de uitvoeringsorganisaties ook overhead ingezet. Daarop wordt ingegaan in de toelichting op de primaire taken en de financiële toelichting is opgenomen in de Jaarrekening (paragraaf 1.4).

Wat hebben we bereikt?

De GR-ondersteuning (controller, secretaris en GR-secretariaat) ondersteunt het algemeen en dagelijks bestuur in de uitvoering van zijn taken. Dit betreft onder andere het voorbereiden van de vergaderingen en de besluitvorming, en het faciliteren van de werkzaamheden van de Ambtelijke Adviescommissies GGD en Veilig Thuis en de Rekeningcommissie.

Samen met de Directeur Publieke Gezondheid (DPG) en Directeur Veilig Thuis (DVT) stelt de GR-ondersteuning de planning & control producten op. De begroting en jaarstukken zijn tijdig binnen de wettelijke termijnen aangeleverd aan de gemeenteraden.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In 2023 is onder regie van de GR-ondersteuning het traject van statuutwijziging gestart. Het bestuur wordt hierin begeleid door een extern bureau. De statuten dienen gewijzigd te worden om deze te laten voldoen aan de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Hiervoor hebben gemeenschappelijke regelingen tot 1 juli 2024 de tijd. De wijzigingen in de Wgr zijn op te delen drie categorieën:

- Wijzigingen gericht op de versterking van de positie van vertegenwoordigende organen (lees: raden, staten en algemeen besturen) bij besluitvorming in gemeenschappelijke regelingen.
- De introductie van aanvullende controle-instrumenten.
- Wijzigingen gericht op het verbeteren van de positie van vertegenwoordigende organen (lees raden, staten en algemeen besturen) met betrekking tot het functioneren van de regeling.

De ontwerp gewijzigde regeling is in november 2023 ter zienswijze voorgelegd aan de deelnemende gemeenteraden. Het bestuur ligt daarmee op koers om de wijzigen voor 1 juli 2024 gereed te hebben. Tenslotte is in 2023 de eerste bestuursagenda van het algemeen bestuur opgesteld en vastgesteld.

Wij hechten waarde aan de betrokkenheid en de informatiepositie van de gemeenteraden van onze deelnemende gemeenten. In 2023 legden wij aan de gemeenteraden voor:

- De Voorjaarsbrief 2023 ter informatie
- De Eerste en Tweede Bestuursrapportage 2023 ter informatie
- De Begrotingswijziging 2023 en Begroting 2024 ter zienswijze
- De Jaarstukken 2022 ter informatie
- Statuutwijziging GR GGD en VT Haaglanden ter zienswijze

Daarnaast organiseerden we twee regionale raadsinformatiebijeenkomsten voor de deelnemende gemeenteraden.

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak (€)	Gerealiseerde lasten 2023
GR-ondersteuning	€ 468.000
Overhead GGD	€ 5.615.000
Overhead VT	€ 6.158.000
Totaal programma overhead	€ 12.241.000

Een nadere toelichting op de opbouw en omvang van de overhead is te vinden in paragraaf 1.4 van de Jaarrekening. In paragraaf 2.2 van het Jaarverslag is de indicator overhead opgenomen in de tabel met op basis van het BBV verplichte indicatoren.

2. Paragrafen

2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Weerstandscapaciteit, risico's en risicobeleid GR

Het BBV schrijft onderstaande financiële kengetallen met toelichting voor zodat een oordeel kan worden gevormd over de financiële gezondheid van de GR.

Financiële kengetallen	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Jaarrekening 2023
Solvabiliteitsratio	52%	100%	80%
Structurele exploitatieruimte	0,26%	0	1%
Netto schuldquote	3,20%	0	-4,90%

Toelichting solvabiliteitsratio

Definitie: Eigen vermogen (reserves + resultaat) als percentage van het balanstotaal.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de GR in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Een hoger percentage geeft een gunstiger situatie weer.

Verklaring waarde: De ratio is verbeterd ten opzichte van vorig jaar doordat het saldo van het resultaat en de stand van de bestemmingsreserves hoger is.

Toelichting structurele exploitatieruimte

Definitie kengetal: Saldo van structurele baten en lasten + saldo van structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves als percentage van de totale baten. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn. Structureel evenwicht komt tot uiting in een structurele exploitatieruimte van 0%. Een hoger percentage geeft een gunstiger situatie weer.

Verklaring waarde: Er is sprake van structureel evenwicht in de GR-begroting.

Toelichting netto schuldquote

Definitie kengetal: Schuldenlast als percentage van eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Een lager percentage geeft een gunstiger situatie weer.

Verklaring waarde: De GR GGD en Veilig Thuis Haaglanden heeft nagenoeg geen schulden; op de balans zijn slechts verschuldigde bedragen opgenomen naar aanleiding van de eindafrekening en -verrekening met de gemeente Den Haag.

EMU-saldo

Definitie: Het EMU-saldo is het verschil tussen de inkomsten en de uitgaven van de collectieve sector (Rijk, medeoverheden en sociale fondsen). GR-en zijn, net als andere decentrale overheden, verplicht om hun bijdrage aan het EMU-saldo te presenteren. Gemeenschappelijke regelingen hebben geen individuele referentiewaarde. Het EMU-saldo van een gemeenschappelijke regeling maakt onderdeel uit van het EMU-saldo van de deelnemende gemeenten.

EMU-saldo:	Realisatie	Ontwerp-	Gewijzigde	Ontwerp-	Meerjarenraming		
	2023	begroting 2023	begroting 2023	begroting 2024	2025	2026	2027
Begrotingsresultaat voor mutaties reserves	-161	20	-670	-225	0	0	0
Bij: Afschrijvingen	0	0	0	0	0	0	0
Bij: Toevoegingen aan voorzieningen	0	0	0	0	0	0	0
Af: Investerings	0	0	0	0	0	0	0
Af: Opbrengsten grondexploitaties	0	0	0	0	0	0	0
Af: Uitgaven tlv voorzieningen	0	0	0	0	0	0	0
Berekend EMU-saldo	-161	20	-670	-225	0	0	0

Weerstandscapaciteit, risico's en risicobeleid GGD

In de begroting 2023 is een aantal risico's benoemd. Deze zijn opgenomen in onderstaande tabel de vermelding of de risico's zich hebben voorgedaan en hoe ermee is omgegaan. De risico's zijn, voor zover mogelijk, gekwantificeerd met een kanspercentage en financiële impact. Het takenpakket van de GGD is op onderdelen tijdelijk uitgebreid in opdracht van de rijksoverheid, doordat deze kosten vergoed worden heeft dit geen financiële gevolgen voor de GR.

De gemeenschappelijke regeling heeft geen weerstandscapaciteit opgebouwd. De financiële gevolgen van algemene risico's die voor rekening van de GR komen leiden tot een hogere deelnemersbijdragen voor de gemeenten.

Voor de kans (risicoschatting) wordt gebruik gemaakt van een 5-puntschaal, waarbij ieder risico wordt ingeschaald op een percentage, de gehanteerde schaal is als volgt:

- <5% Zeer geringe kans
- 25% Geringe kans
- 50% Reële kans
- 75% Waarschijnlijke kans
- >95% Zeer waarschijnlijke kans

#	Risico programma regionale GGD-taken	Was er sprake van in 2023?	Financiële impact GR in 2023	Kans	Beheersmaatregel
A	Takenpakket Opgelegde veranderingen in takenpakket of eisen aan taken die door externe autoriteiten opgelegd worden en tot aantoonbare verhoging van de kosten leiden	Ja	€ 0	25 %	Relevante (landelijke) ontwikkelingen worden gevolgd en waar nodig worden tijdig (financiële) keuzes voorgelegd aan het bestuur van de GR. In 2023 zijn voor de extra taken middelen beschikbaar gesteld door de rijksoverheid.
B	Calamiteiten in de dienstverlening die leiden tot aantoonbaar hogere kosten voor de dienstverlening (uitbraak infectieziekten, maatschappelijke calamiteiten) voor zover deze kosten niet binnen de, in de dienstverlenings-overeenkomst overeengekomen, bandbreedtes vallen	Nee	€ 0	25 %	In geval van calamiteiten wordt capaciteit vrijgemaakt door andere taken een andere prioriteit toe te kennen
C	Calamiteiten in de bedrijfsvoering die maken dat de kosten aantoonbaar hoger zijn (bijv. cyberattack, ICT kosten die niet van tevoren waren te voorzien)	Nee	€ 0	25 %	De GR vraagt de opdrachtnemer om hier beheersmaatregelen voor te treffen
D	Veranderingen in (de interpretatie van) het fiscale regime	Nee	€ 0	<5 %	Geen. Fiscaal regime is bekend. De verwachting is dat deze niet zal wijzigen
E	CAO lonen Hogere kosten dan voorzien door stijging van de CAO lonen van het personeel.	Nee	€ 0	50 %	Voor 2023 is een CAO afgesproken die paste binnen de begroting, waarin rekening is gehouden met indexatie.

F	Vervanging HP-zone Externe analyses na het datalek bij de GGD hebben duidelijk gemaakt dat er onaanvaardbare risico's ontstaan, indien wordt verder gewerkt met HP-Zone. GGD GHOR Nederland, de 25 GGD'en en het RIVM bereiden gezamenlijk de vervanging van HP-zone voor.	Nee	€ 0	50%	Met financiering van VWS werken GGD'en, GGD GHOR Nederland en RIVM aan een nieuw IV landschap o.a. ter vervanging van HPZone. De verwachting is dat in 2026 operationeel is.
----------	--	-----	-----	-----	--

Weerstandscapaciteit, risico's en risicobeleid Veilig Thuis

In de onderstaande tabel zijn de risico's opgenomen zoals geïdentificeerd voor Veilig Thuis in de begroting 2022. De geïdentificeerde risico's van het afgelopen jaar hebben zich niet voorgedaan en er is geen sprake geweest van financiële impact op de jaarcijfers van de GR.

#	Risico programma Veilig Thuis	Was er sprake van in 2023?	Financiële impact GR in 2023	Kans	Beheersmaatregel
A	Takenpakket Opgelegde veranderingen in takenpakket of eisen aan taken die door externe autoriteiten opgelegd worden en tot aantoonbare verhoging van de kosten leiden	Nee	0	25 %	Relevante (landelijke) ontwikkelingen worden gevolgd en waar nodig worden tijdig (financiële) keuzes voorgelegd aan het bestuur van de GR
B	Calamiteiten in de dienstverlening die leiden tot aantoonbaar hogere kosten voor de dienstverlening	Nee	€ 0	75 %	In geval van calamiteiten wordt capaciteit vrijgemaakt door andere taken een andere prioriteit toe te kennen
C	Veranderingen in de bedrijfsvoering die maken dat de kosten aantoonbaar hoger zijn (bijv. cyberattack, ICT kosten die niet van tevoren waren te voorzien)	Nee	€ 0	50 %	De GR vraagt van de opdrachtnemer om hier beheersmaatregelen voor te treffen.
D	Veranderingen in (de interpretatie van) het fiscale regime	Nee	€ 0	<5%	Geen. Fiscaal regime is bekend. De verwachting is dat deze niet zal wijzigen
E	CAO lonen Hogere kosten dan voorzien door stijging van de CAO lonen van het personeel	Nee	€ 0	50 %	Voor 2023 is een CAO afgesproken die paste binnen de begroting, waarin rekening is gehouden met indexatie.
F	Groei van aantal meldingen Een groei van het aantal meldingen, waardoor het uitvoeringsniveau niet binnen budgettair kader kan worden gerealiseerd.	Nee	€ 0	25%	Het aantal meldingen in 2023 was lager dan in 2022. Er was voldoende personeel beschikbaar om de meldingen en de bestaande wachtlijst terug te dringen.

2.2 Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering GR

Bij de definitieve vaststelling van de begroting 2023 en de begrotingswijziging 2023 heeft het GR-bestuur in reactie op zienswijzen van raden diverse toezeggingen gedaan over opvolging van die zienswijzen. Onderstaand overzicht geeft kort de stand van zaken weer voor de categorie algemene zienswijzen voor de GR en vervolgens de zienswijzen gericht op de GGD en op VT.

	Algemeen	Stand van zaken
1	Gemeentefinanciën en bezuinigingen	Gereed. Gezien de financiële situatie van gemeenten is de oproep gedaan om aan te geven welke besparingsmogelijkheden er op termijn zijn. De bezuinigingsmogelijkheden, die doorgevoerd kunnen worden en waarbij de taken goed uitgevoerd kunnen blijven worden, zijn verwerkt in de p&c-producten.
2	Kwantificering risico's	Gereed. Uit de zienswijzen blijkt dat de risico's op een heldere wijze in de begroting 2023 zijn gepresenteerd. Bij enkele risico's is aangegeven dat de financiële impact onbekend is. Conform het verzoek is in de begroting 2024 per risico aangegeven of het een financieel risico voor de GR is en zo ja, wat de financiële impact is.
3	Evaluatie GR	Gereed. De raden hebben verzocht om schriftelijk geïnformeerd te worden over de uitkomsten en opvolging van de gehouden GR-evaluatie. De gemeenteraden zijn hierover geïnformeerd via de documenten van de P&C-cyclus.
4	Raadsinformatiebijeenkomsten	Gereed. Conform het verzoek zijn in 2023 twee regionale raadsinformatiebijeenkomsten georganiseerd.
5	Internationale situatie	Gereed. Voor zover aan de orde voor de GR GGD-VT zijn de eventuele gevolgen van de hogere energieprijzen en hogere grondstofprijzen verwerkt in de P&C documenten van de GR.
6	Maatschappelijke Verantwoord Inkopen (MVI)	Gereed. Het inkoopproces van de GR vindt plaats in aansluiting op het inkoopbeleid van de gemeente Den Haag, waarin MVI verankerd is.
7	Claim stichting ICAM	Lopend proces. De raden worden via de documenten van de P&C-cyclus geïnformeerd over de stand van zaken van het proces.
8	Voorbereiding wijziging Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	Stappen gezet, nog niet gereed. In 2023 is een juridische scan uitgevoerd en is de ontwerp gewijzigde regeling opgesteld en ter zienswijze aangeboden aan de deelnemende gemeenteraden.

	GGD	Stand van zaken
1	Extra inzet epidemiologie en gezondheidsbevordering t.b.v. gezondheidsgevolgen corona	Gereed. Net zoals in 2021 en 2022 is GGD Haaglanden in 2023 met alle gemeenten in gesprek gegaan om de gewenste inzet te bespreken. De inzet van de GGD is, conform de wens van de gemeenten, zoveel mogelijk van uitvoerende aard geweest.
2	Visie GGD	Gereed. De visie GGD Haaglanden 2030 is richtinggevend voor alle activiteiten die de GGD uitvoert. Hierin wordt ook steeds de uitvoeringsrol van de GGD meegenomen. De visie heeft een plek gekregen in alle P&C documenten van de GR. In 2024

		wordt een tussentijdse evaluatie uitgevoerd over de implementatie van de visie.
3	Doelmatigheidsonderzoek en resultaatgericht werken	Gereed. De benchmark GGD 'en is aan het AB gestuurd, inclusief een korte toelichting. Voor wat betreft de bedrijfsvoering kan geconcludeerd worden dat GGD Haaglanden niet afwijkt van het landelijk gemiddelde.
4	Regionale gezondheidsbevordering	In 2023 zijn afspraken gemaakt per gemeente over de gewenste extra inzet. GGD blijft in gesprek met de gemeenten (individueel en regionaal) om afspraken te maken over de aanpak van (regionale) preventie.

	Veilig Thuis	Stand van zaken
1	Ketenmonitor en gemeentedashboard	Gereed. De informatie die beschikbaar is vanuit de gemeentedashboards wordt (maandelijks) gedeeld met de gemeenten via de ambtenaren die de gemeente vertegenwoordigen in het AAC-overleg. Veilig Thuis heeft op verzoek van gemeenten geholpen bij het beantwoorden van gerichte verdiepende vragen op basis van de beschikbare data. Daarnaast is in de p&c-documenten van de GR, zoals onder andere de bestuursrapportages, gebruik gemaakt van de beschikbare cijfermatige informatie.
2	Wachlijsten	Stappen gezet, nog niet gereed. Vanuit Veilig Thuis en het bestuur is er veel aandacht voor de wachtlijst. VTH heeft in 2023 veel ingezet gepleegd en de wachtlijst is fors verminderd.
3	Regionale en landelijke ontwikkelingen	Lopend proces. De raden worden via de documenten van de P&C-cyclus geïnformeerd over regionale en landelijke ontwikkelingen die impact hebben op de werkzaamheden van Veilig Thuis Haaglanden zoals het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming.

Beleidsindicatoren

Conform het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) worden in de jaarstukken verplichte beleidsindicatoren opgenomen. In onderstaande tabel staan de indicatoren die voor de GR relevant zijn.

Indicator	Indicator	Toelichting
Formatie*	0,003	Formatie van de GR in FTE per 1000 inwoners. De Directeur Publieke Gezondheid en de Directeur Veilig Thuis zijn onbezoldigde GR-functionarissen met een bezoldigde aanstelling bij de Gemeente Den Haag. De GR-secretaris en GR-controller zijn bezoldigd in dienst bij de GR. Daarnaast heeft de GR secretariael-administratieve ondersteuning.
Bezetting*	0,003	Alle formatieplekken zijn ingevuld.
Apparaatskosten*	€ 0,40	Apparaatskosten per inwoner. Er is een budget GR-ondersteuning, in 2023 was hiervoor € 511.000 begroot. De werkelijke apparaatskosten in 2023 waren € 468.000.
Overhead	24%	Percentage lasten overhead van de totale lasten. De totale lasten overhead bedroegen € 12,2 mln op een lastentotaal van € 50,6 mln.
Externe inhuur	10%	In 2023 is tijdelijk een enkele maanden secretariële GR-ondersteuning ingehuurd. Inmiddels is de vacature ingevuld met een vast parttime medewerker.

*De GR GGD en Veilig Thuis Haaglanden bedient in totaal negen gemeenten met in totaal 1.162.006 inwoners (CBS:31-12-2023).

Bedrijfsvoering GGD

NEN7510 – GGD Haaglanden

GGD Haaglanden is vanaf de zomer 2022 gestart met het project NEN7510 (dit de professionele norm voor informatieveiligheid), met als doel het NEN7510-certificaat te behalen. Naar verwachting zal dit resultaat eind 2024 (of begin 2025) worden behaald.

GGD Haaglanden vindt het belangrijk de kwaliteit van haar processen rondom digitale veiligheid continue te verbeteren, ook na het behalen van het certificaat, zodat op een veilige manier met belangrijke bedrijfs- en persoonsinformatie kan worden gewerkt. In een snel veranderende digitale wereld zal de veiligheid van informatievoorziening voor GGD Haaglanden een speerpunt blijven.

Woo procedure stichting ICAM

In maart 2023 is de "ICAM claim" ontvangen. Al vrij snel is een overleg georganiseerd met alle gedagvaarden (het ministerie van VWS, de andere regionale GGD'en, GGD GHOR Nederland en de gemeenten Amsterdam en Rotterdam). In dit overleg kwam naar voren dat een groot aantal van de gedagvaarden zich liet bijstaan door advocatenkantoor AKD. Vanwege de positieve reacties op de inzet van AKD heeft de GR besloten om zich ook te laten vertegenwoordigen door AKD. In het afgelopen jaar zijn er meerdere overleggen geweest, zowel online als fysiek, waarin AKD ons heeft meegenomen in het proces en afstemming/instemming heeft gezocht met de in te dienen stukken. De eerste stap in deze procedure is gezet, in oktober 2023 is de conclusie van antwoord ingediend. Dit is de reactie op de dagvaarding.

Op 22 april 2024 heeft de ontvankelijkheids-zitting plaatsgevonden. De rechtbank moet hierover nog uitspraak doen, dat betreft het oordeel of de eis van ICAM aan alle wettelijke vereisten voldoet. Er is dan nog geen sprake van een inhoudelijke beoordeling van de eis. Indien de zaak ontvankelijk wordt verklaard zal een inhoudelijke behandeling van de eis volgen. Naar verwachting zal dit niet eerder dan 2025 zijn.

Het ministerie van VWS heeft laten weten dat zij alle nog te maken extra in- en externe kosten van de GGD-en gerelateerd aan de ICAM claim, alsmede alle schadebedragen die bij een eventuele veroordeling op grond van de ICAM-claim of als uitvloeisel van een schikking volgen, zullen vergoeden (tenzij sprake is van grove schuld of opzet aan de kant van de GGD).

Bedrijfsvoering Veilig Thuis

Op het terrein van de bedrijfsvoering zijn door VT in 2023 diverse stappen gezet, zoals:

- *Website*: één van de kanalen om VTH te positioneren is de website. In 2023 is gewerkt aan de voorwaarden en veiligheidseisen die worden gesteld aan de website. Aan deze eisen en voorwaarden wordt nu voldaan. Komend jaar wordt aandacht besteed aan de inhoud van de website.
- *Klachtenafhandeling* is verder opgepakt, zie voor een nadere toelichting de alinea in de programmaverantwoording VT.

- *Stuurinformatie*: de operationele sturingsinformatie (het Management Dashboard en de Ketenmonitor) is geïmplementeerd. Met het Management Dashboard wordt gedetailleerdere informatie verkregen en kan door het management van VTH nauwkeuriger gestuurd worden op de kwaliteit en productiviteit van verschillende teams. Met de ketenmonitor kan samen met ketenpartners gestuurd worden op de effectiviteit van gezamenlijke inspanningen, bijvoorbeeld door de recidive in kaart te brengen. In 2023 is gestart met normtijden onderzoek waardoor de kwaliteit van de operationele sturingsinformatie op termijn beter moet worden (meer zicht op tijd en kwaliteit van de werkprocessen per regioteam).
- Verhuizing: in 2023 heeft een interne verhuizing plaatsgevonden op locatie Westeinde in Den Haag, in samenwerking met de GGD en gemeente Den Haag. Het aantal werkplekken op locatie Westeinde is uitgebreid en beter toegepast op hybride werken.
- *Enquête hybride werken*: enquête is in 2023 uitgevoerd en gerapporteerd aan regiomanagers. Regiomanagers gaan per team in gesprek over de uitkomsten en eventuele verbeteracties om hybride werken beter mogelijk te maken.

Wet open overheid

Per 1 mei 2022 is de Wet open overheid (hierna: Woo) inwerking getreden. De Woo is de opvolger van de Wet Openbaarheid van Bestuur en regelt het recht van burgers op informatie van de overheid. In de Woo is de verplichting opgenomen om (gefaseerd) informatie actief openbaar te maken. Als gemeenschappelijke regeling gaat dit onder andere over het publiceren van agenda's en vergaderstukken van het algemeen bestuur en agenda's en besluitenlijsten van het dagelijks bestuur. In 2023 is door de GR-functionarissen verder gewerkt aan het verder op orde brengen van de informatiehuishouding conform de WOO. Onder andere het proces om de stukken tijdig op de website van het bestuur te publiceren. De vergaderstukken van het algemeen bestuur zijn in te zien via de website van het bestuur. In 2022 is de verplichte WOO-functionaris (contactpersoon) voor de GR aangewezen. De GR ontvangt geen subsidie voor de uitvoering van de Woo. De uitvoeringsorganisaties GGD en Veilig Thuis lopen mee in het traject van de gemeente Den Haag voor de verdere implementatie van de Woo. De gemeente Den Haag ontvangt de subsidie.

Fraude en integriteit

Ten aanzien van fraude en integriteit is voor de medewerkers van de gemeenschappelijke regeling GGD-VT en de uitvoeringsorganisaties GGD en VTH het beleid van de gemeente Den Haag van toepassing. Dit geldt voor de gedragscode, de manier waarop meldingen gedaan kunnen worden en het integriteitsplan 'Vanzelfsprekend integer'. Indien er zaken spelen worden deze gemeld aan het Dagelijks Bestuur.

Rechtmatigheid

Dit is het eerste jaar dat in de jaarstukken van de GR GGD-VT een rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur is opgenomen. Dit gebeurt aan de hand van drie criteria: het begrotingscriterium, het voorwaardencriterium en het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium.

Alleen financiële onrechtmatigheden groter dan € 25.000 worden toegelicht. Dit is de rapportagegrens (5% van de verantwoordingsgrens) die door het algemeen bestuur is vastgelegd in het controleprotocol van de GR GGD-VT.

- **Begrotingscriterium**
Er is zijn geen begrotingsonrechtmatigheden geconstateerd, de afwijkingen ten opzichte van de begroting zijn na toepassing van de financiële verordening van de gemeente Den Haag niet financieel onrechtmatig en passen binnen het staande beleid. Deze afwijkingen worden daarom gewoon in de jaarrekening bij de toelichting op de baten en lasten toegelicht.
- **Voorwaardencriterium**
Bij het voorwaardencriterium gaat het met name om het goed volgen van de regels voor aanbestedingen. Bij de uitvoeringsorganisaties GGD en VT zijn geen fouten geconstateerd.
- **Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium**
De gemeente Den Haag heeft beleid om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen. Dit M&O beleid is ook van toepassing op de uitvoeringsorganisatie GGD en VT. Er zijn bij de gemeente Den Haag geen M&O fouten gevonden groter dan de rapporteringgrens.

Deel 2: Jaarrekening van de GR

Leeswijzer jaarrekening

Deze jaarrekening bestaat uit drie onderdelen.

In Hoofdstuk 1 worden de baten en lasten van de GR en het financiële resultaat voor de Regionale GGD-taken en Veilig Thuis gepresenteerd. In paragraaf 1.2 is de verantwoording van de meerkosten ten gevolge van het Coronavirus bij de GGD opgenomen.

Hoofdstuk 2 toont de financiële positie van de GR door middel van de Balans met toelichting.

Hoofdstuk 3 bevat diverse bijlagen waaronder de nacalculatie van de deelnemersbijdragen over 2023 en overzichten van baten en lasten naar taakvelden.

1. Baten en lasten

1.1 Overzicht van baten en lasten

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten van de gemeenschappelijke regeling opgenomen met een onderverdeling naar de programma's: GGD, Veilig Thuis en GR-ondersteuning en overhead. Conform de BBV-voorschriften wordt per programma inzicht gegeven in de lasten met betrekking tot de overhead.

Tabel GR1: Overzicht baten en lasten van de Gemeenschappelijke regeling (bedragen X €1.000 afgerond)

	Primaire begroting	Actuele begroting	Realisatie 2023	Verschil
Programma Regionale GGD-taken				
Baten	21.172	26.391	23.658	-2.733
Lasten	-16.023	-20.960	-18.227	2.733
Saldo	5.149	5.431	5.431	0
Baten Programma corona	p.m.	10.656	5.755	-4.901
Lasten Programma corona	p.m.	-10.656	-5.755	4.901
Saldo Programma corona	p.m.	0	0	0
Totaal saldo baten en lasten	5.149	5.431	5.431	0
Toevoeging (-)/Onttrekking aan reserves (+)	100	184	184	0
Totaal programma Regionale GGD-taken	5.249	5.615	5.615	0
Programma Veilig Thuis				
Baten	18.979	19.355	19.482	127
Lasten	-13.171	-13.683	-13.484	199
Saldo	5.808	5.672	5.998	326
Toevoeging (-)/Onttrekking aan reserves (+)	0	486	486	0
Totaal programma Veilig Thuis	5.808	6.158	6.484	326
GR-ondersteuning en overhead				
Baten GR-ondersteuning	439	511	739	228
Lasten GR-ondersteuning	-439	-511	-468	43
Lasten Programma corona	p.m.	0	0	0
Lasten overhead GGD	-5.249	-5.615	-5.615	0
Lasten overhead Veilig Thuis	-5.688	-6.158	-6.158	0
Totaal GR-ondersteuning en overhead	-10.937	-11.773	-11.502	271
Recapitulatie				
Totaal resultaat GGD inclusief overhead	0	0	0	0
Totaal resultaat Veilig Thuis inclusief overhead	120	0	326	326
Totaal resultaat GR-ondersteuning	0	0	271	271
Totaal GR GGD en VT	120	0	597	597

Uit de tabel van baten en lasten blijkt dat het resultaat op totaalniveau voor de gemeenschappelijke regeling GGD en VT in 2022 € 597.000 voordelig is. Uit onderstaande specificatie blijkt hoe dit resultaat is opgebouwd.

In onderstaande specificatie zijn de baten en lasten van de GGD als totaal opgenomen, dit betekent dat de regionale taken en de baten en lasten ten behoeve van de coronabestrijding bij elkaar zijn opgeteld.

Specificatie van het resultaat Gemeenschappelijke Regeling GGD/VT (x € 1.000 afgerond)

Baten uit deelnemersbijdragen GGD en bijdragen derden GGD	23.658	
Lasten vergoeding uitvoeringsorganisatie (incl. overhead) GGD	<u>-23.842</u>	
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening Regionale GGD-taken		-184
Baten uit deelnemersbijdragen VT	19.482	
Lasten vergoeding uitvoeringsorganisatie (incl. overhead) VT	<u>-19.642</u>	
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening Veilig Thuis		-160
Baten uit deelnemersbijdragen GR-ondersteuning en bijdragen derden	739	
Lasten GR-ondersteuning	<u>-468</u>	
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening GR-ondersteuning		271
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening		-73
Onttrekking aan bestemmingsreserve GGD	184	
Onttrekking aan bestemmingsreserve Veilig Thuis	<u>486</u>	
Onttrekking aan bestemmingsreserves		670
Resultaat GR GGD & Veilig Thuis voor bestemming		597

Vervolgens volgt een toelichting op de baten en lasten met meer gedetailleerde uitsplitsing van:

- o Programma Regionale GGD-taken (1.2)
- o Programma Veilig Thuis (1.3)
- o Programma GR-ondersteuning (1.4)

1.2 Toelichting baten en lasten programma regionale GGD-taken

Tabel GGD1: Overzicht baten en lasten regionale GGD-taken (bedragen X €1.000 afgerond)

Pijlers en taken programma GGD	Actuele begroting		Realisatie		Verskil
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	
GR GGD basis					
Deelnemersbijdragen	15.013		14.672		-341
Bijdragen derden	7.710		6.477		-1.233
1 Epidemiologie		1.046		1.046	0
2 + 19 Gezondheidsbevordering/publieksinformatie		1.326		1.326	0
3 Beleidsadviesing		887		887	0
4 Preventieve ouderengezondheidszorg		0		0	0
5 Regeling onverzekerden		0		0	0
6 Algemene infectieziektebestrijding		5.530		3.726	1.804
7 Tuberculosebestrijding		1.456		1.603	-147
8 Bevordering seksuele gezondheid		3.003		3.489	-486
9 Medische milieukunde		828		828	0
10 Technische Hygiënezorg		209		223	-14
12 Inzet rond (en voorbereiding op) incidenten, rampen en crises		260		160	100
13 Toezicht op de kinderopvang		1.761		1.400	361
14 Inspectie tatoeages & piercings		24		48	-24
17 Directeur Publieke Gezondheid		994		1.014	-20
18 GGD: zorginstelling		548		548	0
GR GGD basis	22.723	17.872	21.149	16.298	0
GR GGD plus					
Deelnemersbijdragen	898		989		91
Bijdragen derden	2.770		1.521		-1.249
11 Reizigersadvies en -vaccinatie		2.263		1.062	1.201
15 Hygiëne-inspectie seksinrichtingen		40		-8	48
16 Taken wet op de lijkbezorging		785		876	-91
GR GGD plus	3.668	3.088	2.510	1.930	0
GR Programma corona					
Incidentele bijdragen derden	10.656		5.755		-4.901
Testen & Traceren		3.840		1.333	2.507
Vaccineren		6.816		4.422	2.394
GR Programma corona	10.656	10.656	5.755	5.755	0
Toevoeging (-)/onttrekking reserve (+)	184	0	184	0	0
Totaal programma GGD	37.231	31.616	29.597	23.982	0

Verschillen tussen begroting en realisatie groter dan € 50.000 en posten waarbij voor de GR een resultaat ontstaat worden toegelicht, zowel voor de baten als de lasten. Voor de lasten wordt per taak in een tabel uiteengezet wat het resultaat is voor de uitvoeringsorganisatie GGD en wat op basis van de financiële spelregels het resultaat is voor de GR ten aanzien van deze taak.

Toelichting afwijking baten

In bovenstaande tabel is in de eerste regel aan de batenkant een verschil te zien doordat de werkelijke deelnemersbijdragen over 2023 lager zijn dan de voorschotbedragen op basis van de begroting 2023. Dit komt voor de basistaken met name door de verrekening op de bijdrage voor de uitvoering van de taak Toezicht kinderopvang. Voor de plustaken is de werkelijke deelnemersbijdrage hoger dan verwacht door de nacalculatie op lijkschouw.

Bijdragen derden

Naast de bijdragen van de deelnemende gemeenten ontvangt de GGD voor het uitvoeren van haar taken ook bijdragen van derden (bijv. subsidies vanuit de Rijksoverheid en bijdragen van afnemers van diensten). De totale werkelijke bijdragen van derden zijn in 2023 zowel voor het basispakket als het

pluspakket lager geweest dan begroot. In onderstaand tabel is een uitsplitsing per taak opgenomen van de bedragen die in 2023 ontvangen zijn.

Bijdragen derden basispakket	Begroot	Gereaaliseerd	Verschil
Epidemiologie	0	0	0
Gezondheidsbevordering	0	0	0
Beleidsadviesing	0	0	0
Algemene infectieziektebestrijding	3.565	1.761	-1.804
Tuberculosebestrijding	179	326	147
Bevordering seksuele gezondheid	3.003	3.489	486
Medische milieukunde	0	0	0
Technische Hygiënezorg	0	14	14
Inzet bij rampenopvang	100	0	-100
Toezicht op de kinderopvang	0	0	0
Inspectie tatoeages & piercings	24	48	24
Directeur Publieke Gezondheid	0	0	0
GGD als Zorginstelling	0	0	0
Overhead & huisvesting	839	839	0
Totaal basispakket	7.710	6.477	-1.233
Bijdragen derden pluspakket	Begroot	Gereaaliseerd	Verschil
Reizigersadvies en -vaccinatie	2.263	1.062	-1.201
Hygiëne-inspectie seksinrichtingen	40	-8	-48
Taken wet op de lijkbezorging	0	0	0
Overhead & huisvesting	467	467	0
Totaal pluspakket	2.770	1.521	-1.249

Vervolgens zal een toelichting gegeven worden op de significante afwijkingen uit bovenstaande tabel.

Bijdragen derden basispakket	Toelichting
Algemene infectieziektebestrijding	De overige opbrengsten zijn lager dan begroot. Dit komt omdat de niet besteedde rijksbijdragen voor de inhaalcampagne HPV 18+ en de VIP subsidie terugbetaald moeten worden aan VWS.
Tuberculosebestrijding	De opbrengsten van de bij de verzekeraars ingediende declaraties in verband met tuberculose zorg, die valt onder de verzekerde zorg, zijn hoger dan begroot.
Bevordering seksuele gezondheid	Deze regionale GGD-taak wordt gefinancierd met een subsidie op grond van de Regeling Aanvullende Seksuele Gezondheidszorg (ASG). Afgelopen jaar is een deel van de nog niet besteedde subsidiemiddelen uit voorgaande jaren ingezet. Daardoor is de realisatie hoger dan begroot.
Inzet bij rampenopvang	In de begroting was rekening gehouden met een bijdrage voor de inzet voor GGD Hollands-Midden. Dit is anders vormgegeven, waardoor zowel de externe bijdrage als de lasten voor de inzet waarmee aanvankelijk rekening was gehouden zich niet voordoen.
Bijdragen derden pluspakket	Toelichting
Reizigersadvies en vaccinatie	De realisatie van het aantal consulten en vaccinaties is significant lager dan verwacht. Hierdoor zijn de ontvangen baten veel lager dan begroot. Een deel van de lagere baten wordt gecompenseerd door lagere lasten.

Toelichting afwijking lasten

6 Algemene infectieziektebestrijding				Begroot	Gerealiseerd	Vershil
Lasten	Kosten personeel opdrachtnemer			5.317	2.899	2.418
	Kosten overige goederen en diensten opdrachtnemer			213	958	-745
	Totale uitvoeringskosten opdrachtnemer			5.530	3.857	1.673
	Resultaat opdrachtnemer			0	-131	131
	Totaal lasten voor de GR			5.530	3.726	1.804
Baten	Deelnemersbijdragen			1.881	1.881	0
	Derdenbijdragen via opdrachtnemer			3.565	1.761	-1.804
	Totaal baten voor de GR			5.446	3.642	-1.804
	Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)			-84	-84	0

Bij de begrotingswijziging 2023 is budget vanuit de rijksoverheid voor Versterking infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid (VIP) en voor de inhaalcampagne HPV 18+ toegevoegd. De middelen voor de specifieke uitkering VIP zijn pas in maart beschikbaar gesteld, het is niet gelukt om het gehele budget te besteden. De resterende middelen moeten terugbetaald worden aan VWS.

De inhaalcampagne HPV 18+ is uitgevoerd, de werkelijke uitgaven zijn lager dan begroot. Ook hiervoor geldt dat verrekening met VWS plaatsvindt en de GGD een vergoeding ontvangt op basis van de werkelijke uitgaven. Doordat de kosten voor de kwartiermaker Regionale preventie infrastructuur (€ 84.000) incidenteel zijn onttrokken aan de bestemmingsreserve GGD, is per saldo geen sprake van een resultaat voor de GR.

7 Tuberculosebestrijding				Begroot	Gerealiseerd	Vershil
Lasten	Kosten personeel opdrachtnemer			1.121	1.097	24
	Kosten overige goederen en diensten opdrachtnemer			335	275	60
	Totale uitvoeringskosten opdrachtnemer			1.456	1.372	84
	Resultaat opdrachtnemer			0	231	-231
	Totaal lasten voor de GR			1.456	1.603	-147
Baten	Deelnemersbijdragen			1.277	1.277	0
	Derdenbijdragen via opdrachtnemer			179	326	147
	Totaal baten voor de GR			1.456	1.603	147
	Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)			0	0	0

De opbrengsten uit Verzekerde zorg zijn net als voorgaande jaren hoger dan begroot. Dit leidt, conform de financiële spelregels, tot een voordelig resultaat voor de opdrachtnemer. Er is geen sprake van een resultaat voor de GR.

8 Bevordering seksuele gezondheid				Begroot	Gerealiseerd	Vershil
Lasten	Kosten personeel opdrachtnemer			1.501	1.689	-188
	Kosten overige goederen en diensten opdrachtnemer			1.502	1.814	-312
	Totale uitvoeringskosten opdrachtnemer			3.003	3.503	-500
	Resultaat opdrachtnemer			0	-14	14
	Totaal lasten voor de GR			3.003	3.489	-486
Baten	Deelnemersbijdragen			0	0	0
	Derdenbijdragen via opdrachtnemer			3.003	3.489	486
	Totaal baten voor de GR			3.003	3.489	486
	Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)			0	0	0

Bevordering seksuele gezondheid is een regionale GGD-taak die in principe kostendekkend gefinancierd wordt met een subsidie op grond van de regeling Aanvullende Seksuele Gezondheidszorg (ASG). Op basis van de regeling mag jaarlijks 10% van het subsidiebedrag gereserveerd worden voor besteding in volgende jaren. In 2023 is een deel van het op de balans van de gemeente Den Haag hiervoor beschikbare budget uit eerdere jaren ingezet, dit leidt tot hogere baten en lasten dan in de begroting geraamd. De deelnemende gemeenten dragen niet bij aan de uitvoering van deze taak, er is dan ook geen sprake van een resultaat voor de GR.

12 Inzet rond (en voorbereiding op) incidenten, rampen en crises				Begroot	Gerealiseerd	Vershil
Lasten	Kosten personeel opdrachtnemer			98	47	51
	Kosten overige goederen en diensten opdrachtnemer			162	87	75
	Totale uitvoeringskosten opdrachtnemer			260	134	126
	Resultaat opdrachtnemer			0	26	-26
	Totaal lasten voor de GR			260	160	100
Baten	Deelnemersbijdragen			160	160	0
	Derdenbijdragen via opdrachtnemer			100	0	-100
	Totaal baten voor de GR			260	160	-100
	Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)			0	0	0

In de lasten en de baten voor deze taak zijn lager dan begroot doordat het plan was om in de crisisorganisatie intensiever samen te werken met GGD Hollands-Midden. Er is uiteindelijk niet gekozen voor een financiële verrekening, in de begroting was daar wel rekening mee gehouden.

13 Toezicht op de kinderopvang				Begroot	Gerealiseerd	Vershil
Lasten	Kosten personeel opdrachtnemer			1.727	1.561	166
	Kosten overige goederen en diensten opdrachtnemer			34	51	-17
	Totale uitvoeringskosten opdrachtnemer			1.761	1.612	149
	Resultaat opdrachtnemer			0	-212	212
	Totaal lasten voor de GR			1.761	1.400	361
Baten	Deelnemersbijdragen			1.761	1.400	-361
	Derdenbijdragen via opdrachtnemer			0	0	0
	Totaal baten voor de GR			1.761	1.400	-361
	Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)			0	0	0

Het werkelijk aantal inspecties in 2023 is lager dan verwacht. Dit komt doordat de afspraken tussen gemeenten en de GGD gedurende het jaar bijgesteld worden, het werkelijke aantal nieuw te openen opvanglocaties waar een inspectie plaats moet vinden kan bijvoorbeeld anders zijn dan vooraf ingeschat. Conform de financiële spelregels krijgen de deelnemende gemeenten als gevolg van de lagere aantallen uitgevoerde inspecties een deel van hun reeds betaalde voorschotbijdrage terug via de nacalculatie. In totaal gaat het om een teruggave van € 361.000. Zie paragraaf 3.1 voor het overzicht met de nacalculatie per gemeente.

17 Directeur Publieke Gezondheid		Begroot	Gerealiseerd	Verschil
Lasten	Kosten personeel opdrachtnemer	0	196	-196
	Kosten overige goederen en diensten opdrachtnemer	795	504	291
	Totale uitvoeringskosten opdrachtnemer	795	700	95
	Resultaat opdrachtnemer	0	95	-95
	Compensabele BTW doorgeschoven door opdrachtnemer	199	219	-20
	Totaal lasten voor de GR	994	1.014	-20
Baten	Deelnemersbijdragen	795	795	0
	Compensabele BTW geclaimd door de GR bij GR-gemeenten	199	219	20
	Derdenbijdragen via opdrachtnemer	0	0	0
	Totaal baten voor de GR	994	1.014	20
	Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)	0	0	0

Op deze taak zijn de totale uitvoeringskosten zonder BTW lager dan begroot. Ten laste van dit budget worden veel verschillende uitgaven gebracht die voor een groot deel incidenteel zijn en variëren, waardoor het totale benodigde budget lastig te ramen is. De compensabele inkoop btw is hoger dan waarmee in de begroting rekening is gehouden. Dit bedrag wordt verrekenend met de deelnemende gemeenten, zij kunnen het opnemen in hun opgave voor het BTW Compensatiefonds.

Toelichting afwijking lasten GGD plus

11 Reizigersadvies en -vaccinatie		Begroot	Gerealiseerd	Verschil
Lasten	Kosten personeel opdrachtnemer	1.239	800	439
	Kosten overige goederen en diensten opdrachtnemer	1.024	695	329
	Totale uitvoeringskosten opdrachtnemer	2.263	1.495	768
	Resultaat opdrachtnemer	0	-433	433
	Totaal lasten voor de GR	2.263	1.062	1.201
Baten	Deelnemersbijdragen	0	0	0
	Derdenbijdragen via opdrachtnemer	2.263	1.062	-1.201
	Totaal baten voor de GR	2.263	1.062	-1.201
	Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)	0	0	0

In 2023 zijn meer reizigersvaccinaties verstrekt dan waarmee in de begroting rekening is gehouden. In 2023 zijn de personele lasten op deze taak lager dan begroot doordat een deel van de salarislasten geboekt is op programma overhead, dit als gevolg van verschillen in de functie-indeling tussen de GR begroting en het Haags Generiek Functiehuis. Daarnaast zijn de inkoopkosten van vaccins lager dan begroot. Tegenover de lagere kosten staan echter ook lagere inkomsten (€ 1,2 miljoen lagere overige opbrengsten dan begroot). Dit negatieve resultaat is voor rekening van de opdrachtnemer en heeft geen impact op het resultaat van de GR.

16 Taken wet op de lijkbezorging			Begroot	Gerealiseerd	Vershil
Lasten	Kosten personeel opdrachtnemer		552	584	-32
	Kosten overige goederen en diensten opdrachtnemer		77	43	34
	Totale uitvoeringskosten opdrachtnemer		629	627	2
	Resultaat opdrachtnemer		0	77	-77
	BTW op lijkschouw		156	172	-16
	Totaal lasten voor de GR		785	876	-91
Baten	Deelnemersbijdragen		785	876	91
	Derdenbijdragen via opdrachtnemer		0	0	0
	Totaal baten voor de GR		785	876	91
	Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)		0	0	0

De werkelijke gerealiseerde aantallen voor de taken in het kader van de wet op de lijkbezorging zijn iets hoger dan begroot. Conform de financiële spelregels vindt een verrekening met de deelnemende gemeenten van € 91.000 inclusief btw plaats.

Toelichting afwijking lasten programma Corona

Programma corona			Begroot	Gerealiseerd	Vershil
Lasten	Kosten personeel opdrachtnemer		7.992	3.835	4.157
	Kosten overige goederen en diensten opdrachtnemer		2.664	1.920	744
	Totale uitvoeringskosten opdrachtnemer		10.656	5.755	4.901
	Resultaat opdrachtnemer		0	0	0
	Totaal lasten voor de GR		10.656	5.755	4.901
Baten	Deelnemersbijdragen		0	0	0
	Derdenbijdragen via opdrachtnemer		10.656	5.755	-4.901
	Totaal baten voor de GR		10.656	5.755	-4.901
	Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)		0	0	0

De werkelijke uitgaven voor het programma Corona zijn € 4,9 miljoen lager dan aanvankelijk begroot. Dit komt doordat de inzet voor de vaccinatiecampagnes lastig te voorspellen was. Voor het Programma Corona geldt dat de werkelijke uitgaven gedeclareerd kunnen worden bij het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). In totaal is door GGD Haaglanden € 5,8 miljoen uitgegeven aan programma Corona. Daarvan is voor € 3,8 miljoen aan meerkosten gemaakt voor het testen en vaccineren in het kader van de coronabestrijding. Deze kosten kunnen ten laste worden gebracht van de meerkostenregeling van VWS. Daarnaast is € 1,9 miljoen aan kosten gemaakt voor het in standhouden van de basisinfrastructuur en de najaarscampagne, daarvoor via een specifieke uitkering budget beschikbaar gesteld door VWS.

Er is voor deze kosten geen sprake van een vergoeding van de GR en er vindt ook geen afrekening met de GR plaats.

1.3 Toelichting baten en lasten programma Veilig Thuis

Tabel VEILIG THUIS1: Overzicht baten en lasten (bedragen X €1.000 afgerond)

Taken programma Veilig Thuis	Actuele begroting		Realisatie		Verschil
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	
Centrumgemeentegelden	10.275		10.275		0
Deelnemersbijdragen	9.080		9.207		127
Incidentele bijdrage derden	0		0		0
Compensabele inkoop-BTW		411		538	-127
Advies		1.023		1.023	0
Meldingen (eigen personeel)		9.552		9.002	550
Meldingen (flexibele schil)		1.695		2.145	-450
Coördinatie huisverboden		520		520	0
Voorlichting		15		15	0
Versterken lokale teams		467		241	226
Totalen	19.355	13.683	19.482	13.484	326
Toevoeging (-)/onttrekking reserve (+)	486		486		0
Totaal programma Veilig Thuis	19.841	13.683	19.968	13.484	326

Verschillen tussen begroting en realisatie groter dan € 50.000 en posten waarbij voor de GR een resultaat ontstaat, worden hieronder toegelicht. Daarbij wordt per taak in de tabel uiteengezet wat het resultaat is voor de uitvoeringsorganisatie Veilig Thuis en wat op basis van de afrekenafspraken het resultaat is voor de GR ten aanzien van deze taak.

In de begroting 2023 en de op basis daarvan vastgestelde voorschotbedragen, die door de deelnemers aan de GR zijn betaald, is rekening gehouden met compensabele btw. In de werkelijkheid is de compensabele inkoop btw € 127.000 hoger dan waarmee in de begroting rekening is gehouden. Via de nacalculatie wordt dit bedrag met de GR en de deelnemende gemeenten verrekend.

Meldingen (eigen personeel)		Begroot	Gerealiseerd	Verschil
Lasten	Kosten personeel opdrachtnemer	9.552	8.928	624
	Kosten overige goederen en diensten opdrachtnemer	0	74	-74
	Totale uitvoeringskosten opdrachtnemer	9.552	9.002	550
	Resultaat opdrachtnemer	0	0	0
	Totaal lasten voor de GR	9.552	9.002	550
Baten	Deelnemersbijdragen	9.552	9.552	0
	Derdenbijdragen via opdrachtnemer	0	0	0
	Totaal baten voor de GR	9.552	9.552	0
Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)		0	550	550

Op de taak Meldingen is sprake van een positief resultaat van € 550.000 op de inzet van vast personeel (zie tabel hierboven) en een nadelig resultaat van € 450.000 op de flexibele inzet (extern personeel, zie tabel hieronder). Dit komt doordat het lastig is om voldoende vaste medewerkers te werven en te behouden voor de organisatie en als gevolg daarvan meer ingezet op tijdelijke inhuur van personeel. Per saldo is het resultaat € 100.000 en vindt conform de financiële spelregels verrekening met de GR plaats. Om de personele inzet in 2024 op peil te houden wordt dit resultaat via de bestemmingsreserve VT ingezet voor dit doel en vindt geen verrekening plaats met de deelnemende gemeenten.

Meldingen (flexibele inzet)				Begroot	Gerealiseerd	Vershil
Lasten	Kosten personeel opdrachtnemer			0	0	0
	Kosten overige goederen en diensten opdrachtnemer			1.695	2.145	-450
	Totale uitvoeringskosten opdrachtnemer			1.695	2.145	-450
	Resultaat opdrachtnemer			0	0	0
	Compensabele BTW doorgeschoven door opdrachtnemer			0	0	0
	Totaal lasten voor de GR			1.695	2.145	-450
Baten	Deelnemersbijdragen			1.695	1.695	0
	Compensabele BTW geclaimd door de GR bij GR-gemeenten			0	0	0
	Derdenbijdragen via opdrachtnemer			0	0	0
	Totaal baten voor de GR			1.695	1.695	0
Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)				0	-450	-450

Versterken lokale teams				Begroot	Gerealiseerd	Vershil
Lasten	Kosten personeel opdrachtnemer			0	0	0
	Kosten overige goederen en diensten opdrachtnemer			467	241	226
	Totale uitvoeringskosten opdrachtnemer			467	241	226
	Storting in bestemmingsreserve VT			0	0	0
	Totaal lasten voor de GR			467	241	226
Baten	Deelnemersbijdragen			467	467	0
	Derdenbijdragen via opdrachtnemer			0	0	0
	Totaal baten voor de GR			467	467	0
Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)				0	226	226

De deelnemende gemeenten hebben van het beschikbare budget voor het versterken van hun lokale teams op het gebied van huiselijk geweld in 2023 in totaal € 241.000 besteed. Een deel van de gemeenten heeft in 2023 geen gebruik gemaakt van het beschikbare budget, deels doordat de plannen nog nader uitgewerkt en afgestemd moesten worden. Het voorstel is om het bedrag dat resteert, € 226.000, toe te voegen aan de bestemmingsreserve Versterken lokale teams, zodat het beschikbaar blijft voor de inzet door de deelnemende gemeenten.

1.4 Toelichting baten en lasten overhead

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten die betrekking hebben op overhead opgenomen.

Pijlers en taken programma Overhead		Actuele begroting		Realisatie		Verschil
		Baten	Lasten	Baten	Lasten	
GR-ondersteuning						
	Deelnemersbijdragen	511		519		8
	Bijdragen derden	0		220		220
	Lasten		511		468	43
GR-ondersteuning		511	511	739	468	271
Overhead GR GGD basis						
20	Indirecte kosten GGD (BBV Overhead)		1.687		1.719	-32
20	Toerekening OCW- en DH brede lasten (Bedrijfsvoeringstoelag)		3.348		3.316	32
Overhead GR GGD basis		0	5.035	0	5.035	0
Overhead GR GGD plus						
20	Indirecte kosten GGD (BBV Overhead)		82		64	18
20	Toerekening OCW- en DH brede lasten (Bedrijfsvoeringstoelag)		498		516	-18
Overhead GR GGD plus		0	580	0	580	0
Overhead Programma corona						
20	Indirecte kosten GGD (BBV Overhead)		0		0	0
20	Toerekening OCW- en DH brede lasten (Bedrijfsvoeringstoelag)		0		0	0
Overhead Programma corona		0	0	0	0	0
Overhead Veilig Thuis						
20	Indirecte kosten GGD (BBV Overhead)		2.648		2.648	0
20	Toerekening OCW- en DH brede lasten (Bedrijfsvoeringstoelag)		3.510		3.510	0
Overhead Veilig Thuis		0	6.158	0	6.158	0
Totaal programma Overhead		511	12.284	739	12.241	271

Verschillen tussen begroting en realisatie groter dan € 50.000 en posten waarbij voor de GR een resultaat ontstaat worden hieronder toegelicht. Binnen het programma Overhead betreft dit het onderdeel GR-ondersteuning. In onderstaande tabel is een nadere uitsplitsing opgenomen.

GR-ondersteuning		Begroot	Gerealiseerd	Verschil
Lasten	Kosten personeel GR	288	260	28
	Kosten overige goederen en diensten GR	103	96	7
	Overheadtoelag GR	48	32	16
	Totaal lasten voor de GR excl. compensabele BTW	439	388	51
	Compensabele BTW doorgeschoven door de GR aan de GR-gemeenten	72	80	-8
	Totaal lasten voor de GR	511	468	43
Baten	Deelnemersbijdragen	439	439	0
	Compensabele BTW geclaimd door de GR bij de GR-gemeenten	72	80	8
	Overige opbrengsten	0	220	220
	Totaal baten voor de GR	511	739	228
Resultaat voor de GR (Baten minus Lasten)		0	271	271

Er is sprake van een voordelig resultaat voor de GR op het onderdeel GR-ondersteuning van € 271.000. Dit komt doordat in de begroting geen rekening is gehouden met de renteopbrengsten van de rekening bij het Ministerie van Financiën. Daarnaast zijn door de gemeente Den Haag lagere kosten doorberekend dan verwacht. Het voorstel is het voordelige resultaat op basis van een 50/50 verdeling toe te voegen aan de bestemmingsreserves van de GGD en VTH bij de GR, zodat deze middelen in 2024 ingezet kunnen worden.

1.5 Overige toelichtingen op baten en lasten

Algemene dekkingsmiddelen

De GR GGD en Veilig Thuis Haaglanden heeft niet de beschikking over algemene dekkingsmiddelen.

Heffing VPB

De GR verricht geen activiteiten waarvoor de Vennootschapsbelastingplicht geldt.

Aanwending bedrag onvoorzien

In de begroting 2023 was geen bedrag onvoorzien opgenomen. Met betrekking tot regionale GGD-taken en Veilig Thuis zijn niet begrote onvoorziene baten en lasten verantwoord in het programma.

Incidentele baten en lasten

In het BBV zijn incidentele baten en lasten gedefinieerd als posten die het (begrotings)saldo incidenteel beïnvloeden. Het gaat om eenmalige zaken en (meerjarige)projecten of subsidies als deze eveneens het karakter van tijdelijkheid of een eindig doel hebben. Bij de GGD is sprake van incidentele bijdragen vanuit de rijksoverheid in het kader van de meerkostenregeling corona, de regeling Versterking pandemische paraatheid (VIP) en de inhaalcampagne HPV 18+. Daarmee worden de incidentele lasten van de GGD gedekt.

Conform de regels zoals vastgelegd in het BBV is onderstaande tabel opgesteld, met de incidentele baten en lasten die het resultaat van de GR beïnvloeden.

Incidentele baten en lasten		
Totaal baten		
Regionale GGD taken	23.842	
Programma corona	5.755	
Veilig Thuis	19.986	
GR-ondersteuning	739	
		50.322
Af: Incidentele baten		
GGD: Bijdrage programma corona	5.755	
GGD: Rijksbijdrage HPV vaccinatiecampagne 18+	341	
GGD: Onttrekking bestemmingsreserve kwartiermaker regionale preventie infrastructuur	84	
GGD: Rijksbijdrage Versterking infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid (VIP)	1.032	
GGD: Onttrekking bestemmingsreserve EPI 4-jaarlijkse gezondheidsmonitor	100	
VT: Onttrekking aan bestemmingsreserve huiselijk geweld	486	
GR-ondersteuning	220	
		8.018
Totaal structurele baten		42.304
Totaal lasten		
Regionale GGD-taken	23.842	
Programma corona	5.755	
Veilig Thuis	19.642	
GR-ondersteuning	468	
		49.707
Af: incidentele lasten		
GGD: uitgaven programma Corona	5.755	
GGD: versterking infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid (VIP)	1.032	
GGD: uitgaven 4-jaarlijkse gezondheidsmonitor	100	
GGD: inzet kwartiermaker regionale preventie infrastructuur	84	
GGD: uitgaven vaccinatiecampagne HPV 18+	341	
VT: inzet vanuit bestemmingsreserve huiselijk geweld	486	
		7.798
Totaal structurele lasten		41.909
Structureel resultaat		395

Fiscale aspecten

De lasten zijn verantwoord met inachtneming van het geldende fiscale regime. De wijze waarop de GR hieraan invulling geeft is in 2016 na afstemming met de fiscus vastgelegd door het Algemeen Bestuur in een fiscaal handboek voor de GR.

De lasten van de GR over 2023 omvatten een vergoeding voor de uitvoeringskosten waaronder btw-kosten bij inkopen. Dit is BTW die door leveranciers bij de uitvoeringsorganisaties in rekening is gebracht bij activiteiten en die als kosten zijn meegerekend in de afrekening aan de GR. De GR vergoedt deze kosten aan de gemeente Den Haag. De GR verstuurt op haar beurt hiervoor jaarlijks een factuur aan de deelnemers voor deze kosten. Voor zover het overheidstaken betreft, mogen gemeenten de inkoop-BTW compenseren via het BTW Compensatie Fonds (BCF).

Jaarlijks wordt op grond van deze "transparantieregeling voor samenwerkingsverbanden" een schriftelijke opgave aan de regiogemeenten verstrekt, waarin het totaalbedrag van de door te schuiven omzetbelasting staat vermeld en het deel daarvan dat voor rekening komt van de desbetreffende regiogemeente.

Voor ondernemingsactiviteiten die de gemeente Den Haag op verzoek van de GR uitvoert, voor zover niet vrijgesteld van BTW, heft de gemeente Den Haag BTW bij de eindafnemer en draagt die aan de fiscus af. Bijvoorbeeld bij reizigersvaccinatie is de betrokken inwoner de eindafnemer.

De begroting 2023 is opgesteld inclusief BTW. Ook de voorschotfacturen, op basis waarvan de deelnemersbijdragen 2023 betaald zijn, zijn inclusief BTW.

Voorziening verlofsparen

In de cao-gemeenten 2021-2022 is het verlofsparen geïntroduceerd. Bovenwettelijk verlof kan worden omgezet in spaarverlof, waarmee de vervaltermijn die gold voor het bovenwettelijk verlof niet meer van toepassing is. De commissie BBV heeft aangegeven dat voor dit spaarverlofsaldo een voorziening gevormd moet worden. Begin 2023 is door de gemeente Den Haag een methodiek bepaald voor het vormen van deze voorziening. Er wordt gemeentebreed één voorziening gevormd, die wordt onderverdeeld naar de verschillende diensten. Met betrekking tot het vormen van de voorziening is besloten dat de kosten van de vorming van de voorziening centraal worden genomen en dat de kosten niet worden verrekenend met de programma's en diensten.

De voorziening wordt jaarlijks bijgesteld. De voeding van de voorziening is naar rato van hoe de personeelskosten verdeeld zijn over de programma's per dienst.

Het voorgaande betekent voor de uitvoeringsorganisaties GGD, VT en de GR dat er voldaan is aan de BBV-verplichting tot het vormen van een voorziening. De actualisatie van de voorziening kan in de komende jaren tot lasten (positief of negatief) leiden. De verwachting is echter dat dit van geringe omvang zal zijn.

Informatie Wet normering topinkomens

Met ingang van 1 januari 2013 is de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) van kracht. De WNT verplicht tot openbaarmaking van de bezoldiging van de zogenaamde "topfunctionarissen". Topfunctionarissen zijn diegenen die leidinggeven aan de gehele organisatie. Conform de WNT wordt in dit jaarverslag de beloning van de topfunctionarissen binnen de Gemeentelijke Gezondheidsdienst en Veilig Thuis Haaglanden openbaar gemaakt. Deze verplichting tot openbaarmaking geldt ook voor de beloning van andere werknemers, als de bezoldiging in 2023 meer bedraagt dan € 223.000 bruto, of als de uitkering wegens beëindiging van het dienstverband meer bedraagt dan € 75.000, wordt de overschrijding gemotiveerd. Dit is bij de GR GGD en Veilig Thuis Haaglanden niet aan de orde. De beloningen van de directeuren vallen ruimschoots onder het genoemde bezoldigingsmaximum.

Topfunctionaris Gegevens 2023 bedragen x € 1	Werknemer met bezoldiging hoger dan wettelijke maximum	
	Mevr. A.S. de Boer	Dhr. S.J.M. Urlings
Functiegegevens	Directeur GGD Haaglanden	Portefeuilledirecteur uitvoeringsorganisaties JMO en Veilig Thuis, Leerling- en Onderwijszaken
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1-1-2023 t/m 31-12-2023	1-1-2023 t/m 31-12-2023
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)*	0,8	0,2
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 115.307	€ 28.049
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 18.094	€ 4.521
Subtotaal	€ 133.401	€ 32.570
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 178.400	€ 44.600
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		
Bezoldiging	€ 133.401	€ 32.570
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

* A.S. de Boer is naast de uitvoeringsorganisatie GGD Haaglanden ook voor 0,2 fte werkzaam voor de Ambulancezorg.

S.J.M. Eurlings is naast de uitvoeringsorganisatie VT Haaglanden ook werkzaam voor JMO/Jeugd. De werkelijke inzet voor de GR als DVT bedraagt 0,4 fte en 0,6 fte voor JMO/Jeugd. Vanaf 2024 wordt deze verdeling aangepast in de personele en financiële administratie en zal conform afspraak voortaan 0,4 fte toegerekend worden aan de GR voor de inzet van de directeur Veilig Thuis.

Bij beide functionarissen blijft de totale bezoldiging onder de WNT-norm.

Gegevens 2022 bedragen x € 1	Werknemer met bezoldiging hoger dan wettelijke maximum	
	Mevr. A.S. de Boer	Dhr. S.J.M. Urlings
Functiegegevens	Directeur GGD Haaglanden	Portefeuilledirecteur uitvoeringsorganisaties JMO en Veilig Thuis, Leerling- en Onderwijszaken
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1-1-2022 t/m 31-12-2022	1-1-2022 t/m 31-12-2022
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,8	0,2
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 117.721	€ 27.109
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 18.581	€ 4.418
Subtotaal	€ 136.301	€ 31.527
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 172.800	€ 43.200
Bezoldiging	€ 136.301	€ 31.527

2. Balans

2.1 Balans per 31 december 2023

(Bedragen x €1.000)

Activa	31-12-2022	31-12-2023
Vaste activa (art. 33)		
<i>Immateriële vaste activa (art. 34)</i>	-	-
<i>Materiële vaste activa (art. 35)</i>	-	-
<i>Financiële vaste activa (art. 36)</i>	-	-
Totaal Vaste Activa	-	-
Viottende activa (art. 37)		
<i>Voorraden (art. 38)</i>	-	-
<i>Uitzettingen < 1 jaar (art. 39)</i>		
Vorderingen op openbare lichamen	-	741
Uitzettingen in 's-Rijks schatkist	2.484	1.062
<i>Liquide middelen (art. 40)</i>		
Banksaldo	0	244
<i>Overlopende activa (art. 40a)</i>		
Nog te ontvangen bedragen	2.538	1.440
Totaal Viottende Activa	5.022	3.486
Totaal Activa	5.022	3.486
Passiva	31-12-2022	31-12-2023
Vaste passiva (art. 41)		
<i>Eigen vermogen (art. 42/43)</i>		
Algemene reserve	-	-
Bestemmingsreserves	2.493	1.835
Saldo van de jaarrekening (onverdeeld resultaat)	125	597
<i>Voorzeningen (art. 44/45)</i>	-	-
<i>Vaste schulden (art. 46)</i>	-	-
Totaal Vaste Passiva	2.617	2.432
Viottende passiva (art. 47)		
<i>Viottende schulden (art. 48)</i>		
Overige schulden	-	3
<i>Overlopende passiva (art. 49)</i>		
Nog te betalen bedragen	2.404	1.052
Totaal Viottende Passiva	2.404	1.054
Totaal Passiva	5.022	3.486

2.2 Toelichting op de balans

Flottende activa

Vorderingen op openbare lichamen

Aan het eind van het jaar 2023 stond er nog een vordering van de gemeente Delft open. Deze voorschotfactuur voor de bijdrage voor het 2^e halfjaar GGD-deel is inmiddels voldaan.

Uitzettingen in 's-Rijks schatkist

Gemeenschappelijke regelingen moeten net als gemeenten hun 'overtollige middelen' bij het Ministerie van Financiën stallen, conform de Wet Schatkistbankieren. Voor de GR GGD-VT wordt de rekening courant rekening bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) dagelijks automatisch afgeroomd boven de limiet van € 250.000.

De hoogte van het bedrag op de rekening bij het Ministerie van Financiën fluctueert gedurende het jaar. De GR ontvangt deelnemersbijdragen en betaalt voorschotten aan de uitvoeringsorganisaties voor het uitvoeren van de taken.

Het Ministerie van Financiën hanteert voor het drempelbedrag een ondergrens van € 1 miljoen.

Uit onderstaande tabel blijkt dat in alle kwartalen het toegestane drempelbedrag niet is overschreden.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1.000)				
Verslagjaar 2023				
Drempelbedrag	1.000	1.000	1.000	1.000
<i>(2% van het begrotingstotaal met een ondergrens van 1 miljoen euro)</i>				
	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's-Rijks schatkist aangehouden middel	56	250	168	165
Ruimte onder het drempelbedrag	944	750	832	835
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

Liquide middelen

Het saldo op 31 december 2023 op de rekeningcourant rekening bij de Bank Nederlandse gemeenten (BNG) was € 244.000.

Overlopende activa

De post overlopende activa bestaat uit verrekeningen die naar aanleiding van de nacalculatie 2023 plaats zullen vinden met de Gemeente Den Haag als opdrachtnemer van de uitvoeringsorganisaties en de gemeenten. Deze verrekeningen van nog door de GR te ontvangen bedragen kunnen plaatsvinden nadat het AB heeft ingestemd met de definitieve jaarstukken.

Nog te ontvangen bedragen (in € 1.000)	2023
Gemeente Den Haag (UO): nacalculatie o.b.v. uitvoeringsovereenkomst VT Meldingen (structurele formatie) 2023	550
Gemeente Den Haag (UO): nacalculatie o.b.v. uitvoeringsovereenkomst VT Versterken lokale teams 2023	226
Gemeente Den Haag (UO): nacalculatie o.b.v. uitvoeringsovereenkomst GGD Toezicht Kinderopvang 2023	361
GR-gemeenten: afrekening Lijkschouw conform Financieel Statuut incl. BTW 2023	91
GR-gemeenten: afrekening de door de UO geclaimde compensabele BTW 2023	147
GR-gemeenten: afrekening van de geclaimde compensabele BTW 2023 inzake GR-ondersteuning	8
Ministerie van Financiën: rekening-courant rente 4 ^e kwartaal 2023	57
Totaal nog door GR te ontvangen over 2023	1.440

Vaste passiva

Eigen Vermogen

Het eigen vermogen van de GR bestaat op dit moment uit bestemmingsreserves en het onverdeeld resultaat van de jaarrekening.

Bestemmingsreserves

In onderstaande tabel zijn de bestemmingsreserves van de GR opgenomen.

Bestemmingsreserves GR (bedragen in € 1.000)	Stand per 1-1- 2023	Resultaat- bestemming	Dotaties	Onttrekkingen	Stand per 31-12-2023
VT: radarfunctie/ Meldcode	486	0	0	486	0
VT: Versterken lokale teams gemeenten	1.330	12	0	0	1.342
GGD: Tijdelijke intensiveringen	577		0	84	493
GGD: EPI vierjarige gezondheidsmonitor	100	0	0	100	0
Totaal bestemmingsreserves	2.493	12	-	670	1.835

Bestemmingsreserve radarfunctie/meldcode

Het AB heeft besloten tot het instellen van deze reserve bij de Jaarstukken 2020. Het betreft een positief resultaat dat in 2020 is ontstaan bij de GR doordat DUVO-middelen aan de GR zijn verstrekt in verband met de radarfunctie en de Meldcode. In 2023 heeft het AB besloten de middelen uit deze reserve in te zetten via onttrekkingen zoals opgenomen in de Begrotingswijziging 2023. € 411.000 is ingezet voor de dekking van de hogere personeelskosten VTH in 2023 als gevolg van de nieuwe CAO gemeenteamtbanen, zodat hiervoor de deelnemersbijdragen minder verhoogd hoefde te worden. Daarnaast is € 75.000 ingezet voor incidentele aanpassingen op locaties van VTH om hybride werken beter mogelijk te maken.

Bestemmingsreserve versterken lokale teams

Bij de jaarstukken 2021 heeft het AB besloten om deze bestemmingsreserve te vormen om het budget beschikbaar te houden voor de uitwerking van lokale plannen van de deelnemende gemeenten om hun lokale teams op het gebied van huiselijk geweld te versterken. De besteding van de middelen in de reserve is afhankelijk van de uitvoering van de plannen in de zes gemeenten die in de afgelopen jaren hun aandeel van het beschikbare budget nog niet (volledig) besteed hebben.

Bestemmingsreserve tijdelijke intensiveringen GGD

In 2021 is er een maatwerkafpraak met de opdrachtnemer gemaakt over het positieve resultaat 2021. Het doel van deze reserve is om budget beschikbaar te houden voor inzet in de komende jaren op het gebied van het versterken van de publieke gezondheid in de regio. In 2023 is via de Begrotingswijziging 2023 een bedrag van € 84.000 onttrokken aan deze reserve voor de dekking van de kosten voor de inzet van de kwartiermaker Regionale preventie infrastructuur.

Bestemmingsreserve EPI vierjarige gezondheidsmonitor

Bij de jaarrekening 2021 heeft het AB besloten om het budget dat in 2020 niet besteed is, in verband met corona, beschikbaar te houden in een bestemmingsreserve voor deze specifieke taak die elke vier jaar moet worden uitgevoerd en extra kosten met zich mee brengt. Zoals gemeld in de begroting is het budget ingezet in 2023.

Saldo van de jaarrekening (onverdeeld resultaat)

	Resultaat GR 2023 per onderdeel
Positief resultaat 2023 GGD	0
Positief resultaat 2022 Veilig Thuis	326
Positief resultaat 2022 GR-ondersteuning	271
Totaal resultaat GR 2023	597

Vlottende passiva

De vlottende passiva van de GR bestaan uit de vlottende schulden en de overlopende passiva.

Vlottende schulden

Op 31 december was er een openstaande factuur die op korte termijn door de GR betaald moest worden (vlottende schulden). Het gaat om een bedrag van € 3.000 aan doorbelaste kosten voor het pakket dat de GR gebruikt voor de financiële administratie.

Overlopende passiva

De post overlopende passiva bestaat uit verrekeningen die naar aanleiding van de nacalculatie 2023 plaats zullen vinden met de Gemeente Den Haag als opdrachtnemer van de uitvoeringsorganisaties en de deelnemende gemeenten. Deze bedragen kunnen door de GR betaald worden nadat het AB heeft ingestemd met de jaarstukken.

Nog door GR te betalen bedragen (in € 1.000)	2023
GR-gemeenten: afrekening 2023 GGD Toezicht Kinderopvang conform Financieel Statuut	361
Gemeente Den Haag (UO): compensabele BTW 2023	147
Gemeente Den Haag (UO): nacalculatie o.b.v. uitvoeringsovereenkomst GGD Lijkschouw incl. BTW 2023	91
Gemeente Den Haag (UO): nacalculatie obv uitvoeringsovereenkomst VT Meldingen (flexibele inzet) 2023	450
Raming inzet KokxDeVoogd december 2023	3
Totaal nog door GR te betalen over 2023	1.052

2.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in:

- het Besluit Begroting en Verantwoording voor provincies en gemeenten (BBV)
- het Financieel Statuut ex artikel 212 Gemeentewet
- de (addendum) kadernota rechtmatigheid 2021 en 2022
- de Algemene verordening Financieel Beheer en Beleid van de gemeente Den Haag

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De programmarekening is net als de begroting opgesteld volgens het stelsel van baten en lasten. In de programmarekening zijn de baten en lasten opgenomen die toe te rekenen zijn aan het begrotingsjaar. Het moment van betaling of ontvangst van het geld is daarbij niet van belang.

De GR verantwoordt de baten uit de deelnemersbijdragen inclusief de verrekeningen die op basis van de afspraken plaatsvinden over de p x q gefinancierde taken. Het verschil tussen de feitelijke ontvangsten en de gerealiseerde baten wordt afgerekend met de deelnemende gemeenten.

De waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders is aangegeven. Bij de bepaling van het resultaat wordt onder andere rekening gehouden met het voorzichtigheidsprincipe, het matchingprincipe en het realisatieprincipe.

Voor de activa wordt de verkrijgings- of vervaardigingsprijs als waarderingsgrondslag toegepast. De passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, voor zover niet anders is vermeld.

Normenkader

Op 9 februari 2023 heeft het AB het controleprotocol accountantscontrole vastgesteld. In dit controleprotocol zijn nadere aanwijzingen opgenomen voor de accountant ten aanzien van de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling GGD – VT Haaglanden. Het normenkader is als bijlage opgenomen bij het controleprotocol en bevat een inventarisatie van de in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording relevante wet- en regelgeving.

Algemene grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de Algemene verordening financieel beheer en beleid gemeente Den Haag 2019 en op basis van de Kadernota rechtmatigheid 2023. Dit betekent dat:

- de rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 van de Financiële Verhoudingswet;

- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaarden criterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium. Een nadere uitwerking is opgenomen in het controleprotocol van de GR GGD-VT.

De verantwoordingsgrens is 1% van de totale lasten van de gemeenschappelijke regeling, inclusief eventuele toevoegingen aan de reserves. Dit is € 0,5 miljoen. Voor zowel fouten als voor onduidelijkheden afzonderlijk geldt hetzelfde percentage. Fouten en onduidelijkheden worden niet bij elkaar opgesteld.

De rapporteringstolerantie van de gemeenschappelijke regeling GGD-VT is 5% van de verantwoordingsgrens, dat is € 25.000. Boven dit bedrag worden fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering opgenomen.

Flottende activa

Vorderingen

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Ook de vorderingen voor meerjarige subsidies zijn nominaal gewaardeerd.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen is het verschil tussen de activa en het vreemd vermogen. Binnen het eigen vermogen wordt onderscheid gemaakt in de algemene reserve, de overige bestemmingsreserves en het onverdeeld resultaat.

Kortlopende schulden

Schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

2.4 Gebeurtenissen na balansdatum

Niet van toepassing, er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum.

2.5 Verantwoording rechtmatigheid dagelijks bestuur GR

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 9 februari 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 0,5 miljoen. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023.

Bevinding

Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. Er zijn geen afwijkingen geconstateerd.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het algemeen bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. Aangezien er geen afwijkingen geconstateerd zijn heeft het dagelijks bestuur in de paragraaf bedrijfsvoering geen acties hoeven te beschrijven afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

3. Bijlagen bij de jaarrekening

3.1 Eindafrekeningen

Afrekening tussen opdrachtnemer Gemeente Den Haag en opdrachtgever GR

Het GR-bestuur heeft over de door de gemeente Den Haag als opdrachtnemer gerealiseerde baten en lasten 2023 een definitieve eindverantwoording ontvangen, met overlegging van een controleverklaring. Deze geverifieerde baten en lasten zijn verwerkt in de jaarrekening van de GR.

Exploitatie opdrachtnemer GGD-taken 2023					
	Door opdrachtnemer ontvangen baten			30.135.000	
	Door opdrachtnemer gerealiseerde lasten			-30.230.870	
	Exploitatiesaldo opdrachtnemer na uitvoering GGD-taken 2023				-95.870
Afrekening conform Financieel statuut en Uitvoeringsovereenkomst					
	Toezicht op de kinderopvang, p*q afrekening			-361.000	
	Taken Wet op de lijkbezorging, p*q afrekening			75.000	
	Totaal afrekening				-286.000
Afrekening compensabele BTW					19.870
Resultaat opdrachtnemer na afrekening GGD					-362.000
Verrekening BTW op Lijkschouw					171.096

Exploitatie opdrachtnemer VT-taken 2023					
	Door opdrachtnemer ontvangen baten			19.430.000	
	Door opdrachtnemer gerealiseerde lasten			-19.471.166	
	Exploitatiesaldo opdrachtnemer na uitvoering VT-taken 2023				-41.166
Afrekening conform Financieel statuut en Uitvoeringsovereenkomst					
	Melding Veilig Thuis (structurele formatie)			-550.000	
	Meldingen Veilig Thuis (flexibele inzet)			450.000	
	Investering in lokale teams			0	
	Totaal afrekening				-100.000
Afrekening compensabele BTW					127.166
Resultaat opdrachtnemer na afrekening VT					-14.000

In de eindverantwoording zijn door de opdrachtnemer ook verrekeningen voorgesteld. Deze verrekeningen, die zijn opgenomen in onderstaande tabel, zijn verwerkt in de jaarrekening van de GR.

Totaal exploitatiesaldo opdrachtnemer na afrekening GGD en VT					-376.000
Voorstellen voor verrekening o.b.v. art. 5.8 raamovereenkomst					
Verrekeningen GGD					
	Algemene infectieziektebestrijding			0	
	Tuberculosebestrijding			0	
	Medische milieukunde			0	
	Totaalbedrag verrekeningen GGD				0
Verrekeningen VT					
	Investering in lokale teams			-226.000	
	Totaalbedrag verrekeningen VT				-226.000
Totaalbedrag voorgestelde verrekeningen					-226.000
Resultaat opdrachtnemer na verrekeningen GGD en VT					-602.000

Nacalculatie deelnemersbijdragen

Reguliere afrekeningen

Conform het Financieel Statuut van de GR en de (gewijzigde) begroting worden enkele budgetten achteraf afgerekend. Zowel de vergoeding aan de opdrachtnemer als de gemeentelijke bijdragen aan de GR wordt hierbij achteraf bepaald op basis van realisatiecijfers:

- o GGD-basistaak Toezicht op de kinderopvang (o.b.v. gerealiseerde hoeveelheid) een lagere realisatie leidt tot een terugbetaling van € 362.000 op totaalniveau aan de deelnemers. Verrekening vindt plaats op basis van de werkelijke aantallen per gemeente.
- o GGD-plustaak taken Wet op de Lijkbezorging (o.b.v. gerealiseerde hoeveelheid) een hogere realisatie van € 91.000 inclusief BTW. Volgens afspraak vindt verrekening plaats op basis van de werkelijke afname per gemeente.

De reguliere verrekeningen resulteren voor het onderdeel GGD in een aan de deelnemende gemeenten te betalen bedrag van € 250.000.

Voor het onderdeel Veilig Thuis en de GR-ondersteuning vindt er een verrekening van de compensabele inkoop btw plaats met de deelnemende gemeenten. In totaal is dit voor Veilig Thuis een bedrag van € 126.000 en voor de GR-ondersteuning betreft het € 7.000.

Definitieve deelnemersbijdragen 2023

De afrekeningen resulteren in onderstaande verdeling van de deelnemersbijdragen naar gemeenten.

Tabel GGD: Nacalculatie deelnemersbijdragen GGD-taken 2023 per gemeente

Deelnemersbijdrage GGD (bedragen x € 1.000)	Totaal	Deft	D-H	L-V	M-D	P-N	Rsw	Wa	We	Ztm	GR-reserve
<u>Toezicht Kinderopvang</u>											
Voorschot o.b.v. voorcalculatie	2.619	184	1.421	198	64	117	108	67	228	232	
Nacalculatie	-362	-0	-249	-25	-16	-22	-11	-11	-10	-16	
Definitieve deelnemersbijdrage Toezicht Kinderopvang	2.257	184	1.172	173	48	95	97	56	218	216	
<u>Lijkschouw</u>											
Voorschot o.b.v. voorcalculatie	898	97	489	59	7	22	52	29	73	70	
Nacalculatie incl. BTW	88	-10	50	11	5	0	-7	6	15	18	
Definitieve deelnemersbijdrage Lijkschouw	986	87	539	70	12	22	45	35	88	88	
<u>Overige taken</u>											
Voorschot o.b.v. voorcalculatie	12.380	1.071	6.257	784	198	582	590	276	1.153	1.285	184
Nacalculatie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Definitieve deelnemersbijdrage Overige taken	12.380	1.071	6.257	784	198	582	590	276	1.153	1.285	184
<u>Compensabele BTW</u>											
Voorschot o.b.v. voorcalculatie	198	18	97	13	3	10	10	5	20	22	
Nacalculatie	21	2	10	2	1	1	1	0	2	2	
Definitieve deelnemersbijdrage compensabele BTW	219	20	107	15	4	11	11	5	22	24	
<u>TOTAAL</u>											
Voorschot o.b.v. voorcalculatie	16.095	1.370	8.264	1.054	272	731	760	377	1.474	1.609	184
Nacalculatie	-253	-8	-189	-12	-10	-21	-17	-5	7	4	-
Definitieve deelnemersbijdrage	15.842	1.361	8.075	1.042	262	710	743	372	1.480	1.613	184

Tabel VT: Nacalculatie deelnemersbijdragen Veilig Thuis 2023 per gemeente

Deelnemersbijdrage VT (bedragen x € 1.000)	Totaal	Delft	D-H	L-V	M-D	P-N	Rsw	Wa	We	Ztm	GR-reserve
VT											
Voorschot o.b.v. voorcalculatie	19.429	2.243	13.236	573	86	295	582	187	621	1.120	486
Nacalculatie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Definitieve deelnemersbijdrage VT	19.429	2.243	13.236	573	86	295	582	187	621	1.120	486
Compensabele BTW											
Voorschot o.b.v. voorcalculatie	412	32	247	22	3	10	24	7	22	45	
Nacalculatie	126	32	129	-6	-1	-2	-7	-2	-4	-13	
Definitieve deelnemersbijdrage compensabele BTW	538	64	376	16	2	8	17	5	18	32	-
TOTAAL											
Voorschot o.b.v. voorcalculatie	19.841	2.275	13.483	595	89	305	606	194	643	1.165	486
Nacalculatie	126	32	129	-6	-1	-2	-7	-2	-4	-13	-
Definitieve deelnemersbijdrage	19.967	2.307	13.612	589	88	303	599	192	639	1.152	486

Tabel GR-ondersteuning: Nacalculatie GR-ondersteuning 2023 per gemeente

Deelnemersbijdrage GR-ondersteuning (bedragen x € 1.000)	Totaal	Delft	D-H	L-V	M-D	P-N	Rsw	Wa	We	Ztm	GR-reserve
GR-ondersteuning											
Voorschot o.b.v. voorcalculatie	441	41	214	30	8	22	22	11	44	49	
Nacalculatie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Definitieve deelnemersbijdrage GR-ondersteuning	441	41	214	30	8	22	22	11	44	49	-
Compensabele BTW											
Voorschot o.b.v. voorcalculatie	73	7	35	5	1	4	4	2	7	8	
Nacalculatie	7	0	4	0	0	-0	0	-0	1	1	
Definitieve deelnemersbijdrage compensabele BTW	80	7	39	5	1	4	4	2	8	9	-
TOTAAL											
Voorschot o.b.v. voorcalculatie	514	48	249	35	9	26	26	13	51	57	-
Nacalculatie	7	0	4	0	0	-0	0	-0	1	1	-
Definitieve deelnemersbijdrage	521	48	253	35	9	26	26	13	52	58	-

Ter nadere specificatie staat in onderstaande overzicht de aantallen van de taken waarop P*Q afrekening per gemeente plaatsvindt.

Toezicht op de kinderopvang

	Gewijzigde Tarief 2023										Tot.
	L-V	D-H	M-D	P-N	Rsw	Wes	Zim	Tot.			
Kinderdagopvang/ centrum voor buitenschoolse opvang											
Onderzoek voor registratie nieuw kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang (OVR)	11	1	0	3	4	0	3	7	31		
Onderzoek na registratie nieuw kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang (ONR)	3	0	0	3	1	6	4	2	22		
Streng aan de poort: Onderzoek voor registratie nieuw kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang (OVR)	0	15	0	0	0	0	0	1	16		
Streng aan de poort: Onderzoek na registratie nieuw kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang (ONR)	0	19	0	0	0	0	0	0	19		
Onderzoek voor registratie: verhuizing	1	6	0	1	3	0	2	0	16		
Onderzoek voor registratie: houdwijziging	1	16	0	0	0	0	0	0	17		
Regulier onderzoek (alle items)	0	59	0	0	0	0	1	0	60		
Regulier onderzoek BSO, KDV (beperkt)	3	3	0	2	0	5	3	3	28		
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht BSO, KDV Groene+ inspectie	68	47	10	30	36	14	77	79	361		
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht BSO, KDV Groene+ inspectie	0	0	0	0	0	0	14	0	327		
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht BSO, KDV Gele inspectie	34	96	15	12	13	5	12	28	230		
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht BSO, KDV Oranje inspectie	0	33	2	3	2	0	0	3	45		
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht BSO, KDV Rode inspectie	0	11	0	0	0	1	0	0	13		
VE-module (gegevens aug 2019, alle locaties die VE aanbieden)	22	141	4	12	15	3	36	27	270		
Nader onderzoek (heirinspectie), inclusief rapportage	5	7	1	1	4	0	3	19	40		
Nader onderzoek (bureauonderzoek), inclusief rapportage	3	2	0	0	1	0	1	3	10		
Nader onderzoek bij een oranje of rode inspectie	0	8	0	0	2	0	0	1	11		
Incidenteel onderzoek (heirinspectie), inclusief rapportage	5	30	2	4	3	0	3	4	54		
Incidenteel onderzoek (bureauonderzoek), inclusief rapportage	2	10	0	0	2	1	7	2	25		
Fitsactie	0	148	0	0	0	0	0	0	215		
Voorziening voor gastouderopvang											
Inspectie nieuwe voorziening voor gastouderopvang of voor wijziging van een bestaande registratie (10 wkn. onderzoek), inclusief rapportage (OVR VGO)	6	42	2	4	4	6	7	5	95		
Reguliere inspectie, inclusief rapportage (jaarlijks)	27	200	7	19	16	10	75	46	424		
Nader onderzoek (heirinspectie/bureau), inclusief rapportage	0	2	0	2	0	0	0	2	6		
Incidenteel onderzoek	1	6	0	1	0	1	0	3	12		
Incidenteel onderzoek (bureau)	0	0	0	0	0	0	2	1	3		
Gastouderbureaus (geen IKK)											
Onderzoek voor registratie nieuw gastouderbureau	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Onderzoek na registratie nieuw kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang en gastouderbureau	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Streng aan de poort: Onderzoek voor registratie nieuw gastouderbureau	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Streng aan de poort: Onderzoek na registratie nieuw gastouderbureau	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Regulier onderzoek van een gastouderbureau (alle items)	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Regulier onderzoek van een gastouderbureau (beperkt)	2	4	1	1	1	2	2	1	14		
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht, Groene inspectie	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht, Gele inspectie	0	2	0	0	0	0	0	0	2		
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht, Oranje inspectie	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht, Rode inspectie	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Incidenteel onderzoek (bureau)	0	0	1	0	0	0	0	0	1		
Overig											
Herstel-aanbod (KDV, BSO, GOB en gastouders)	29	142	12	16	12	18	40	51	339		
Klachten signalen	6	33	1	1	1	1	1	3	47		
Bevel	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Uren (overleg, extra)	16	232	10	23	25	15	15	18	379		
Jeugdverblijven											
Jeugdverblijven	0	1	0	0	1	0	0	0	2		
Gemeenschappelijke regeling aantallen											
Tarief 2023	178	1067	42	88	94	50	220	215	2147		
Realisatie	182	1351	61	121	104	74	226	237	2590		
Totaal											
Realisatie	€ 183.608	€ 1.171.832	€ 47.822	€ 94.532	€ 96.804	€ 55.703	€ 217.734	€ 215.518	€ 2.256.943		
Begroting	€ 183.811	€ 1.421.408	€ 63.637	€ 116.609	€ 107.725	€ 67.331	€ 227.658	€ 231.989	€ 2.618.330		
Nacalculatie	€ 203	€ 249.576	€ 24.771	€ 15.816	€ 22.077	€ 10.921	€ 11.628	€ 9.925	€ 16.471	€ 361.387	

Taken wet op de Lijkbezorging

Begrote aantallen 2023		Delft	D-H	L-V	M-D	P-N	Rsw	Was	Wes	Ztm	Totaal	
Collegiaal overleg / adviezen forensische zorg		47	219	24	4	11	23	11	28	33	400	
Euthanasie		41	205	55	8	15	51	21	36	51	483	
Lijkschouw		101	513	44	4	19	37	25	75	59	877	
Melding dood minderjarige		7	15	-	-	-	1	-	-	1	24	
Uitstellen begrafenis, lijkenpas		72	521	73	3	16	31	20	35	116	887	
NODOK		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Begrote opbrengst 2023 (PxQ)		Gewijzigd tarief 2023	Delft	D-H	L-V	M-D	P-N	Rsw	Was	Wes	Ztm	Totaal
Collegiaal overleg / adviezen forensische zorg	€ 91,94	€ 4.321	€ 20.135	€ 2.207	€ 368	€ 1.011	€ 2.115	€ 1.011	€ 2.574	€ 3.034	€ 36.776	
Euthanasie	€ 367,88	€ 15.083	€ 75.415	€ 20.233	€ 2.943	€ 5.518	€ 18.762	€ 7.725	€ 13.244	€ 18.762	€ 177.686	
Lijkschouw	€ 575,56	€ 58.132	€ 295.262	€ 25.325	€ 2.302	€ 10.936	€ 21.296	€ 14.389	€ 43.167	€ 33.958	€ 504.766	
Melding dood minderjarige	€ 102,00	€ 714	€ 1.530	€ -	€ -	€ -	€ 102	€ -	€ -	€ 102	€ 2.448	
Uitstellen begrafenis, lijkenpas	€ 19,99	€ 1.439	€ 10.415	€ 1.459	€ 60	€ 320	€ 620	€ 400	€ 700	€ 2.319	€ 17.731	
Totaal excl. 21% BTW		€ 79.689	€ 402.757	€ 49.224	€ 5.673	€ 17.785	€ 42.894	€ 23.526	€ 59.685	€ 58.175	€ 739.407	
Totaal incl. 21% BTW		€ 96.424	€ 487.336	€ 59.561	€ 6.864	€ 21.520	€ 51.902	€ 28.466	€ 72.218	€ 70.391	€ 894.683	
Werkelijke aantallen tot en met december 2023		Delft	D-H	L-V	M-D	P-N	Rsw	Was	Wes	Ztm	Totaal	
Collegiaal overleg / adviezen forensische zorg		51	251	32	11	9	23	17	33	48	475	
Euthanasie		40	227	44	3	12	34	20	62	64	506	
Lijkschouw		85	563	64	14	22	37	34	80	72	971	
Melding dood minderjarige		6	20	1			1			3	31	
Zwangerschapsafbreking			1								1	
Uitstellen begrafenis, lijkenpas		130	631	81	3	22	60	16	39	148	1.130	
NODOK		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Prognose opbrengsten tot en met december 2022		Gewijzigd tarief 2022	Delft	D-H	L-V	M-D	P-N	Rsw	Was	Wes	Ztm	Totaal
Collegiaal overleg / adviezen forensische zorg	€ 91,94	€ 4.689	€ 23.077	€ 2.942	€ 1.011	€ 827	€ 2.115	€ 1.563	€ 3.034	€ 4.413	€ 43.672	
Euthanasie	€ 367,88	€ 14.715	€ 83.509	€ 16.187	€ 1.104	€ 4.415	€ 12.508	€ 7.358	€ 22.809	€ 23.544	€ 186.147	
Lijkschouw	€ 575,56	€ 48.923	€ 324.040	€ 36.836	€ 8.058	€ 12.662	€ 21.296	€ 19.569	€ 46.045	€ 41.440	€ 558.869	
Melding dood minderjarige	€ 102,00	€ 612	€ 2.040	€ 102	€ -	€ -	€ 102	€ -	€ -	€ 306	€ 3.161	
Zwangerschapsafbreking	€ 305,25	€ -	€ 305	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 305	
Uitstellen begrafenis, lijkenpas	€ 19,99	€ 2.599	€ 12.614	€ 1.619	€ 60	€ 440	€ 1.199	€ 320	€ 780	€ 2.959	€ 22.589	
Totaal excl. 21% BTW		€ 71.537	€ 445.585	€ 57.686	€ 10.233	€ 18.344	€ 37.220	€ 28.809	€ 72.667	€ 72.662	€ 814.743	
Totaal incl. 21% BTW		€ 86.560	€ 539.158	€ 69.800	€ 12.382	€ 22.196	€ 45.036	€ 34.859	€ 87.927	€ 87.921	€ 985.840	
Nacalculatie incl. 21% BTW		€ -9.864	€ 51.821	€ 10.239	€ 5.517	€ 677	€ -6.866	€ 6.393	€ 15.709	€ 17.530	€ 91.157	

3.2 Overzichten conform Financieel Statuut

Artikel 8 van het financieel statuut schrijft de volgende informatieve overzichten voor:

Overzicht hoeveel vaste FTE per programma ingezet voor de GR

Onderstaande overzichten geven de vaste formatie-omvang weer op basis waarvan de overheadtoeslag is bepaald.

GGD: formatie op basis van gewijzigde begroting 2023		
1.	Epidemiologie	8,90
2.	Gezondheidsbevordering	9,80
3.	Beleidsadviesing	7,06
4.	Preventieve ouderengezondheidszorg	-
5.	Regeling onverzekerden	-
6.	Algemene Infectieziektebestrijding	30,44
7.	Tuberculosebestrijding	12,95
8.	Bevordering seksuele gezondheid	15,59
9.	Medische milieukunde	7,85
10.	Technische Hygiënezorg	2,46
12.	Inzet rond (en voorbereiding op) incidenten, rampen en crises rampen en crises	1,00
13.	Toezicht op de kinderopvang	22,38
14.	Inspecties tatoeages & piercings	0,30
17.	Directeur Publieke Gezondheid	-
18.	GGD: zorginstelling	4,59
19.	Publieksinformatie	3,40
Direct personeel basispakket		126,72
11.	Reizigersadvies en -vaccinatie	16,35
15.	Hygiëne-inspectie seksinrichtingen	0,38
16.	Taken wet op de lijkbezorging	3,57
Direct personeel pluspakket		20,30
20.	Indirecte kosten GGD basispakket (BBV Overhead)	16,60
20.	Indirecte kosten GGD pluspakket (BBV Overhead)	0,45
Indirect personeel GGD		17,05
Vaste formatie 2023		164,07
Veilig Thuis: formatie op basis van gewijzigde begroting 2023		
	Advies	12,01
	Meldingen	125,90
	Coördinatie huisverboden	6,31
	Voorlichting	0,18
Begroting Programma VT Haaglanden		144,41
	Indirect personeel	26,68
Vaste formatie 2023		171,09

Overzicht investeringen van de uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de GR

Er zijn geen investeringen gepleegd bij de GGD en Veilig Thuis in 2023 ten behoeve van de GR.

3.3 Overzichten taakvelden conform BBV

Verdelingsprincipe taakvelden over programma's

Programma	Taakveld
Programma GGD	
Baten en lasten GGD basistaken excl. TOKIN	7.1 Volksgezondheid
Baten en lasten GGD basistaak TOKIN	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie
Baten en lasten Pluspakket, incl BTW op Lijkschouw	7.1 Volksgezondheid
Onvoorziene baten en lasten GGD plustaken BTW op Lijkschouw	7.1 Volksgezondheid
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	0.10 Mutaties reserves
Programma VT	
Lasten te dekken uit baten centrumgemeentegelden WMO/DUVO	6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)
Overige lasten te dekken uit deelnemersbijdragen	6.82a Jeugdbescherming
Onvoorziene baten en lasten VT taken	6.82a Jeugdbescherming
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	0.10 Mutaties reserves
Programma Overhead	
Lasten overhead (GGD en VT)	0.4 Overhead
Lasten en baten GR Ondersteuning	0.4 Overhead
Rentebaten GR	0.5 Treasury
Resultaat	
Resultaat GGD en VT (incl. overhead)	0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten

Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld

Taakveld	Begroting na wijziging			Realisatie			Verschil		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.10 Mutaties reserves (GGD en VT)	670	0	670	670	0	670	0	0	0
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0	597	-597	0	597	-597
0.4 Overhead (GGD en VT)	511	12.284	-11.773	519	12.241	-11.722	8	-43	51
0.5. Treasury (GR ondersteuning)	0	0	0	220	0	220	220	0	220
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie (Tokin GGD)	2.619	1.761	858	2.257	1.400	857	-362	-361	-1
6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (VT)	10.275	10.761	-486	10.275	10.535	-260	0	-226	226
6.82a Jeugdbescherming (VT)	9.080	2.922	6.158	9.207	2.949	6.258	127	27	100
7.1 Volksgezondheid (GGD excl. Tokin)	34.428	29.855	4.573	27.156	22.582	4.574	-7.272	-7.273	1
Totaal Taakvelden	57.583	57.583	0	50.304	50.304	0	-7.279	-7.279	0

Overzicht kostencategorieën

Kostencategorieën	Begroting na wijziging			Realisatie			Verschil		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Inkomenoverdrachten	57.583	57.583	0	50.305	49.708	597	-7.278	-7.875	597
Totaal Taakvelden	57.583	57.583	0	50.305	49.708	597	-7.278	-7.875	597

Overzicht deelnemersbijdragen naar taakvelden

Taakveld	Totaal	Delft	D-H	L-V	M-D	P-N	Rsw	Wa	We	Ztm
0.4 Overhead	520.612	48.348	252.875	35.388	9.369	25.975	26.004	12.905	51.907	57.840
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	2.256.943	183.608	1.171.832	173.390	47.822	94.532	96.804	55.703	217.734	215.518
6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	8.671.000	1.421.000	7.250.000							
6.82a Jeugdbescherming	10.810.166	885.723	6.362.032	589.279	88.443	303.381	598.534	192.313	638.642	1.151.819
7.1 Volksgezondheid	13.400.710	1.177.762	6.903.035	868.612	214.146	615.125	646.042	316.098	1.262.666	1.397.224
Totaal Taakvelden	35.659.431	3.716.441	21.939.774	1.666.669	359.780	1.039.013	1.367.384	577.019	2.170.949	2.822.401

3.4 Sisa verantwoordingsinformatie

Sisa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 12-02-2024								
Verstreker	Uitvoeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
VWS	H29	Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en	Naam van de pijler	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen – zelfstandige uitvoering	Cumulatieve besteding (1/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen – Inclusief verantwoording tussen medeoverheden	Plannen uitgevoerd conform uitvraag? (Ja/Nee)	Toelichting - verplicht als bij H29/04 "Nee" is ingevuld	Zelfstandige uitvoering? (Ja/ Nee)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H29/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: H29/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: H29/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H29/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H29/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H29/06</i>
			1 Kwetsbaarheden wegnemen	€ 798.785	€ 798.785		Doordat medewerkers geworven moesten worden is nog niet alles gerealiseerd. Voor 2024 zijn alle posities vervuld.	Ja
			2 Verstevigen (boven) regionale monitoring en surveillance	€ 75.280	€ 318.322	Ja		Nee
			3 Versterken wetenschappelijke kennisinfrastructuur					
			4 Samenwerking bovenregionaal niveau					
5 Versneld opleiden	€ 120.688	€ 120.688	Ja		Ja			
VWS	H29B	Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en	Naam van de pijler	Besteding (jaar T)	Plannen uitgevoerd conform uitvraag? (Ja/Nee)	Toelichting - verplicht als bij H29B/04 "Nee" is ingevuld		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H29B/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H29B/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: H29B/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H29B/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H29B/05</i>	
			1 Kwetsbaarheden wegnemen					
			2 Verstevigen (boven) regionale monitoring en surveillance					
			3 50620 Geneeskundige Gezondheidsdienst Zuid-Limburg	Versterken wetenschappelijke kennisinfrastructuur	€ 80.803	Ja		
			4 Samenwerking bovenregionaal niveau					
5 Versneld opleiden								
VWS	H33	Regeling specifieke uitkering COVID-19-vaccinatie	Besteding (jaar T) voor het in stand houden van een infrastructuur t.b.v. een basiscapaciteit voor het zetten van COVID-19 vaccinales daarbij rekening houdend met mogelijke opschaling	Besteding (jaar T) voor opschaling van de basisinfrastructuur voor het zetten van COVID-19 vaccinales in het kader van een vaccinatiecampagne.	Heeft u (met toestemming van de minister van VWS) de infrastructuur voor basiscapaciteit voor alternatieve doeleinden ingezet? (Ja/Nee)	Besteding (jaar T) ten behoeve van alternatieve doeleinden (verplicht als bij voorgaande indicator 'Ja' is geselecteerd)		
			<i>Aard controle R Indicator: H33/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: H33/02</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: H33/03</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: H33/04</i>		
			€ 218.959	€ 1.680.118	Ja	€ 44.515		

3.5 Controleverklaring

De controleverklaring van de accountant wordt bij de definitieve jaarstukken separaat toegevoegd.

Deel 3: Besluit

Het Algemeen Bestuur van de GR GGD en Veilig Thuis Haaglanden,

Gezien:

- De definitieve eindverantwoording van Gemeente Den Haag over de dienstverlening 2023 met controleverklaring;
- De controleverklaring bij de jaarrekening 2023 van de GR GGD-VT;

Besluit tot:

1. Het vaststellen van het Jaarverslag 2023 van de GR GGD en Veilig Thuis Haaglanden;
2. Het vaststellen van de Jaarrekening 2023 van de GR GGD en Veilig Thuis Haaglanden;
3. Instemmen met het verzenden van de jaarstukken 2023 van de GR GGD en Veilig Thuis Haaglanden met aanbiedingsbrief aan de deelnemende gemeenten;
4. Het in het kader van de reguliere afrekening vaststellen van de nacalculatie van deelnemersbijdragen Regionale GGD-taken en VT-taken 2023 conform bijlage 3.1.2;
5. Als onderdeel van de jaarrekening instemmen met de resultaatbestemming:
 - Een dotatie van € 226.000 aan de bestemmingsreserve Versterken lokale teams. Hiermee blijft het budget beschikbaar voor gemeenten om komende jaren hun plannen om de lokale teams op het gebied van huiselijk geweld te versterken uit te voeren.
 - Een dotatie van € 136.000 aan de bestemmingsreserve GGD en € 136.000 aan de bestemmingsreserve VT (resultaat GR-ondersteuning).
 - Een dotatie van € 100.000 aan de bestemmingsreserve VT (resultaat Meldingen).

Aldus besloten in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur van 27 juni 2024.

.....
I. du Pon, secretaris

.....
M. van Bijnen, voorzitter